

התנועה למען איכות השלטון בישראל ע"ר 580178697

ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר אליעד שרגא ו/או תומר נאור
ו/או אריאל ברזילי ו/או הידי נגב
ו/או גילי גוטוירט ו/או רחלי אל-שי רוזנפלד ו/או
רותם בבלי-דביר ו/או תמר באום ו/או אורי הס ו/או
סתיו לבנה להב

רח' יפו 208 ירושלים, ת.ד. 31348 ירושלים 9131301

טל': 02-5000073 ; פקס: 02-5000076

דוא"ל: office@mqg.org.il

העותרת

- נ ג ד -

1. השר לשיתוף פעולה אזורי, שר במשרד

המשפטים והשר המקשר בין הממשלה לכנסת

2. רשות החברות הממשלתיות

3. משרד האוצר

4. היועצת המשפטית לממשלה

באמצעות פרקליטות המדינה

צלח א-דין 29, ירושלים

טלפון: 073-3925590 ; פקס: 02-6467011

דוא"ל: hci-dep@justice.gov.il

המשיבות

עתירה למתן צו על תנאי, צו ביניים

ובקשה לדיון דחוף

א. הצווים המבוקשים

בית המשפט הנכבד מתבקש להוציא תחת ידיו את הצווים הבאים :

א.1. צווים על תנאי:

א.1.א. צו על תנאי כנגד המשיב 1, המורה לו להתייצב וליתן טעם מדוע לא יפעל למשיכת הרווחים הצבורים בחברות הממשלתיות לקופת המדינה, נוכח היות החלטה זו שרירותית ושאינה מבוססת על תשתית עובדתית ;

א.1.ב. צו על תנאי כנגד המשיב 1, המורה לו להתייצב וליתן טעם מדוע לא יפעל למשיכת הרווחים הצבורים בחברות הממשלתיות לקופת המדינה, נוכח היות החלטה זו מבוססת על שיקולים זרים ואסורים ;

א.2. צו ביניים

הלכה היא כי בבואו להכריע בבקשה למתן צו ביניים, ישקול בית המשפט הנכבד שני שיקולים מרכזיים – סיכויי העתירה ומאזן הנוחות [וראו בר"ם 301/03 **אחים סקאל בע"מ** נ' **רשות שגדות התעופה** (פורסם בנבו 18.3.2003)]. בין השיקולים האמורים מתקיים יחס של "מקבילית כוחות", היינו, ככל שסיכויי העתירה גבוהים יותר, כך ניתן למעט בדרישת מאזן הנוחות, ולהיפך [וראו בר"ם 9954/16 **משרד החינוך נ' בית הספר יפיע לחינוך ורווחה בע"מ** (פורסם בנבו, 3.1.2017)].

לשיטת העותרת נוכח העובדה שעמדת הגורמים המקצועיים תומכת בחלוקת הדיבידנדים של החברות הממשלתיות בסך מצטבר של כ-2 מיליארד שקלים לטובת קופת המדינה, ונוכח מלחמת חרבות הברזל שמחייבת מציאת מקורות תקציביים רבים ומידיים לצורך מימונה, ובכלל זאת סיוע לתושבי העוטף המפונים, לטובת חיילים המילואים, בעלי העסקים והחקלאים – הרי שיש מקום להוצאת צו ביניים.

א.3. בקשה לדיון דחוף - במקביל למתן צו הביניים, מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע

דיון דחוף, וזאת בשל חשיבות העניין ועל מנת שהדיון בעתירה וההכרעה בה יתקיימו במהירות שתאפשר את הכספים בהקדם ובהתאם לדין.

ב. פתח דבר

1. בבוקר יום 7 באוקטובר 2023, החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל. אלפי מחבלים, אשר חדרו משטח רצועת עזה לשטחה של ישראל מהיבשה, מהאוויר ומהים, טבחו ותקפו באכזריות אזרחים, במקביל לשיגור של אלפי רקטות לשטח מדינת ישראל. במתקפת הטרור האכזרית רצחו מחבלים מעל 1,400 אזרחים ישראלים ופצעו אלפים, ובקרבות נפלו מעל 300 חיילים. מעל 240 אזרחים נחטפו לשטח רצועת עזה. מלחמת "חרבות הברזל" החלה – והיא מתרחשת גם ברגעים אלו. המערכה כוללת גיוס מילואים רחב של למעלה מ-300,000 חיילי וחיילות מילואים, ומספר העקורים מוערך בכ-150,000 איש. משקים חקלאיים שלמים הוחרבו; עסקים רבים קרסו וקורסים.
2. העלויות – הישירות והעקיפות – נאמדות בעשרות (אם לא מאות) מיליארדי שקלים.
3. **מקור תקציבי זמין באופן מידי הוא סכום מצטבר של כ-2 מיליארד (!) שקלים אשר "כלוא" בחברות הממשלתיות, נוכח סירובו המתמשך של השר לשיתוף פעולה איזורי לבקשת רשות החברות הממשלתיות להעלות דיבידנד מהחברות הממשלתיות אל קופת המדינה. סירוב זה נעשה בניגוד לעמדת הגורמים המקצועיים ולבקשות חוזרות ונשנות של רשות החברות הממשלתיות מהשר לפעול כאמור.**
4. מהות סירובו של השר איננה אלא שרירותיות חסרת אחריות בעת הזו, הנובעת ממניעים זרים של ויכוחים מול מנהלת רשות החברות הממשלתיות על נושאים שונים לחלוטין, ושלמען האמת – מוטב היה שהיו נותרים "בעולם שלפני ה-7 באוקטובר".
5. כידוע, משיכת דיבידנדים היא צורך אמיתי גם בימי שגרה. ככלל, הותרת כספים בקופת החברות עלול להוות פתח לשימוש בלתי ראוי באותם כספים, בין היתר, נוכח החשש לבזבז הכספים במסגרת החברה, ויצירת תמריצים שליליים שונים שתוצאתם חוסר-יעילות בפעילות הכלכלית של החברה עצמה.
6. בימי חירום – כבימים אלו ממש – הצורך במשיכת הדיבידנדים לטובת קופת המדינה מקבל משנה-תוקף. סכומים אדירים שיכולים להגיע לקופת המדינה ולשמש כמקורות תקציביים לסיוע למפונים, חיילים או בעלי עסקים וחקלאים – פשוט אינם זמינים, וממשיכים להיות "כלואים" בתוך החברות.
7. ממשיכים להיות "כלואים" ולא ניתנים לשימוש מידי לטובת צרכי המלחמה והאזרחים אך בשל גחמות של שר שהודיע – כפשוטו – כי "איני מתכוון להתערב, לחתום, לקבל אף החלטה הנוגעת לרשות החברות... אבקשכם שלא לפנות אליי מכאן ולהבא בכל נושא הנוגע לרשות החברות"; ובמקום אחר – "איני יכול ואיני מעוניין לקחת אחריות על רשות החברות... אשר על כן, אני מביא לידיעתכם שאיני מתכוון להתערב, לחתום, לקבל אף החלטה הנוגעת לרשות החברות. את אלו אני משאיר לכם... אבקשכם שלא לפנות אליי מכאן ולהבא בכל נושא הנוגע לרשות החברות..."
8. משיכת הדיבידנדים לקופת המדינה תאפשר הכנסה של כ-2 מיליארד (!) שקלים מידיים לטובת מאמצי המלחמה והסיוע לתושבי העוטף ולעסקים. מסיבות פסולות – כספים אלו שביכולתם להציל חיים – מעוכבים. לא נותרה כל ברירה, אלא רק התערבותו של בית משפט נכבד זה.

ג. הצדדים לעתירה

9. **העותרת** היא עמותה, רשומה כדין, תנועה עצמאית א-פוליטית ובלתי מפלגתית, הפועלת זה יותר משלושה עשורים בזירה הציבורית והמשפטית, ומונה כ-60,000 חברים ופעילים. העותרת חרטה על דגלה את ערכי עידוד ערכי שלטון החוק, שמירה על משאבי הציבור, שירות נורמות בלתי ראויות במנהל הציבורי והשרשת נורמות ראויות של מנהל ציבורי תקין.
10. **המשיב 1** הוא מר דוד אמסלם, השר לשיתוף פעולה אזורי, שר במשרד המשפטים והשר המקשר בין הכנסת לממשלה, אשר במסגרת החלטה 460 של הממשלה ה-37, קיבל אחריות כשר הממונה על רשות החברות הממשלתיות (להלן: "**השר**" או "**השר אמסלם**").
11. **המשיבה 2** היא רשות החברות הממשלתיות (להלן: "**הרשות**"), גוף סטטוטורי מקצועי בהתאם לחוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975.
12. **המשיב 3** הוא משרד האוצר, המופקד על תקציב המדינה, ואליו אמורים לעבור כספי הדיבידנד מהחברות הממשלתיות.
13. **המשיבה 4** היא היועצת המשפטית לממשלה, האחראית על הייעוץ המשפטי לממשלה למשרדיה, ואשר ממונה על שמירת הדין ברשות המבצעת.

ד. התשתית העובדתית שביסוד העתירה

ד.1. החברות הממשלתיות בישראל – כללי

14. רשות החברות הממשלתיות הוקמה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן: "**חוק החברות הממשלתיות**" או "**החוק**"). הרשות משמשת כגוף מטה ממשלתי, מרכזי ומקצועי לעניין הטיפול בחברות הממשלתיות ופועלת כנציגת הבעלים, קרי הממשלה, בחברות אלו.
15. כינונה של הרשות כ**גוף סטטוטורי עצמאי** באה לאחר עבודת מטה מקיפה, והקמתה הביאה את מדינת ישראל לכך שהחברות הממשלתיות פועלות באופן עצמאי, לפי שיקולים עסקיים ובהתאם לדיני החברות והדין המיוחד שנקבע בחוק החברות הממשלתיות המביא לידי ביטוי את המשמעויות של הבעלות הממשלתית בהן ובפרט את הצורך בפיקוח מקצועי וציבורי מיוחד.
16. עיקר תפקידיה של הרשות הם לייעץ לממשלה ולשרים בנוגע לחברות הממשלתיות; לייעץ לחברות הממשלתיות ולסייע להן בניהול עסקיהן; וכן להוות גורם פיקוח ובקרה על פעילותן של החברות הממשלתיות, לרבות מעקב רצוף אחר כל פעילות חברה ממשלתית. לנוכח תפקידיה המגוונים, רשות החברות הממשלתיות משמשת חוליית קשר מרכזית בין החברות הממשלתיות ובין הממשלה ושריה, וגופים מאסדרים נוספים.
17. הרשות אמונה על 70 חברות,¹ ביניהן חברות מהגדולות במשק, הפועלות בתחומי הביטחון, האנרגיה, התשתיות, החשמל, תחבורה יבשתית וימית, תקשורת, תיירות, חינוך ותרבות. נכון לדיווח הרשות בשנת 2023, בכלל חברות אלה מועסקים כ-53,000 עובדים, ושווי כלל נכסיהן נאמד ב-213 מיליארדי שקלים ושווי כלל הכנסותיהן עומד על כ-71 מיליארדי שקלים.

¹ חברות ממשלתיות עסקיות ולא עסקיות, וכן על חברות-בנות וחברות בבעלות מעורבת לממשלה וגופים אחרים.

העתק פרסום רשות החברות הממשלתיות על-אודות הרשות (עודכן 9.8.2023) מסומן ומצורף כנספח ע/1.

18. החברות הממשלתיות פועלות אם כן בתחומים קרדינליים לאינטרסים של מדינת ישראל ובהיקפים כספיים ניכרים מאוד. בשל כך, נודעת חשיבות מיוחדת לסדרי הפיקוח והבקרה עליהן. כמו כן, החוק העניק עצמאות וסמכויות מקצועיות ישירות לרשות עצמה. כך למשל, במסגרת תפקידי רשות החברות הממשלתיות, הרשות קובעת את מדיניות ייעוד וחלוקת דיבידנדים בחברות ממשלתיות מתוך רווחים שוטפים ומתוך רווחים צבורים.

19. עוד נקבע בחוק, כי בראש הרשות יעמוד מנהל מקצועי לו מוענקת האחריות על פי החוק על ביצוע תפקידיה (ס' 52(א) לחוק). מעמד עצמאי ומקצועי כאמור נועד לאפשר לרשות ולעומד בראשה להגשים את תפקידיה על פי החוק.

20. זאת ועוד, בדומה לשאר יחידות מקצועיות עצמאיות בממשלה (כגון רשות התחרות), אפיונה של הרשות כגוף סטטוטורי מקצועי ועצמאי, וכן המעמד שניתן למנהל הרשות, חוק החברות הממשלתיות קובע איזון ייחודי בין השר הממונה על הרשות לבין הרשות עצמה. כך למשל, המנהל הכללי של המשרד הממשלתי בראשו עומד השר האחראי על הרשות אינו ממונה עליה, אלא בהיבטי מעטפת מנהליים. כך גם הייעוץ המשפטי של הרשות, כפוף במישרין בתחום המקצועי ליועצת המשפטית לממשלה.

21. ביום 20.03.2022 מונתה עו"ד מיכל רוזנבוים לתפקיד מנהלת רשות החברות הממשלתיות (להלן: "מנהלת הרשות" או "עו"ד רוזנבוים"), בהחלטת ממשלה מספר 1310, על ידי ממשלת ישראל ה-36 תחת משרד האוצר.

העתק החלטה 1310 של הממשלה ה-36 מצורף ומסומן כנספח ע/2.

ד.2. התנהלותו של השר אמסלם כשר הממונה על רשות החברות הממשלתיות

ד.2.א. הממשלה ה-35

22. ניסיונותיו של השר אמסלם לשתק את פעילות רשות החברות הממשלתיות שעליה הוא ממונה אינו דבר חדש. כבר בתקופת הממשלה ה-35 כיהן השר אמסלם כשר הממונה על משרד הדיגיטל הלאומי, וכשר הממונה על רשות החברות הממשלתיות. כבר בתקופה זו, עת נשא השר אמסלם בתפקיד השר הממונה על רשות החברות הממשלתיות, התגלעו חיכוכים משמעותיים בין השר אמסלם לבין רשות החברות הממשלתיות ומנהלה דאז, מר יעקב (ינקי) קוינט.

23. כך, למשל, במכתב מיום 26.12.2020 השיב השר אמסלם למנהל הרשות דאז, מר קוינט, במענה לבקשה של האחרון כי השר יפעל לפי אחת מסמכויותיו לפי החוק. במכתב, חזר והדגיש השר אמסלם את תרעומתו מכך שהרשות, מר קוינט והיועצת המשפטית שלה דאז, עו"ד דלית זמיר, פועלת על פי חוות דעתה של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ציבורי-מנהלי) דאז, עו"ד דינה זילבר. במכתבו טען השר כי חוות דעתה של עו"ד זילבר "מנוגדת לכל חוק", ומהווה "סוג של פוטש ועבירה משמעתית חמורה ביותר", ועל כן סירב להפעיל את סמכותו כנדרש ממנו בחוק, והפנה אותו "למנהליו בפועל", היועץ המשפטי לממשלה דאז, ד"ר אביחי מנדלבליט, עו"ד זילבר וכן המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט אזרחי) דאז, עו"ד ארז קמיניץ (בן זוגה של עו"ד זמיר, כפי שהדגיש השר אמסלם).

העתק מכתבו של השר אמסלם למר יענקי קוינט מיום 26.12.2020 מצורף ומסומן כנספח ע/3.

24. בעקבות סירובו של השר אמסלם להפעיל את סמכותו כשר הממונה על החברות הממשלתיות, פנה אליו היועץ המשפטי לממשלה דאז, במכתב בו הודיעו כי הוא מחויב חוקית למלא את תפקידיו כשר הממונה. במכתבו, עמד ד"ר מנדלבלית על כך שהודעת השר אמסלם בדבר סירובו למלא את תפקידו, עומדת בניגוד לחובותיו בדין:

"אבקש להפנות את תשומת ליבך לכך שהודעתך האמורה עומדת בניגוד לחובות ולאחריות המוטלות עליך לפי חוק, ועלולה להביא לפגיעה באינטרסים של מדינת ישראל בחברות שבבעלותה ובתפקודן התקין. למעשה... כבר נגרמה פגיעה באינטרסים של המדינה כתוצאה מהסירוב... משכך, ועל מנת למנוע המשך נזקים מעין אלה, הריני לפנות אליך ולהבהיר, כי לפי הדין עליך לקיים את התפקידים המוטלים עליך כשר הממונה על ביצוע חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975"

העתק מכתבו של היועץ המשפטי לממשלה, ד"ר מנדלבלית, לשר אמסלם מיום 24.1.2021, מצורף ומסומן כנספח ע/4.

ד.2.ב. הממשלה ה-37

25. בשלהי שנת 2022 נערכו בחירות לכנסת, וביום 29.12.2022 הושבעה הממשלה ה-37 של מדינת ישראל. בחלוף כחודשיים התקבלה החלטת הממשלה מס' 113, במסגרתה צורף לממשלה השר אמסלם, כשר לשיתוף פעולה אזורי וכשר נוסף במשרד המשפטים.

העתק החלטה 113 של הממשלה ה-37 מצורף ומסומן כנספח ע/5.

26. לאחר תקופה ממושכת של משא ומתן פוליטי, ביום 19.4.2023 התקבלה החלטת הממשלה 460, הקובעת כי שטח הפעולה שעניינו רשות החברות הממשלתיות, והסמכויות הנתונות לשר האוצר ומשרדו בקשר אליה, יועברו לידי השר אמסלם, השר לשיתוף פעולה אזורי ומשרדו.

העתק החלטה 460 של הממשלה ה-37 מצורף ומסומן כנספח ע/6.

27. בסמוך לאחר שהשר אמסלם קיבל לידי את האחריות על רשות החברות הממשלתיות, החלו להתגבר הדיווחים לפיהם השר פועל באופן תקדימי להגברת ההשפעה הממשלתית והשפעתו האישית על הרשות ופועלה; תוך הצרת צעדי הרשות, העומדת בראשה ושומרי סף נוספים, ופגיעה בעצמאותם. בעשותו כן, המשיך השר את דפוס התנהלותו מול בכירי הרשות, ובפרט מול מנהלת הרשות, דפוס אשר אפיין את תקופתו כשר האחראי על רשות החברות הממשלתיות בממשלה ה-35.

28. כך, כאשר חל עיכוב במינוי של המועמד מטעמו של השר אמסלם ליו"ר נמל אשדוד, לנוכח קושי משפטי שעורר המינוי ודרש את התייחסות מחלקת ייעוץ וחקיקה, על פי הדיווח, השר אמסלם ביקש לזמן אליו את היועץ המשפטי לרשות לשיחת נזיפה, אשר מנהלת הרשות התנגדה לה.

העתק כתבתו של אורן דורי "שיחת הנזיפה והייעוץ שגויס: מאחורי המאבק בין מנהלת רשות החברות לשר אמסלם" גלובס (18.6.2023) מצורפת ומסומנת כנספח ע/7.

29. כן פורסם כי השר אמסלם סירב למנות יו"ר לוועדה לבדיקת מינויים בחברות הממשלתיות, המהווה חסם משמעותי בפני מינויים פוליטיים בחברות הממשלתיות, המבטיח את כשירות המועמדים, ואף פעל לבטל כליל את הוועדה.

העתק כתבתם של גולן חזני וצבי זרחיה "אמסלם מקדם: חיסול ועדת גילאור והשתלטות על רשות החברות" כלכליסט (18.6.2023) מצורפת ומסומנת כנספח ע/8.

30. עוד פורסם כי השר אמסלם פעל להציב את מנכ"ל המשרד לשיתוף פעולה אזורי ויועצו הפוליטי, עוז מלכה, בתוך רשות החברות הממשלתיות (לרבות מהלך חסר תקדים של הקצאת משרד עבורו ברשות), על מנת שיוכל לפקח מקרוב על עבודת הרשות והעומדת בראשה ולהנחותן.

העתק כתבתו של עידן ארץ "באופן חריג: אמסלם מבקש משרד ברשות החברות ליועץ הפוליטי שלו" גלובס (24.6.2023) מצורפת ומסומנת כנספח ע/9.

31. עוד פורסם כי השר אמסלם פעל להלך אימים על מנהלת הרשות, עו"ד רוזנבוים, ועובדיה ולנזוף בהם, ומשאלו לא נענו לבקשותיו, פעל להקים ועדה מייעצת מטעמו לרשות, שתגביל את חופש הפעולה המקצועי של מנהלת הרשות.

העתק כתבתו של אורן דורי "לאחר פגישה מתוחה ביניהם: אמסלם רוצה להקים ועדה מייעצת על הראש של מנהלת רשות החברות" גלובס (19.6.2023) מצורפת ומסומנת כנספח ע/10.

32. ואולם, מלבד ניסיונותיו הנשנים וחוזרים של השר אמסלם לפגיעה בעצמאות הרשות ובכרייה, אשר עמדו על משמרתם מפני שלל מהלכים בלתי חוקיים כאמור שהשר אמסלם פעל באופן נמרץ לקדם, תוך השתלחות בלתי פוסקת בהם, השר אמסלם שב על עקבותיו בהן פסע בתקופת הממשלה ה-35, אותן כינה היועץ המשפטי לממשלה דאז, כאמור לעיל, פעולות החותרות תחת החובות והאחריות המוטלות עליו לפי חוק, המביאות לפגיעה באינטרסים של מדינת ישראל כולה, ובאינטרסים של החברות הממשלתיות ובתפקודן התקין.

33. למיטב ידיעת העותרת, ביום 23.06.2023, לאחר חילופי תכתובות ממשוכות ומתוחות בין השר אמסלם לרשות החברות והעומדת בראשה, פנתה עו"ד רוזנבוים ליועצת המשפטית לממשלה ולנציב שירות המדינה, בעניין המחלוקות שעלו בינה לבין השר אמסלם, הנוגעות בעיקרן ליחס בין השר לבין הרשות.

34. זמן קצר לאחר מכן, ביום 6.7.2023, השיב השר אמסלם לפנייתה המקצועית של עו"ד רוזנבוים מאותו היום, כי הוא מבקש לנתק עמה כל קשר, ומאשים בפלילים אותה ואת המשנה ליועצת המשפטית לממשלה, ד"ר גיל לימון, בכתבו כך:

"גברתי הנכבדה, לאור ההתנהלות הקלוקלת שלך אני מבקש ממך לא לפנות אליי יותר, לא אהיה שותף למשחק הזה שאת משחקת בו. בהמשך להתנהלותך השערורייתית, המעלה אף חשד חמור לעבירות על טוהר המידות- אני מסיר את אחריותי ממך ולא מעוניין עוד במכתביך התכופים. את מוזמנת כאמור, להמשיך לפנות למנהלך הישיר, חברך הטוב ושותפך לפוטש, גיל לימון"

העתק מכתבו של השר אמסלם למנהלת הרשות מיום 6.7.2023 מצורף ומסומן כנספח ע/11.

35. ביום 25.7.2023, התקבלה תשובת המשנים ליועצת המשפטית לממשלה, ד"ר גיל לימון ועו"ד מאיר לוין, לפנייתה של מנהלת הרשות, עו"ד רוזנבוים. במכתבם זה המשנים פרטו את עמדתם העקרונית בנושא הממשק בין השר כגורם מיניסטרילי על רשות החברות הממשלתיות לבין פעולותיה של הרשות (מבלי להתייחס לסמכות ספציפית זו או אחרת).

36. במסגרת מכתבם, הבהירו המשנים ליועצת המשפטית לממשלה כי למנהלת רשות החברות הממשלתיות מוקנית עצמאות רבה בדין, והשר אינו רשאי להורות לה כשם שהוא רשאי להורות לעובדי משרדו:

"לנוכח תפקידיה של הרשות כפי שהועיד לה המחוקק, היחס בין השר כגורם הממונה על פעילות הרשות, לבין הרשות כגוף סטטוטורי עצמאי ומקצועי מכוח החוק, אינו זהה ליחס שבין השר לבין מרבית גורמי משרדו, שכן הדין העניק לרשות מידה משמעותית של עצמאות, הדרושה לה לשם מילוי תפקידיה המקצועי כנדרש על פי החוק".

ובהמשך הוסיפו כי גם סמכויות הפיקוח שמוקנות לשר אינן יכולות לבוא על חשבון מקצועיות ועצמאות קבלת ההחלטות ברשות:

"היבטי המעטפת התומכים את פעילות הרשות נועדו לשרת את מילוי תפקידיה הקבועים בדין. מכאן, שאף אם יש מקום לפיקוח מטעם השר כגורם מדיניות ניהולי על היבטים אל כמכלול, לרבות קבלת דיווחים רלוונטיים, הרי שיש להקפיד כי פעולותיו של השר לא יביאו לפגיעה בעצמאות שיקול הדעת המקצועי במקרים המתאימים או לפגיעה בתפקודה של הרשות".

העתק מכתבם של המשנים ליועצת המשפטית לממשלה מיום 25.7.2023 מצורף ומסומן כנספח 12/ע.

ד.2.ב.1. השר מפקיר את אחריותו על רשות החברות הממשלתיות

37. בהמשך למכתבם של המשנים ליועצת המשפטית לממשלה, בחר השר אמסלם להשיב לשניים במכתב משתלח ומתלהם, במסגרתו התבטא באופן קשה וחמור כנגד מנהלת הרשות וכלפי המשנים, והודיע כי הוא אינו מקבל את חוות דעתם ומסרב לפעול על פיה, ואף ייחס לשניים עבירות פליליות.

38. כך, השר אמסלם קבע כי מנהלת הרשות:

"עושה הכל אשר לאל ידה ואף מעבר לכך [כך במקור] על מנת לחבל בעבודתי ובסמכויותי כשר הממונה... עוברת עבירות משמעת חמורות... [ו]אף עובדת לכאורה עבירות של ניגוד עניינים, אלימות כלפי עובדים ואף עבירות שיכולות להגיע עד לפגיעה בטוהר המידות... מעולם לא נתקלתי בהתנהלות מופקרת, חסרת אחריות וחסרת מקצועיות כפי שקורה במקרה של הגב' רוזנבוים [כך במקור]".

39. באשר להתנהלותם של המשנים ליועצת המשפטית לממשלה קבע השר אמסלם כי:

"אני רואה בהתנהלותכם... שימוש לרעה חמור בסמכויות שניתנו לכם העולה לכל הפחות עד לכדי הפרת אמונים. את המוטיבציות שלכם לחבל בעבודתי ובעבודת הממשלה אני מבין וכך גם מבין הציבור".

40. ואולם, טענתו החמורה ביותר של השר, הנוגעת במישרין לעילת עתירה זו, עניינה בחזרה על הודעתו של השר אמסלם כי הוא אינו מתכוון למלא את תפקידו ביחס לחברות הממשלתיות:

"היות ואיני רואה את עצמי כעציץ במשרד ובוודאי לא כחותמת גומי שלכם אזי אני מביא לידיעתכם כי במצב שנוצר איני יכול ואיני מעוניין לקחת אחריות על רשות החברות, הן על החלטותיה [כך במקור] של מנהלת הרשות והן על מצבם הנפשי והפיזי של עובדי הרשות. על בסיס החלטותיכם, התנהלותכם, חוות דעתכם והקשר ההדוק שלכם עם מנהלת הרשות אני למד שאתם מנהלים בפועל את הגב' רוזנבוים. אשר על כן, אני מביא לידיעתכם שאיני מתכוון להתערב, לחתום, לקבל אף החלטה הנוגעת לרשות החברות. את אלו אני משאיר לכם... אבקשכם שלא לפנות אליי מכאן ולהבא בכל נושא הנוגע לרשות החברות".

העתק מכתבו של השר אמסלם מיום 27.7.2023 מצורף ומסומן כנספח ע/13.

41. בעקבות הודעתו זו של השר אמסלם לפיה הוא מתנער מאחריותו כשר הממונה על רשות החברות הממשלתיות, פנתה מנהלת הרשות לראש הממשלה ביום 2.8.2023. במכתבה, עמדה המנהלת על כך שהודעת השר "מייצרת ואקום שלטוני הגורם נזקים כבדים לחברות הממשלתיות". עוד טענה כי מאז החלטת הממשלה 460 על העברת תחום האחריות על רשות החברות הממשלתיות לידי השר אמסלם, נתקלה "בשורה של דרישות מפורשות ומשתמעות מצדו של השר ואנשי לשכתו לפעול בעניינים שונים המצויים בסמכות הרשות בניגוד לשיקול דעת הרשות, וחמור מכך – בניגוד לאינטרס הציבורי ותוך סטיה מכללי מנהל ציבורי תקין". על רקע זה, ביקשה מנהלת הרשות מראש הממשלה את התערבותו הדחופה, למניעת נזק חמור לאינטרס הציבורי כתוצאה מ"הוואקום השלטוני".

העתק מכתבה של מנהלת הרשות מיום 2.8.2023 מצורפת ומסומנת כנספח ע/14.

42. בהמשך לכך, השר אמסלם אף פנה לנציב שירות המדינה, פרופ' דניאל הרשקוביץ, בבקשה להדיח את מנהלת רשות החברות מתפקידה, והעיד על קיומו של משבר אמון חריף ומתמשך בין השניים, המונע תפקוד תקין ויעיל של הרשות. נכון למועד הגשת עתירה זו, למעט שיחות היועצות בנציבות שירות המדינה, למיטב ידיעת העותרת, טרם ננקטו צעדים מעשיים להדחתה של המנהלת.

העתק מכתבו של השר אמסלם לנציב שירות המדינה מיום 6.8.2023 בו הוא מבקש להדיח את המנהלת מתפקידה, מצורף ומסומן כנספח ע/15.

43. לדבריה של עו"ד רוזנבוים נראה כי גם לאחר פרוץ המלחמה הקשה בה אנו מצויים, בה נדרשת הממשלה לתפקוד מיטבי, ממשיך השר לסרב למלא את עיקר תפקידיו. כך ביום 7.10.2023, עם פרוץ המלחמה, ביקשה מנהלת הרשות לעדכן את השר אמסלם בדבר מצב החברות הממשלתיות והאתגרים הניצבים בפניהן, אך השר אמסלם התעלם מפנייתה. זאת ועוד, כעולה מדבריה של מנהלת, השר ביקש למנוע מהנהלת להשתתף בישיבות משמעותיות במשרד האוצר, בהן נוכחותה נדרשה.

העתק מכתבה של עו"ד רוזנבוים מיום 9.11.2023 מצורף ומסומן כנספח ע/16.

ד.3. סירוב השר אמסלם לאפשר את משיכת הדיבידנדים לקופת המדינה

44. במסגרת תפקידי רשות החברות הממשלתיות, הרשות פועלת לממש מדיניות ייעוד וחלוקת דיבידנדים בחברות ממשלתיות מתוך רווחים שוטפים ומתוך רווחים צבורים.² החברות הממשלתיות מוחזקות בידי ממשלת ישראל, ועל כן חלוקת דיבידנד מצדן משולה להשבת רווחיהן למדינה. כדי להבטיח כי רווחי החברה יחולקו לממשלה כבעלת מניות, כנהוג בדרך כלל בחברה עסקית, הוענקה סמכות הפיקוח לרשות בנושא ייעוד הרווחים של החברה.

45. בדצמבר 2018 הרשות הכריזה על מדיניות חלוקת הדיבידנדים חדשה אשר נקבעה בחוזר, לפיו כל חברה ממשלתית תחלק 50% מרווחיה השוטפים מדי שנה.

העתק חוזר רשות החברות הממשלה 2-5-2018 "חוזר חלוקה וייעוד רווחים בחברות הממשלתיות" (12.11.2018) מצורף ומסומן כנספח ע/17.

46. בהתאם למדיניות זו, בשנת 2022 11 חברות ממשלתיות הכריזו על חלוקת דיבידנדים בגובה שיא של כ-1.4 מיליארד שקלים, והודיעו כל כוונתן לחלק 600 מיליוני שקלים נוספים בשנת 2023 [ר' להלן נספח ע/20].

47. לנוכח זאת, למיטב ידיעת העותרת, כבר בחודשי קיץ 2023 עו"ד רוזנבוים פנתה לשר אמסלם על מנת שיאשר את משיכת הדיבידנדים מהחברות הממשלתיות, **סכום המוערך כאמור בכ-2 מיליארד שקלים**, לקופת המדינה. לפי מכתבה של עו"ד רוזנבוים מיום 26.7.2023, מענה השר לפנייתו הקודמות בעניין זה היה "הוראה כי תימנע מלפעול" למשיכת הדיבידנדים, קרי סירוב מוחלט ובלתי מנומק, והיא נתבקשה שלא לפנות שוב לשר אמסלם, חרף תפקידה וסמכויותיה כדין.

העתק מכתבה של מנהלת הרשות מיום 26.07.2023 מצורף ומסומן כנספח ע/18.

48. **ודוק, פנייתה של מנהלת הרשות לשר אמסלם בעניין משיכת הדיבידנדים מהחברות הממשלתיות, נעשתה על רקע הקרע ביחסיהם המפורט לעיל ולמעשה עמדה במרכז.**

49. כאמור לעיל, פנייתה של עו"ד רוזנבוים אף גובתה במכתבם של המשנים ליועצת המשפטית לממשלה (נספח ע/12), אשר ניסחו חוות דעת ביחס לחלוקת העבודה בין מנהלת רשות החברות הממשלתיות לבין השר הממונה עליה, ובה נקבע, בין היתר, **כי השר נדרש לשקול את עמדתה המקצועית של הרשות**, שכן בידה הידע הנחוץ על מנת לסייע בראיית התמונה השלמה לגבי השלכות ומשמעויות של מדיניות כזו או אחרת.

50. כמו כן, כמפורט לעיל (נספח ע/13), ביום 27.07.2023 השיב השר אמסלם למכתבה של עו"ד רוזנבוים מיום 26.7.2023 ולבקשתה החוזרת אליו לאשר את הליך משיכת הדיבידנדים בסך של כ-2 מיליארד שקלים, במכתב משתלח אשר מוען גם למשנים ליועצת המשפטית לממשלה, בו הודיע כי "איני מתכוון להתערב, לחתום, לקבל אף החלטה הנוגעת לרשות החברות... אבקשכם שלא לפנות אליי מכאן ולהבא בכל נושא הנוגע לרשות החברות". כלומר, **השר**

² דיבידנד הינו סכום מתוך רווחי החברה, שמועבר לבעלי המניות שבה. כאשר חברה עסקית מגיעה לרווחים או לעודפי כספים שהצטברו אצלה, החברה יכולה לתגמל את מחזיקי המניות שלה באמצעות חלוקת הרווחים על ידי תשלום הרווחים לבעלי המניות. תגמול זה נקרא דיבידנד.

אמסלם חזר על סירובו לאשר את משיכת כספי הדיבידנדים לטובת קופת המדינה, ללא הסבר או נימוק, ואף הגדיל להודיע כי הוא מסיר כל אחריות מרשות החברות הממשלתיות.

ד.3.א. מלחמת חרבות ברזל וביקורתו של מבקר המדינה על סירוב השר אמסלם

51. כידוע, בבוקר יום 7 באוקטובר 2023, החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל. אלפי מחבלים, אשר חדרו משטח רצועת עזה לשטחה של ישראל מהיבשה, מהאוויר ומהים, טבחו ותקפו באכזריות אזרחים, במקביל לשיגור של אלפי רקטות לשטח מדינת ישראל. במתקפת הטרור האכזרית רצחו מחבלים מעל 1,400 אזרחים ישראלים ופצעו אלפים, ובקרבות נפלו מעל 300 חיילים. מעל 240 אזרחים נחטפו לשטח רצועת עזה.

52. לנוכח האירועים האמורים, הכריז שר הביטחון, באותו יום, על מצב חירום מיוחד בעורף, אשר הורחב בהמשך למדינה כולה. הכרזת שר הביטחון אושרה על ידי ועדת חוץ וביטחון של הכנסת. בהמשך לכך, ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה.

העתק הכרזת שר הביטחון על מצב מיוחד מסומן ומצורף כנספח ע/19.

53. על רקע זה, ולנוכח צרכי החירום המיידים בשיקום עוטף עזה ומי שחוו את מתקפת הטרור, פינויים וכן פינויים נוספים של תושבים שנעשו בגבול הצפון, כמה חשיבות עליונה בהבטחת מקורות תקציביים למימוש מטרות המלחמה, לסיוע למפוני העוטף ולשיקום המדינה.

54. כך, במסיבת עיתונאים של בכירי משרד האוצר אשר התקיימה ביום 1.11.2023, ציין הממונה על התקציבים, מר יוגב גרדוס, כי השפעות הלחימה על תקציב המדינה הן בשל הגידול בהוצאות הלחימה והן בשל הירידה בהכנסות המדינה כתוצאה מההאטה בפעילות המשק, מסתכמות בכ-30 מיליארד שקלים. כך, עלויות הלחימה עצמה, עד ליום 1.11.2023, הגיעו ל-20 מיליארד שקל, כאשר לפי הממונה על התקציבים מדובר בעלויות דרמטיות לעומת המבצעים הקודמים ברצועת עזה. בנוסף, העריך הממונה על התקציבים כי הנזק לתוצר במשק מגיע לכ-10 מיליארד שקל בחודש לחימה וכי העלות לטובת המפונים, הנפגעים וכלל העוטף, מוערכת כ-1.7 מיליארד שקל בחודש.

העתק כתבתו של נתי טוקר "האוצר חושף: העלות של המלחמה עד כה מגיעה ל-30 מיליארד

שקל" דה מרקר (1.11.2023) מסומן ומצורף כנספח ע/20.

55. כידוע, משיכת דיבידנדים היא צורך אמיתי גם בימי שגרה. ככלל, הותרת כספים בקופת החברות עלול להוות פתח לשימוש בלתי ראוי באותם כספים, בין היתר, נוכח החשש לבזבז הכספים במסגרת החברה ויצירת תמריצים שליליים שונים שתוצאתם חוסר-יעילות בפעילות הכלכלית של החברה עצמה.

56. בימי חירום – הצורך במשיכת הדיבידנדים לטובת קופת המדינה מקבלת משנה-תוקף. סכומים אדירים שיכולים להגיע לקופת המדינה ולשמש כמקורות תקציביים לסיוע למפונים, חיילים או בעלי עסקים וחקלאים – פשוט אינם זמינים, וממשיכים להיות "כלואים" בתוך החברות.

57. וכך, ביום 9.11.2023 פנה מבקר המדינה, מר מתניהו אנגלמן (להלן: "מבקר המדינה"), לשרי הממשלה ולמנהלת רשות החברות הממשלתיות בביקורת מקדימה על ליקויים בפעילות הממשלתית בנוגע לחברות הממשלתיות.

58. בין היתר, תבע המבקר כי ימשכו מהחברות הממשלתיות את אותם 2 מיליארד שקלים כספי דיבידנדים, וזאת על מנת לכסות את הוצאות המלחמה ובעבור תושבי עוטף עזה ויתר המפונים מהדרום ומהצפון. במכתבו, כתב המבקר כי:

"בשנת 2022 הכריזו 11 חברות ממשלתיות על חלוקת דיבידנדים בסך של 1.4 מיליארד שקל והודיעו על כוונתן לחלק 600 מיליון שקל נוספים בשנת 2023, קרי, חלוקת דיבידנד בסך כ-2 מיליארד שקל במצטבר. למרות זאת, בביקורת האמורה עלה כי מתוך סך זה חולקו 85 מיליון שקל בלבד מחברה אחת בלבד. מבדיקת משרד מבקר המדינה עולה כי נכון ליום 08.11.2023 חלוקת הדיבידנד מהחברות הממשלתיות טרם הושלמה, כך שיתרת הדיבידנד עליה הכריזו החברות הממשלתיות העומדת על קרוב ל-2 מיליארד שקל טרם נכנסה לקופת המדינה..."

נוכח כל האמור לעיל, בראי הוצאות המדינה הנוגעות למלחמה ולטיפול בעורף האזרחי, קיימת דחיפות כי השר הממונה על הרשות, השר האחראי לחברה בכל אחת מהחברות הממשלתיות, שר האוצר ורשות החברות הממשלתיות יפעלו לחלוקת הדיבידנדים שהוכרוזו בחברות הממשלתיות".

העתק הודעת מבקר המדינה "לצורך הוצאות המלחמה והטיפול בעורף- מישכו לקופת המדינה דיבידנד מהחברות הממשלתיות בסך 2 מיליארד ש"ח" [אתר מבקר המדינה](#) (9.11.2023) מצורף ומסומן כנספח ע/21.

59. זאת ועוד, במכתבו פירט והדגיש מבקר המדינה ליקויים חמורים נוספים בפיקוח והבקרה הממשלתית על החברות הציבוריות, תוך הדגשתו כי חומרת הליקויים מתעצמת ומתגברת לנוכח מצב החירום והמלחמה.

60. ככל הידוע לעותרת, עד למועד זה השר ממשיך להתעלם מהצורך במשיכת הדיבידנדים לקופת המדינה ולא אישר אותם, חרף הצורך החריף בימים אלו, הגובר מיום ליום.

ד.4. מיצוי הליכים בידי העותרת

61. ביום 17.10.2023 פנתה העותרת לראש הממשלה, שר האוצר, היועצת המשפטית לממשלה ולשר הממונה על החברות הממשלתיות, ודרשה לפעול לטובת משיכת הדיבידנדים מהחברות הממשלתיות אל הקופה הציבורית, ולהקצות באופן דחוף את הכספים לטובת סיוע לתושבי העוטף ולחיילי צה"ל. במכתבה, העותרת עמדה על כך שמערכת היחסים בין השר למנהלת הרשות, אינה יכולה להוות מכשול להעברת הסיוע הכספי הנחוץ בעת הזו.

העתק מכתבה של העותרת מיום 17.10.2023 מצורף ומסומן כנספח ע/22.

62. בהמשך לכך, ובחלוף למעלה משלושה שבועות מפנייתה האמורה, פנתה העותרת שנית לנמענים האמורים ביום 12.11.2023, בבקשה לקבל מענה. במסגרת מכתבה זו, הוסיפה

והתייחסה העותרת לפנייתו האמורה של מבקר המדינה לשרי הממשלה ומנהלת הרשות למשיכת הדיבידנדים לצרכים השונים.

העתק מכתב תזכורת של העותרת מיום 12.11.2023 מצורף ומסומן כנספח ע/23.

63. נוכח הצורך הדוחק בשימוש בכספי הדיבידנדים לצרכי המלחמה, כמו גם נוכח העובדה שכל פניותיה של העותרת (בנושא זה ובנושאים קרובים) למשיבים נותרו עד ליום זה ללא מענה, גם לאחר חודשים ארוכים של תכתובות, לא נותר בידי העותרת מנוס מפנייה לבית המשפט הנכבד, בעתירה כי יחייב את המשיבים לעמוד בחובותיהם החוקיות והציבוריות.

ה. הטיעון המשפטי

ה.1. האיסור על השר לפעול בשרירות ועילת הביקורת השיפוטית

64. כל בעל סמכות מנהלית, בין אם שר ובין אם עובד ציבור, חב בחובת נאמנות כלפי הציבור. חובת הנאמנות לציבור מתרגמת במישור המשפטי לחובת הגינות כללית שעל הרשות המנהלית כלפי הציבור. חובה זו כוללת גם את החובה שלא לנהוג בשרירות, כפי שהיטיב לתאר זאת כבוד השופט (כתוארו אז) ברק בבג"ץ 840/79 מרכז הקבלנים והבונים בישראל, ואח' נ' ממשלת ישראל, לד (3) 729 (1980):

"המדינה באמצעות הפועלים בשמה היא נאמן של הציבור, ובידיה הופקד האינטרס הציבורי והנכסים הציבוריים לשם שימוש בהם לטובת הכלל [...]. מעמד מיוחד זה הוא המטיל על המדינה את החובה לפעול בסבירות, ביושר, בטוהר לב ובתום לב, אסור לה למדינה להפלות, לפעול מתוך שרירות או חוסר תום לב או להימצא במצב של ניגוד ענינים. עליה לקיים את כללי הצדק הטבעי. קיצורו של דבר, עליה לפעול בהגינות" [פס' 7 לפסק דינו של כב' השי' (כתוארו אז) ברק].

65. האיסור לנהוג בשרירות תופס בכל רשויות המנהל ובכל עובדי המנהל: מראש הממשלה ועד אחרון העובדים, על עשייה פוזיטיבית ועל מחדל. איסור זה, והיותה של השרירות עילה לביקורת והתערבות בית המשפט בהחלטה המנהלית, הם כללי יסוד במשפט המנהלי הישראלי [נ' למשל ע"מ 1930/22 הבית הפתוח בירושלים לגאווה ולסובלנות (ע"ר) נ' עיריית ירושלים, פס' 39 לפסק דינו של כב' השי' גרוסקופף (נבו, 11.10.2023) (להלן: "עע"מ הבית הפתוח")].

ה.1.א. מהי שרירות

66. בדומה לחובות נוספות החלות על הפעלת שיקול הדעת על ידי מי שהסמכות נתונה לו בדיון כגון החובות לפעול בסבירות או בתום לב, ישנו קושי לגדר את האיסור לפעול "בשרירות" באופן מדויק. לצד זאת, ובדומה לחובות מהותיות אחרות, פסיקת בית המשפט הנכבד פיתחה והבהירה את מהותה של ה"שרירות".

67. כך נקבע בבג"ץ 376/81 לוגסי נ' שר התקשורת, פ"ד לו(2) 449 (1981) כי שרירותיות היא:

"מעשה שנעשה על-ידי רשות, מבלי לתת את הדעת לנתונים ולנימוקים שלפניה, תוך הסתמכות על כוחה השלטוני ותו לא. לא המירמה שולטת בכיפה במעשה השרירות אלא העדר התחשבות וחוסר תשומת הלב". [שם, בעמ' 460]

68. פרופ' יצחק זמיר הוסיף על דברים אלה לכדי הגדרה כוללת ומלאה יותר, אשר הפכה להלכה בפסיקתו של בית המשפט הנכבד, ולפיה:

"אכן שיקול הדעת הוא חופש לבחור בין אפשרויות שונות, אך אין הוא חופש מוחלט. שיקול דעת אינו קפריזה. רשות מנהלית שמפעילה את שיקול הדעת שלה ללא בירור העובדות הנודעות לעניין, ומחליטה על יסוד תחושה בעלמא, או שדעתה נחושה להגיע לתוצאה מסויימת ללא תלות בעובדות המקרה, אינה מפעילה שיקול דעת כנדרש בחוק. במקרה זה ניתן לומר על הרשות כי היא פועלת בשרירות. שרירות היא סוג של שחיתות. יש בה חומרה קיצונית. היא עילה לפסול כל החלטה מינהלית".

[יצחק זמיר הסמכות המינהלית כרך ב 733 (מהדורה ראשונה, 1996); ר' גס בג"ץ 986/05 פלד נ' עיריית תל אביב-יפו, פס' 14 לפסק דינו של כב' הש' (כתוארו אז) ריבלין (נבו, 13.4.2005); עע"מ הבית הפתוח, פס' 39 לפסק דינו של כב' הש' גרוסקופף]

ה.1.ב. הקשר הישיר בין היעדר שרירותיות לבין חובות נוספות של המשפט המנהלי

ה.1.ב.1. היעדר שרירותיות מחייב ביסוס החלטה על תשתית עובדתית ראויה

69. ההגדרה של שרירות שהוצגה לעיל מראה כי למעשה האיסור על כל גורם מנהלי לפעול בשרירות בהכרח מחייב כי הרשות המנהלית עמדה בחובות ואיסורים אחרים של כללי המשפט המנהלי. נפרט להלן.

70. על הקשר ההדוק בין פגם השרירותיות לבין פגם של היעדר תשתית עובדתית ראויה, עמד בית המשפט הנכבד בעע"מ הבית הפתוח, בקובעו כי:

"לגישתי, קיים קושי עקרוני בקבלת המצב בו מצד אחד העירייה מתייחסת למערערת כגוף בעל מאפיינים שונים מאלו של המינהלים הקהילתיים, וכפועל יוצא היא החליטה להנהיג ביחס אליה מבחני תמיכה שונים; ואילו מצד שני, העירייה גוזרת את היקף התמיכה במערערת בגובה התמיכה במינהל הקהילתי הממוצע מבלי להביא בחשבון כל נתון הנוגע לאופייה, ובין היתר לצרכים הייחודיים של האוכלוסייה אותה היא משרתת. לא זו אף זו, בעקבות ההחלטה של העירייה לגזור את היקף התמיכה במערערת מממוצע התמיכות במינהלים הקהילתיים ברכיב הכללי, מתקבלת תוצאה אבסורדית...

מאותם טעמים, ניתן לראות במנגנון אשר קבעה העירייה על מנת לחשב את היקף התמיכה במערערת ככזה שלא עולה בקנה אחד עם חובתה לעשות שימוש בסמכות שהוקנתה לה תוך הפעלת שיקול דעת ביחס לתמיכה במערערת. במילים אחרות, אני סבור כי יש במנגנון שקבעה העירייה לצורך חישוב היקף התמיכה במערערת משום שרירותיות...

ואולם, בכך לא תמו כשלי ההחלטה. פגם נוסף שנמצא בה, הקשור בטבורו לליקוי השרירותיות, הוא שההחלטה בדבר גובה התמיכה במערערת התקבלה מבלי שנאספה, ואף מבלי שנעשה מאמץ ראוי לאסוף, מידע נחוץ הנדרש על מנת לבססה.

סיכומו של דבר, בשים לב לפגמים שפורטו לעיל, אני סבור כי החלטתה של העירייה לגזור את היקף התמיכה במערערת ברכיב הכללי באופן אריתמטי מהיקף התמיכה ברכיב זה במינהלים הקהילתיים ולמספרם אינה עולה בקנה אחד עם חובתה של העירייה להפעיל שיקול דעת פרטני בעניינה של המערערת (כמרכז קהילתי), וזאת על בסיס תשתית עובדתית הולמת ותוך התייחסות למאפייניה המיוחדים. משכך, החלטה זו נגועה

בשרירותיות ובהעדר תשתית עובדתית נחוצה, וככזו היא אינה יכולה לעמוד (יצחק זמיר הסמכות המינהלית כרך ה 3446-3447 (20220); בג"ץ 8300/02 נסר נ' ממשלת ישראל, פסקאות 36-37 לפסק הדין של הנשיאה דורית ביניש [פורסם בנבו] (22.5.2012)). [פס' 37, 39, 40-41 לפסק דינו של כב' הש' גורסקופף]

71. כך, הפעלת שיקול הדעת באופן שאינו קפריזי קרי שרירותי, דורש מספר תנאים מוקדמים: האחד, בירור העובדות הנוגעות לעניין, תוך עשיית מאמץ ראוי לשם כך; השני, כי הפעלת שיקול הדעת תיעשה על יסוד אותה תשתית עובדתית ראויה. בתוך כך, חלה חובה על הרשות המנהלית להפעיל שיקול דעת פרטני. עמידה בחובה זו אינה אפשרית ללא קיומה של תשתית עובדתית ראויה.

72. ועוד בעניין זה, מושכלת יסוד במשפט המנהלי היא כי חובה על דרג מיניסטריאלי הפועל לקבלת החלטה מנהלית הן **לקבל** את עמדת הגורם המקצועי או האסדרתי האמון על תחום הפעילות בו עוסקת החלטת השר, והן **להתחשב** בה במסגרת הפעלת שיקול דעתו, וזאת "בלב פתוח ובנפש קולטת" [בג"ץ 5419/23 אלו"ט - אגודה לאומית לילדים ובוגרים עם אוטיזם ואח' נ' מנכ"ל משרד החינוך, פס' 15-17 לפסק דינו של כב' הש' עמית (נבו 20.08.2023) (להלן: "עניין אלו"ט")]; כפי שעלה גם בחוות דעתם של המשנים ליועצת המשפטית לממשלה, נספח 12/ע].

73. לא רק זאת, בעניין אלו"ט בית המשפט הנכבד הדגיש כי **התעלמות מעמדת הרגולטור המרכזי בתחום עליו הוא אמון, הן בפן הפרוצדורלי והן בפן המהותי כאמור, היא "פגם כבד משקל בהליך המינהלי שהביא לקבלת ההחלטה"** (שם, פס' 17 לפסק דינו של כב' הש' עמית).

74. מכאן שהאיסור על הפעלת שיקול דעת מנהלי בשרירות כולל מספר **חובות מצטברות**: הראשונה, כי בעל הסמכות המנהלית **יפעל לבירור העובדות הנדרשות לעניין**. בתוך כך כאשר מדובר בדרג מיניסטריאלי המקבל החלטה בתחום בו קיים גורם מקצועי או אסדרתי ראשי, **חייב הוא הן לקבל את חוות הדעת המקצועית והן להתחשב בה**, והכל "בלב פתוח ובנפש קולטת". שנית, נדרש כי הפעלת שיקול הדעת תיעשה **על יסוד אותה תשתית עובדתית הולמת**, ולא בעלמא או על סמך דעה נחושה של מקבל ההחלטה להגיע לתוצאה מסוימת, וזאת תוך התייחסות פרטנית לנסיבות ועובדות העניין הקונקרטי.

ה.1.2. היעדר שרירותיות מחייב הנמקה מפורטת ומנומקת של החלטה מנהלית

75. זאת ועוד, על מנת לבסס אי-שרירותיות (ולמעשה גם כי ההחלטה מבוססת על תשתית עובדתית נחוצה וראויה), **חובה על בעל הסמכות המנהלית לנמק את החלטתו**. כפי שעמדה על כך בהרחבה כבוד השופטת ברק-ארז בספרה, ישנו **קשר הדוק** בין חובת ההנמקה לבין האיסור על שרירותיות:

"חובתה של הרשות לנמק את החלטותיה היא ביטוי נוסף להגינות בהליך המינהלי. חובת ההנמקה של הרשות חשובה מכמה טעמים. ראשית, החובה לנמק מסייעת לקבלת החלטה רציונלית ולא שרירותית, משום שהיא מחייבת את הרשות לבסס את ההחלטה על תהליך מסודר שבו נשקלים טעמיה. שנית, החלטה מנומקת מסייעת להסתמכות נכונה עליה, משום שהיא מאפשרת להבין טוב יותר את משמעותה של ההחלטה ואת השלכותיה התקדימיות לגבי מקרים אחרים. שלישית, ההנמקה מספקת תשתית עובדתית לביקורת על פעולתה של הרשות – הן ביקורת מינהלית (של גורמי ביקורת מינהליים), הן ביקורת שיפוטית והן ביקורת ציבורית.

כאשר ההחלטה מנומקת, הביקורת מסוגלת להתייחס לטעמיה, וכן להעריך אותה מהיבט השוויון, ביחס להחלטות אחרות שהתקבלו בעניינים דומים. רביעית, ההנמקה מבטאת יחס אנושי ומכבד לפרט שההחלטה המינהלית עוסקת בו. חמישית, ההחלטה חשובה לביסוס אמון הציבור בשלטון, משום שיש בה כדי להסיר, ולו באופן חלקי, חשדות לשיקולים לא-ענייניים או לשרירות. שישית, תוכן ההנמקה יכול להיות בעל חשיבות לתדמיתו הציבורית והאישית של הנוגע בדבר. כך לדוגמה, אין דומה סגירת תיק במשטרה מ"חוסר ראיות" לסגירתו של תיק מ"חוסר אשמה". כמובן, על מנת שההנמקה תוכל לשרת יעדים אלה, היא חייבת להיות מפורטת, ובכל אופן – להימנע מניסוחים כלליים וסתמיים" [דפנה ברק ארז משפט מנהלי כרך א 11, 423-424].

76. כלומר, על מנת לעמוד באיסור על פעולה בשרירות, קרי לפעול מבלי לתת את הדעת לנתונים ולנימוקים שלפניה, נדרשת הרשות לנמק את החלטתה.

ה. 2. סירוב השר אמסלם למשיכת הדיבידנדים הוא שרירות מובהקת

77. כעולה מהתשתית העובדתית שפורטה בהרחבה לעיל, סירובו של השר אמסלם לאפשר את משיכת הדיבידנדים מהחברות הממשלתיות הוא פעולה שרירותית העונה על כל אחד מחלקיה של הגדרת השרירות עליהם עמדנו בפרקים הקודמים. למען הנוחות נביא שוב את הגדרה זו ונסביר להלן:

"אכן שיקול הדעת הוא חופש לבחור בין אפשרויות שונות, אך אין הוא חופש מוחלט. שיקול דעת אינו קפריזה. רשות מנהלית שמפעילה את שיקול הדעת שלה ללא בירור העובדות הנודעות לעניין, ומחליטה על יסוד תחושה בעלמא, או שדעתה נחושה להגיע לתוצאה מסויימת ללא תלות בעובדות המקרה, אינה מפעילה שיקול דעת כנדרש בחוק. במקרה זה ניתן לומר על הרשות כי היא פועלת בשרירות. שרירות היא סוג של שחיתות. יש בה חומרה קיצונית. היא עילה לפסול כל החלטה מינהלית".

78. השר אמסלם סירב לאשר את משיכת הדיבידנדים מתוך קפריזה ותו לא. ראשית, כאמור על-ידי מנהלת רשות החברות הממשלתיות "השר הודיע (ללא הנמקה) כי על הרשות להימנע מקידום העברת הדיבידנדים לקופת המדינה" (ר' נספח ע/14, פס' 12).

79. לא רק זאת, אלא שגם אחרי שמנהלת הרשות פנתה שוב ושוב לשר אמסלם על מנת לפעול למימוש משיכת הדיבידנדים, וזאת על סמך עמדתה המקצועית, המדגישה כי מהלך כאמור נדרש לטובת תקציב המדינה, ובכך הכספים ישרתו הציבור הישראלי וישמשו לתמיכה בפעילות ובמדיניות הממשלה, השר אמסלם המשיך להתעלם מבקשותיה וסירב לבחון את התשתית העובדתית אותה הציגה הרשות באמצעות העומדת בראשה. במקום, הורה השר אמסלם למנהלת הרשות להפסיק את פניותיה אליו.

80. זאת ועוד, שלל ההתכתבויות בין השר אמסלם למנהלת הרשות וכן לייעוץ המשפטי לממשלה, מראה כי השר אמסלם החליט לסרב לממש את אחריותו על משיכת הדיבידנדים ויהי מה. חמור מכך, השר הודיע כי הוא מתפרק מאחריותו ומסיר מעצמו כל אחריות לתחום החברות הממשלתיות והוא אינו מתכוון לפעול במסגרת אחריותו זה. נימוקו של השר היה כי הוא "אינו חותמת גומי" ואינו רואה את עצמו כעצין" וכי הוא "אינו מעוניין" לקחת אחריות כנדרש ממנו לפי החוק והדין.

81. זאת ועוד, לאורך כל תשובותיו של השר אמסלם לפניותיה של עו"ד רוזנבוים לאשר את משיכת הדיבידנדים, הוא בחר אך ורק לציין את תרעומתו מהתנהלותה של עו"ד רוזנבוים, תוך שימוש בלשון בלתי ראויה בעליל כלפי גורם מקצועי בכיר בממשלה. וזאת, תחת מתן כל נימוק או התייחסות עניינית לסירובו לאשר את משיכת הדיבידנדים. התנהלותו המתמשכת של השר אמסלם וסירובו להפנות דעתו לעובדות והנימוקים העומדים לפניו ולבסס את החלטתו על נימוקיו, מראה בבירור שהנימוק היחידי להחלטתו רבת המשמעויות של השר אמסלם לגבי כספי הדיבידנדים הייתה מבוססת על יסוד דעתו הנחושה למנוע מהלך זה ולנוכח יחסיו העכורים מול עו"ד רוזנבוים וללא כל קשר לגיבוש עמדה לגופם-של-דברים, אלא לגופם של אנשים וליחסו אליהם.

82. על כן, העותרת תטען כי בהתנהלותו זו, השר אמסלם פעל במובהק באופן קפריזי, ללא בירור העובדות והמידע הנדרשים לעניין, ומתוך דעתו הנחושה כי הוא "אינו עציץ" ואינו "חותמת גומי" של עו"ד רוזנבוים או היועצת המשפטית לממשלה. בכך השר אמסלם נמנע מלהפעיל את שיקול דעתו על יסוד תשתית עובדתית נחוצה להחלטה בעניין משיכת הדיבידנדים, וללא כל נימוק ענייני ורלבנטי לסירובו לאפשר זאת. על כן, החלטת השר אמסלם נגועה כל כולה בשרירות ולפיכך נדרש כי בית המשפט הנכבד יורה על ביטולה.

ה.3. סירובו של השר לאשר את משיכת הדיבידנדים הוא משיקולים זרים

83. כידוע, כלל נוסף של המשפט המנהלי הוא האיסור על שקילת שיקולים זרים. כך למשל הלכה ידועה זו נקבעה בבג"ץ 5016/96 ליאור חורב נ' שר התחבורה ואח', נא(4) 1 (1997):

"על-פי תפיסות היסוד של המשפט המינהלי שלנו, רשות מינהלית, המפעילה סמכות שלטונית, רשאית להתחשב בשיקולים רלוונטיים, ובהם בלבד. אסור עליה שיקול זר (ראה: בג"ץ 953/87, פורז נ' ראש עירית תל-אביב-יפו ואח'; סיעת העבודה בעירית תל-אביב-יפו ואח' נ' מועצת עירית תל-אביב-יפו ואח' [4], בעמ' 324)". [פס' 48 לפסק דינו של כב' הנשיא ברק]

84. כך גם עמד בית המשפט הנכבד על טיבו של האיסור על הפעלת שיקולים זרים בבג"ץ 4790/14 יהדות התורה – אגודת ישראל – דגל התורה נ' השר לשירותי דת (נבו, 19.10.2014) (להלן: "עניין יהדות התורה"):

"כידוע, רשות מינהלית רשאית להפעיל את סמכותה רק על יסוד השיקולים שעל בסיסם זו הוענקה לה ובהתאם לשיקולים הנגזרים מהחוק המסמך אותה לפעול. על כן, תקנות שהתקין המינהל תיפסלנה גם אם המטרות שעומדות בבסיסן זרות למטרותיו של החוק המסמך או אם מניעי הרשות המתקינה נגועים בשיקולים זרים או בחוסר תום לב (בג"ץ 98/54 לזרוביץ נ' המקפח על המזונות, ירושלים, פ"ד י 40, 47 (1956); בג"ץ 5016/96 חורב נ' שר התחבורה, פ"ד נא(4) 1, 34 (1997); בג"ץ 10709/04 סולודוך נ' עיריית רחובות, פסקה 65 (1.8.2010); ראו גם יואב דותן "ביקורת שיפוטית על חקיקת-משנה והמקרה הפרטי המיוחד" משפטים כד 426, 425 (1994)). [פס' 49 לפסק דינו של כב' הש' (כתוארו אז) פוגלמן]

85. וכפי שעמדה על כך כבוד השופטת ברק ארז בספרה, החובה להפעיל את הסמכות המוקנית לגורם מנהלי בחוק או בדין אך ורק לשם הגשמת המטרות שלשמן הוענקה אותה סמכות וכן על יסוד השיקולים הנגזרים ממטרותיו של החוק היא תולדה של עקרון שלטון החוק [משפט מנהלי – כרך א, עמ' 635].

86. אמנם בית המשפט הנכבד עמד לא פעם על כך שעל העותר הטוען בעילת שיקולים זרים מוטלת משימה קשה, שכן בית המשפט אינו יכול להיות בוחן כליות ולב של הרשות המנהלית (עניין **יהדות התורה**, פס' 49 לפסק דינו של כב' הש' (כתוארו אז) פוגלמן וההפניות ששם). ואולם העותרת תטען כי בענייננו מדובר במצב קיצוני בו המצע העובדתי המבוקש נתון ומוכח.

87. התנהלותו המפורטת לעיל של השר אמסלם, המראה התנהלות בלתי עניינית ואף בלתי ראויה כלפי הרשות והעומדת הראשה, לצד הכרזתו כי הוא מפסיק לעסוק בענייני הרשות ומסיר מעליו כל אחריות בנושא, מצביעה בבירור לעמדת העותרת על כך שהשר אמסלם כלל לא שקל כל שיקול ענייני הנוגע לאחריותו על משיכת כספי הדיבידנדים מהחברות הממשלתיות, אלא הוא רואה זאת כעוד מהלך במאבקו להרחיב את השפעתו על החברות הממשלתיות, תוך התעלמות מכללי מנהל תקין וממעמדה העצמאי של הרשות ותפקידיה על פי הדין.

88. כמו כן, כאמור, השר אמסלם חזר והדגיש בכל התייחסות מטעמו לנושא הדיבידנדים המצוינת לעיל את תרעומתו האישית מהתנהלות עו"ד רוזנבוים כמנהלת הרשות, ועמדתו כי זו פועלת ממניעים זרים ופסולים בהתנהלותה מולו. התבטאויות אלה של השר מבססות חשש כבד כי למעשה סירבו לפעול לטובת משיכת הדיבידנדים מהחברות הממשלתיות נובע משיקול פרסונלי כאמור, שיקול זר לכל הדעות לצורך הפעלת סמכויותיו ומימוש אחריותו לפי החוק, העומד בניגוד לכללי המשפט המנהלי.

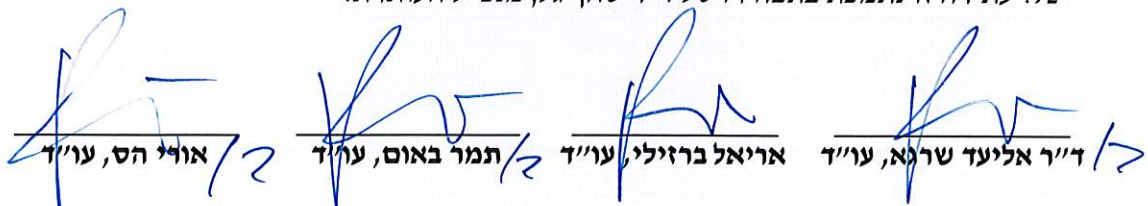
89. על כן, גם מטעם זה נדרש בית המשפט הנכבד לפסול את החלטתו של השר אמסלם.

1. סיכום

90. אשר על כן, העותרת מתכבדת לבקש מבית משפט נכבד זה ליתן את הצווים כמבוקש ברישא לעתירה זו, ולעשותם למוחלטים.

91. העותרת תבקש לקיים דיון דחוף בעתירה נוכח הצורך לברר במהרה את הסוגיות הניצבות ביסוד עתירה זו.

92. עתירה זו נתמכת בתצהירו של ד"ר שחף גל, מנכ"ל העותרת.

ד"ר אליעד שרגא, עו"ד אריאל ברזילי, עו"ד תמר באום, עו"ד אורי הס, עו"ד
ב"כ העותרת

היום, יום ב, 20 בנובמבר 2023, ז' בכסלו תשפ"ד

התנועה למען איכות השלטון בישראל ע"ר
580178697

ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר אליעד שרגא ו/או תומר נאור
ו/או אריאל ברזילי ו/או הידי נגב ו/או גילי גוטוירט
ו/או רחלי אל-שי רוזנפלד ו/או רותם בבלי-דביר ו/או
תמר באום ו/או אורי הס ו/או סתיו לבנה להב
רח' יפו 208 ירושלים, ת.ד. 31348 ירושלים 9131301
טל': 02-5000073 ; פקס: 02-5000076

העותרת

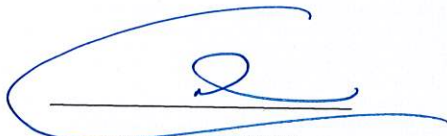
- נ ג ד -

1. השר לשיתוף פעולה אזורי, שר במשרד המשפטים והשר המקשר בין הממשלה לכנסת
 2. רשות החברות הממשלתיות
 3. משרד האוצר
 4. היועצת המשפטית לממשלה, עו"ד גלי בהרב מיארה
- באמצעות פרקליטות המדינה
צללח א-דין 29, ירושלים
טלפון: 073-3925590 ; פקס: 02-6467011

המשיבות

תצהיר מטעם העותרת

אני הח"מ ד"ר שחף גל, מס' זהות 053438974, מנכ"ל העותרת, מצהיר בזאת כי העובדות המפורטות בעתירה זו נכונות לפי מיטב ידיעתי ואמונתי.

חתימת המצהיר

אישור

אני עו"ד אריאל ברזילי, מס' 51818, מאשר בזאת כי ביום 20.11.23, חתם לפני ד"ר שחף גל, מס' זהות 053438974, על הצהרתו דלעיל, לאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר ולומר את האמת, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, ולאחר שאישר את נכונות הצהרתו.

אריאל ברזילי, עו"ד
מ.ר. 51818
ARIEL BARZILAY, Adv.
עו"ד

תוכן עניינים

מס'	שם הנספח	עמ'
1	העתק פרסום רשות החברות הממשלתיות על אודות הרשות (09.08.2023)	23
2	העתק החלטה 1310 של הממשלה ה-36	26
3	העתק מכתבו של השר אמסלם למר יענקי קוינט מיום 26.12.2020	28
4	העתק מכתבו של היועץ המשפטי לממשלה לשר אמסלם מיום 24.12.2021	30
5	העתק החלטה 113 של הממשלה ה-37	35
6	העתק החלטה 460 של הממשלה ה-37	37
7	העתק כתבתו של אורן דורי גלובס מיום 18.06.2023	40
8	העתק כתבתם של גולן חזני וצבי זרחיה כלכליסט מיום 18.06.2023	43
9	העתק כתבתו של עידן ארץ גלובס מיום 24.06.2023	46
10	העתק כתבתו של אורן דורי גלובס מיום 19.06.2023	48
11	העתק מכתבו של השר אמסלם למנהלת הרשות מיום 6.7.2023	50
12	העתק מכתבם של המשנים ליועצת המשפטית לממשלה מיום 25.07.2023	52
13	העתק מכתבו של השר אמסלם מיום 27.7.2023	58
14	העתק מכתבה של מנהלת הרשות מיום 2.8.2023	62
15	העתק מכתבו של השר אמסלם לנציב שירות המדינה מיום 06.08.2023	67
16	העתק מכתבה של עו"ד רוזנבוים מיום 9.11.2023	83
17	העתק חוזר רשות החברות הממשלה 2018-5-2 מיום 12.11.2018	87
18	העתק מכתבה של מנהלת הרשות מיום 26.07.2023	93
19	העתק הכרזת שר הביטחון על מצב מיוחד	96
20	העתק כתבתו של נתי טוקר דה מרקר מיום 01.11.2023	101
21	העתק הודעת מבקר המדינה מיום 09.11.2023	105
22	העתק מכתבה של העותרת מיום 17.10.2023	107

מס'	שם הנספח	עמ'
23	העתק מכתב תזכורת של העותרת מיום 12.11.2023	110

נספח 1

**העתק פרסום רשות החברות
הממשלתיות על אודות הרשות
(09.08.2023)**

עמ' 23

רשות החברות הממשלתיות הוקמה ופועלת מכוח חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975. הרשות היא יחידת סמך של משרד האוצר ומהווה את גורם המטה הממשלתי לעניין הטיפול בחברות הממשלתיות ופועלת כנציגת הבעלים בחברות הממשלתיות.

הרשות אמונה על 70 חברות, ביניהן חברות ממשלתיות עסקיות ולא עסקיות, בנוסף אחראית הרשות על חברות-בנות וחברות בבעלות מעורבת לממשלה וגופים אחרים, עמותות וחברות בפירוק. בחברות אלה מועסקים כ-53,000 עובדים, שווי כלל נכסיהן נאמד ב-213 מיליארדי שקלים ושווי כלל הכנסותיהן עומד על כ-71 מיליארדי שקלים.

עם החברות הממשלתיות נמנות חברות מהגדולות במשק, מהמורכבות והחשובות בו, הפועלות בתחומי הביטחון, האנרגיה, התשתיות, החשמל, תחבורה יבשתית וימית, תקשורת, תיירות, חינוך ותרבות.

בין החברות הממשלתיות: רפאל, התעשייה האווירית, נתיבי הגז הטבעי לישראל, מקורות, תשתיות נפט, חברת החשמל, החברה לניהול המערכת, רכבת ישראל, נתיבי ישראל, נתיבי איילון, חברת נמלי ישראל, נמל אשדוד, נמל חיפה, דואר ישראל, עמידר החדשה, החברה לשירותי איכות הסביבה, החברה למתנ"סים ועוד.

תפקידים אלה מפורטים בסעיף 54 לחוק החברות הממשלתיות:

- ייעוץ לממשלה באמצעות שר האוצר וייעוץ לשרים בעניינים הנוגעים לחברות הממשלתיות;
- טיפול, לפי הנחיות הממשלה, בעניינים המשותפים לכלל החברות הממשלתיות או לחלק מהן;
- מעקב אחר מילוי המלצותיו של מבקר המדינה הנוגעות לחברות הממשלתיות וסיוע ליישומן;
- ייעוץ וסיוע לחברות ממשלתיות בניהול עסקיהן;
- מעקב רצוף אחר הפעילות של כל חברה ממשלתית, הגשמת מטרותיה, מהלך עסקיה, מצבה הכספי ומדיניות השכר שלה, והודעה לשרים על הממצאים;
- בדיקת הדו"חות המוגשים לה מהחברות והחומר שעליו הם מבוססים, והערת הערות עליהם לחברה ולשרים;
- טיפול וסיוע בהקמה ובביצוע של פירוק, מיזוג, פשרה, סידור, חידוש, ארגון ומכירת מניות של חברה;
- ייעוץ לוועדות השרים בעניינים הנוגעים להפרטה וטיפול בביצוע החלטות הפרטה;
- כל תפקיד שיוטל עליה על ידי השרים או הממשלה לגבי חברה ממשלתית;
- כל תפקיד אחר המיועד לרשות לפי חוק החברות הממשלתיות.

בראש הרשות עומדת עו"ד מיכל רוזנבוים, ולצידה כ-70 עובדים: כלכלנים, רואי חשבון, עורכי דין, עובדי מנהלה וסטודנטים.

תפקידיה העיקריים של רשות החברות הממשלתיות הם לסייע בהפיכת החברות לרווחיות, יעילות ונקיות, תוך כדי מיקוד אחזקות המדינה בחברות ומתן שירות מצוין לאזרחי המדינה.

עוד באותו נושא

[פניות ציבור](#)

[כתובות וטלפונים](#)

[מבנה ארגוני](#)

[מנהלת רשות החברות הממשלתיות](#)

דף זה עודכן לאחרונה בתאריך 09.08.2023

מידע שימושי

- סיוע למפוני ולמתפני מלחמת חרבות ברזל - מערכת "יחד"
- חרבות ברזל - מידע לציבור משרדי הממשלה
- לכל השירותים
- RSS
- צרו קשר עם משרדי הממשלה
- תנאי שימוש

תמיכה

- התקשרו למוקד 1299
- למענה אנושי בצ'אט - מוקד 1299
- תמיכה טכנית בשירותים מקוונים
- מוקד מענה ממשלתי מרכזי
- פנייה לאבטחת מידע

מידע נוסף

- אודות האתר
- הצהרת נגישות
- מפת האתר
- חופש המידע
- שימוש בקבצי "cookies"

נספח 2

העתק החלטה 1310 של הממשלה ה-
36

עמ' 26

מינוי מנהלת רשות החברות הממשלתיות

מספר החלטה: 1310

יחידה: מזכירות הממשלה
ממשלה: הממשלה ה-36, נפתלי בנט
תאריך פרסום: 20.03.2022
תאריך תחולה: 20.03.2022

החלטה מספר 1310 של הממשלה מיום 20.03.2022

נושא ההחלטה:

מינוי מנהלת רשות החברות הממשלתיות

מחליטים:

בהתאם לסעיף 52(ב) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, למנות, לפי הצעת שר האוצר, את מיכל רוזנבוים לתפקיד מנהלת רשות החברות הממשלתיות. המינוי ייכנס לתוקף החל מיום 1 באפריל 2022, או ביום שלאחר השלמת ההליכים כנדרש בהסדר ניגוד העניינים, המאוחר מבין השניים, למשך ארבע שנים.

הנוסח המחייב של החלטות הממשלה הינו הנוסח השמור במזכירות הממשלה. הנוסח המחייב של הצעות חוק ודברי חקיקה הנזכרים בהחלטות הינו הנוסח המתפרסם ברשומות.

החלטות תקציביות כפופות לחוק התקציב השנתי.

דף זה עודכן לאחרונה בתאריך 20.03.2022

מידע נוסף

אודות האתר
הצהרת נגישות
מפת האתר
חופש המידע
שימוש בקבצי
"cookies"

תמיכה

התקשרו למוקד 1299
למענה אנושי בצ'אט - מוקד
1299
תמיכה טכנית בשירותים
מקוונים
מוקד מענה ממשלתי מרכזי
פנייה לאבטחת מידע

מידע שימושי

סיוע למפוני ולמתפני מלחמת חרבות ברזל - מערכת
"יחד"
חרבות ברזל - מידע לציבור ממשרדי הממשלה
לכל השירותים
RSS
צרו קשר עם משרדי הממשלה
תנאי שימוש

נספח 3

**העתק מכתבו של השר אמסלם למר
יענקי קוינט מיום 26.12.2020**

עמ' 28

משרד הדיגיטל הלאומי
לשכת השר

ירושלים, י"א טבת תשפ"א

26 בדצמבר 2020

לכבוד

מר יעקב (ינקי) קוינט

מנהל רשות החברות הממשלתיות

שלום רב,

הנדון: בקשתך לחתימת על י"פוי כח לנציג המדינה באסיפה כללית שנתית של חברת רכבת ישראל בע"מ

קיבלתי את פנייתך שבנדון, ולאחר שהשבתם לתנועה לאיכות השלטון כי אתם פועלים אך ורק על פי הנחייתה הישירה של המשנה ליועמ"ש הגב' דינה זילבר, ולתדהמתי גם נחשפתי לתשובתה לפנייתי של היועצת המשפטית של רשות החברות, הגב' דלית זמיר (בת זוגתו של המשנה ליועמ"ש מר ארז קמיניץ) באמצעי התקשורת השונים, בה היא מודיעה כי היא מאמצת את חוות דעתה של הגב' זילבר בניגוד להנחייתי.

במכתבי הקודם הבהרתי כי חוות דעתה של הגב' זילבר מנוגדת לכל חוק ופנייתה הישירה לעובדי רשות החברות היא סוג של פוטש ועבירה משמעתית חמורה ביותר.

אשר על כן, אני מפנה אותך בחזרה למנהליך בפועל, הגב' זילבר, מר קמיניץ ומר מנדלבלית, על מנת שימשכו את טיפולם המסור בהתאם לחוות דעתם, ויספקו לך פתרון הולם לנושא שבנדון.

בברכה,

ח"כ דוד אמסלם
שר הדיגיטל הלאומי
והשר המקשר בין הממשלה לכנסת

העתק:

מר מתניהו אנגלמן, מבקר המדינה

נספח 4

**העתק מכתבו של היועץ המשפטי
לממשלה לשר אמשלם מיום**

24.12.2021

עמ' 30

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, י"א שבט תשפ"א
24 ינואר 2021

מס' מסמך: 004-99-2021-002045
(בתשובה נא לציין מספרנו)

אל:

חבר הכנסת דוד אמסלם, שר הדיגיטל הלאומי

שלום רב,

הנדון: אי-הפעלת סמכויות בתחום החברות הממשלתיות

סימוכין: מכתבך למנהל רשות החברות הממשלתיות, מיום 26.12.2020 ומיום 28.12.2020

1. לאחרונה, הודעת לרשות החברות הממשלתיות (להלן גם: "הרשות") על סירובך לחתום על יפויי כוח לנציגי המדינה באסיפות כלליות של החברות הממשלתיות. ככל שהבנתי משגת, סירוב זה קשור לעמדת הרשות בסוגיה אחרת ונפרדת, הנוגעת למינוי דירקטורים בחברות הממשלתיות, שהתקבלה בעקבות חוות דעת משפטית בעניין זה, אשר ניתנה על דעתי.

2. אבקש להפנות את תשומת לבך לכך שהודעתך האמורה עומדת בניגוד לחובות ולאחריות המוטלות עליך לפי חוק, ועלולה להביא לפגיעה באינטרסים של מדינת ישראל בחברות שבבעלותה ובתפקודן התקין. למעשה, וכפי שיפורט להלן, כבר נגרמה פגיעה באינטרסים של המדינה כתוצאה מהסירוב למנות באי-כוח לאסיפות הכלליות של שתי חברות שיש בהן בעלי מניות נוספים מלבד המדינה. משכך, ועל מנת למנוע המשך נזקים מעין אלה, הריני לפנות אליך ולהבהיר, כי לפי הדין עליך לקיים את התפקידים המוטלים עליך כשר הממונה על ביצוע חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן: "חוק החברות הממשלתיות" או "החוק"), לרבות בכל הנוגע למינוי באי-כוח לאסיפה הכללית של החברות הרלוונטיות. הכל כמפורט להלן.

3. חוק החברות הממשלתיות מסדיר את האופן שבו הממשלה או מי מטעמה מפעילים את הזכויות הנובעות ממעמדה של המדינה כבעלת מניות בחברות ממשלתיות. בתוך כך, החוק מעניק סמכויות שונות בתחום הניהול והפיקוח על החברות הממשלתיות לשרים כהגדרתם בו, שהם שניים: שר הדיגיטל הלאומי, אשר בעקבות הקמת הממשלה הנוכחית נכנס בנעליו של שר האוצר כשר האחראי על ביצוע החוק, ושר נוסף שנקבע לפי החוק כאחראי לענייניה של החברה המסוימת. כמו כן, החוק מקים את הרשות, שתפקידה, בין היתר, לייעץ ולסייע לממשלה ולשרים בהפעלת סמכויותיהם האמורות.

היזעז המספטי לממשלה

4. בהתאם לדיני החברות, החלטות יסודיות בחיי חברה טעונות את אישורה של האסיפה הכללית שלה, ובהן הסמכות לאשר תיקונים לתקנון החברה, הסדרים בנושא תגמול, ביטוח ושיפוי לנושאי משרה בחברה, אישור מדיניות השכר בחברה, מינוי רואה החשבון המבקר, דיון בנוגע לדו"חות הכספיים של החברה ועוד.
5. כשמדובר בחברה ממשלתית, מורה סעיף 50 לחוק, כי על השרים למנות את בא-כוח המדינה להשתתפות ולהצבעה באסיפה הכללית של החברה מכוח המניות שהמדינה מחזיקה בהן, ומסמך את השרים, לאחר התייעצות עם הרשות, לתת לבא-הכוח האמור הוראות בדבר אופן הצבעתו באסיפה הכללית. בהתאם להסדר זה, השרים הרלוונטיים בהתאם לעניין והרשות פועלים, מזה שנים רבות וכדבר שבשגרה, למינוי באי-כוח המדינה באסיפות הכלליות של החברות שבבעלותה. ברמה המעשית, הרשות פונה לשרים עובר לקיומה של אסיפה כללית מסוימת בבקשה למנות עובד רלוונטי מהדרג המקצועי ברשות לשמש כבא-כוח המדינה באסיפה, בצירוף המלצתה המקצועית לשרים לעניין ההוראות שמוצע לתת לבא-הכוח האמור בדבר אופן הצבעתו.
6. למותר לציין, כי ניהולן התקין השוטף של עשרות החברות הממשלתיות הפועלות כיום, על שלל המשימות שהופקדו בידיהן, הוא חיוני למדינה ולמשק. במסגרת זו גם קיום האסיפות הכלליות בחברות אלו כסדרן הוא אינטרס חשוב של המדינה. לתפקיד זה יש חשיבות כאשר המדינה היא בעלת המניות היחידה בחברה הממשלתית – שאז לא ניתן לקיים את האסיפה ללא השתתפות המדינה, ויש לו חשיבות יתרה בחברות שבהן המדינה אינה בעלת המניות היחידה, שכן כאשר המדינה נעדרת מהאסיפה הכללית בחברות אלו עשויים בעלי המניות האחרים לקבל החלטות בניגוד לעמדתה ולטובתה של המדינה כבעלת מניות בהן.
7. כאמור בפתח הדברים, במכתבך שבסימוכין הודעת על סירובך למנות את באי-כוח המדינה לאסיפות הכלליות של החברות הממשלתיות – תחילה ביחס לאסיפה הכללית השנתית של חברת רכבת ישראל, ולאחר מכן ביחס לאסיפות של חברות ממשלתיות בכלל – וזאת בשל עמדת הרשות בסוגיה אחרת ונפרדת, שהתקבלה כאמור בעקבות חוות דעת משפטית שניתנה על דעתך, אשר עניינה בהליכי בחירה ומינוי של דירקטורים לחברות הממשלתיות.

היוזם המשפטי למטלה

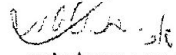
8. על פי שנמסר לי, לאחר הודעת הנ"ל, התכנסו ביום 28.12.2020 (במועד נדחה, שנקבע מראש) אסיפות של שתי חברות שהמדינה נמנית על בעלי מניותיהן, המנהלות קרנות השתלמות לעובדים בתחום החינוך. על אף שחתימתו של שר החינוך על יפוי הכוח הנדרשים התקבלה עובר למועד כינוס האסיפות, בהעדר חתימה של שר החינוך על יפוי הכוח, הייתה תוצאת הדברים שהמדינה לא התייצבה לשתי האסיפות האמורות, ואושרו בהן החלטות שהרשות המליצה בחוות דעת מקצועית מטעמה, כי המדינה תצביע נגדן. זאת, בשל עמידתן של ההחלטות בסתירה לאינטרס המדינה וכן להוראות החוק ולכללי ממשל תאגידי תקינים. סירובך המתואר, אשר גרם לאי-התייצבות המדינה לאסיפות האמורות, הביא אפוא לפגיעה בעניינה של המדינה כבעלת מניות בחברות.
9. כמו כן, מזה זמן מה עומד על הפרק הצורך בכינוס האסיפה השנתית של חברת רכבת ישראל, שעל סדר יומה מצויים, בין היתר, הנושאים הבאים: דיון בדו"חות הכספיים של החברה לשנת 2019, מינוי רואה חשבון מבקר, אישורים לעניין שיפוי וביטוח נושאי משרה ועוד. על אף ששרת התחבורה כבר אישרה בחתימתה את מינוי בא-כוח המדינה באסיפה השנתית של חברת הרכבת, בשל הסירוב להפעיל את סמכות הנ"ל, טרם התאפשר כינוס האסיפה השנתית של החברה ודיון בנושאים שעל סדר יומה. תוצאת הדברים היא, שהחברה לא יכולה לקבל את אישור האסיפה לכל ההחלטות הנזכרות לעיל. כל זאת, כאשר החברה היא תאגיד מדווח לפי חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, לאחר שהציעה איגרות חוב לציבור.
10. בעת הקרובה אמורות להתכנס אסיפות כלליות של חברות ממשלתיות נוספות שפעילותן חיונית למשק, לצורך קבלת החלטות הנדרשות לתפקוד תקין ומיטבי של החברות, ובהן אישור מדיניות תגמול, תנאי שכר והעסקה של יושבי-ראש של חברות, אישור לחברות לתת לנושאי משרה בהן התחייבות לשיפוי והחלטות שוטפות נוספות. מניעת כינוס אסיפות כתוצאה מעמדתך האמורה, עלולה להוביל לפגיעה בחברות נוספות ולפגיעה נוספת בענייניה של המדינה כבעלת מניות בהן.
11. הסירוב לפעול למינוי באי-כוח שיצביע בשם המדינה באסיפות כלליות של חברות אשר בבעלותה מנוגד לכללי המשפט המנהלי ולציפייה לפעולה תקינה של רשויות השלטון, ובפרט כאשר הדבר נעשה בשל נימוקים שאינם נוגעים לעניין (כמפורט במכתבך שבסימוכין). ודוק: למיטב ידיעתי, לא העלית טענות כלשהן לגופה של ההמלצה המקצועית של הרשות שהועברה אליך בעניין אסיפה כללית זו או אחרת, אלא נימקת את הסירוב אך ורק בעמדתה של הרשות בנושא משפטי שאינו קשור לדיונים באסיפות הכלליות. התנהלות זו, עלולה כאמור להביא לפגיעה באינטרסים של המדינה.

היועץ המשפטי לממשלה

12. לנוכח כל האמור, לפי הדין, אבקש אפוא כי תפעל בהקדם בהתאם לתפקידך ולסמכויותיך לפי חוק, לרבות מינוי באי-כוח לאסיפות כלליות של חברות ממשלתיות, על מנת שלא ייפגע ניהולן התקין של החברות הממשלתיות, לתכלית שלשמה הוקמו ולהגשמת האינטרס הציבורי המובהק הגלום בהן.

בברכה,

אביחי מנדלבליט

העתק:

חבר הכנסת בנימין נתניהו, ראש הממשלה
חבר הכנסת בני גנץ, ראש הממשלה החליפי
עורך הדין רוז נזרי, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי)
עורך הדין מאיר לוין, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט כלכלי)
עורכת הדין שלומית ברנע-פרגו, היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה
עורכת הדין דלית זמיר, היועצת המשפטית של רשות החברות הממשלתיות
עורך הדין דני חורין, ממונה בכיר ייעוץ וחקיקה (משפט ציבורי-מנהלי)

נספח 5

**העתק החלטה 113 של הממשלה ה-
37**

עמ' 35

החלטות ממשלה

צירוף שר לממשלה, שינוי בחלוקת התפקידים בין השרים, קביעת שר נוסף במשרד והעברת סמכות הנתונה לפי חוק משר לשר

נספח 5

מספר החלטה: 113

יחידה: מזכירות הממשלה
ממשלה: הממשלה ה- 37
תאריך פרסום: 12.02.2023
תאריך תחולה: 12.02.2023

החלטה מספר 113 של הממשלה מיום 12.02.2023

נושא ההחלטה:

צירוף שר לממשלה, שינוי בחלוקת התפקידים בין השרים, קביעת שר נוסף במשרד והעברת סמכות הנתונה לפי חוק משר לשר

מחליטים:

- א. בהתאם לסעיף 15 לחוק יסוד: הממשלה ועל פי הצעת ראש הממשלה, לצרף את חבר הכנסת דוד אמסלם לשר בממשלה.
- ב. בהתאם לסעיף 31(א) לחוק יסוד: הממשלה, לשנות את חלוקת התפקידים בממשלה ולמנות את השר דוד אמסלם לתפקיד השר לשיתוף פעולה אזורי והשר המקשר בין הממשלה לכנסת במקומו של השר יואב קיש אשר ימשיך לכהן בתפקיד שר החינוך.
- ג. בהתאם לסעיף 31(ג1) לחוק יסוד: הממשלה, לקבוע כי השר דוד אמסלם ישמש שר נוסף במשרד המשפטים בהתאם להוראות סעיף 24א לחוק יסוד: הממשלה.
- השר דוד אמסלם יהיה אחראי על תחומי הפעילות הבאים של משרד המשפטים:
1. המחלקה לרישוי נוטריונים;
 2. מחלקת חוקרים פרטיים ושירותי שמירה;
 3. מחלקת רישוי מתווכים;
 4. מועצת שמאי מקרקעין;
 5. היחידה הממשלתית לתיאום המאבק בגזענות;
 6. יחידת המרות דת, העדות הנוצריות ומרשם ברית הזוגיות;
 7. אגף שומת מקרקעין;
 8. מחלקת תרגום אמנות בין-לאומיות.
- ד. בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, להעביר לשר דוד אמסלם את סמכויות שר המשפטים לפי סעיפים 4(א) ו-4(ג) לחוק הקאדים, התשכ"א-1961.
- ה. בהתאם לסעיף 6(א)(3) לחוק הדיינים, התשט"ו-1955 ובהסכמת שר המשפטים, לבחור בשר דוד אמסלם לחבר בוועדה לבחירת דיינים במקום שר המשפטים.
- ו. להביא את ההחלטות בסעיפים א'-ד' לאישור הכנסת בהתאם לסעיפים 15, 31(א), 31(ב) ו-31(ג1) לחוק יסוד: הממשלה.
- ז. בהתאם לסעיף 3ב לחוק יסוד: משק המדינה ולצורך מימון העלות הכרוכה ביישום סעיפים ג' עד ה' להחלטה זו, יוקצה סכום של עד 2 מלש"ח מתוך תקציב משרד המשפטים, כמפורט בתוכנית המפורטת, כמשמעותה בסעיף 3ב(1) לחוק יסוד: משק המדינה.
- ח. בהתאם לסעיף 40א לחוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985, יוקצה מתוך תקציב משרד המשפטים סך של עד 2 מיליון ש"ח בכל אחת מהשנים 2023-2024, לצורך מימון פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף האמור. המשרד ואגף התקציבים במשרד האוצר רשאים להסכים ביניהם על הקצאה מתקציב שונה מהתקציב המפורט לעיל לשם ביצוע הפעולה המאזנת כאמור.
- ט. יובהר כי כל הוצאה נוספת מותנית בקבלת החלטת ממשלה פרטנית אשר תאשר את הפעולות המאזנות הנדרשות לצורך מימון עלויות נוספות אלה. עד לאישורו בכנסת של תקציב המדינה לשנת 2023 כל הקצאות הכספים לפי החלטה זו כפופות להוראות סעיף 3ב לחוק יסוד: משק המדינה ולהוראות סעיפים 47ג ו-47ד לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

הנוסח המחייב של החלטות הממשלה הינו הנוסח השמור במזכירות הממשלה.
הנוסח המחייב של הצעות חוק ודברי חקיקה הנזכרים בהחלטות הינו הנוסח המתפרסם ברשומות.

החלטות תקציביות כפופות לחוק התקציב השנתי.

דף זה עודכן לאחרונה בתאריך 12.02.2023

מידע שימושי

- סיוע למפוני ולמתפני מלחמת חרבות ברזל - מערכת "יחד"
- חרבות ברזל - מידע לציבור ממשרדי הממשלה
- לכל השירותים
- RSS
- צרו קשר עם משרדי הממשלה
- תנאי שימוש

נספח 6

העתק החלטה 460 של הממשלה ה-
37

עמ' 37

נספח 6

החלטות ממשלה

העברת שטח פעולה ממשרד האוצר למשרד לשיתוף פעולה אזורי והעברת סמכויות משר האוצר לשר לשיתוף פעולה אזורי

מספר החלטה: 460

יחידה: מזכירות הממשלה
ממשלה: הממשלה ה-37
תאריך פרסום: 19.04.2023
תאריך תחולה: 19.04.2023

החלטה מספר 460 של הממשלה מיום 19.04.2023 .

נושא ההחלטה:

העברת שטח פעולה ממשרד האוצר למשרד לשיתוף פעולה אזורי והעברת סמכויות משר האוצר לשר לשיתוף פעולה אזורי

מחליטים:

- בהתאם לסעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה, להעביר ממשרד האוצר למשרד לשיתוף פעולה אזורי את שטח הפעולה: רשות החברות הממשלתיות.

בהתאם לסעיף 9(א)(11) ו-1(ב) לחוק הממשלה, התשס"א-2001, על העברת שטח הפעולה תימסר הודעה ליושב ראש הכנסת והיא תובא לידיעת הכנסת.
- בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, להעביר לשר לשיתוף פעולה אזורי את הסמכויות הנתונות לשר האוצר לפי החוקים הבאים:

א. חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן – חוק החברות הממשלתיות), לרבות הסמכות לפי סעיף 59א(א), כך שהשר לשיתוף פעולה אזורי יעמוד בראש ועדת השרים לענייני הפרטה במקומו של שר האוצר וחבריה יהיו: שר האוצר, במקום שר הכלכלה והתעשייה, ושר המשפטים.

יודגש כי לא ייעשה שינוי בהרכב ועדת השרים לענייני הפרטה הקבוע לעיל והליכי הפרטה שאושרו לא ייפגעו.
- ב. סעיף 345לב לחוק החברות, התשנ"ט-1999;
- ג. סעיף 25 לחוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד-2004 (להלן – חוק רספ"ן) בכל הנוגע לחברה בהפרטה או חברה ממשלתית או בת ממשלתית, לרבות חברה שהופרטה.

בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, להביא את ההחלטה בסעיף זה לאישור הכנסת.

העברת שטח הפעולה כאמור בסעיף 1 לעיל תיכנס לתוקפה במועד שיתקבל אישור הכנסת להעברת הסמכויות האמורות בסעיף זה.

מובהר כי במסגרת העברת שטח הפעולה והסמכויות כאמור בסעיפים 1-2 לעיל ומבלי לגרוע מסמכויות השרים, כמשמעם בפרק ח'2 לחוק החברות הממשלתיות או סעיף 25 לחוק רספ"ן, האחריות של גורמי המקצוע במשרד האוצר לטיפול עבור השרים הרלוונטיים בצווי אינטרסים חיוניים לפי פרק ח'2 לחוק החברות הממשלתיות או לפי סעיף 25 לחוק רספ"ן ובפעולות מכוחם, ובמניות מדינה מיוחדות, לפי החלטות ועדת השרים לענייני הפרטה ובפעולות מכוחן, תועבר במסגרת העברת שטח הפעולה ממשרד האוצר ותהיה באחריות רשות החברות הממשלתיות, זאת, למען הסר ספק, גם לאחר הפרטת החברות.

להנחות את השר לשיתוף פעולה אזורי כי הפעלת סמכויותיו לפי פרק ח'2 לחוק החברות הממשלתיות, לרבות סמכויות מכוח אחזקות במניות מדינה מיוחדות וכן סמכויותיו לפי סעיף 25 לחוק הרספ"ן, והכול ביחס לחברות שהופרטו, תיעשה בהתייעצות עם שר האוצר. עם זאת, מתן היתרי שליטה בלבד לחברות שהופרטו ייעשה בהסכמת שר האוצר.
- למען הסר ספק, אין בהעברת שטח הפעולה או הסמכויות כאמור בסעיפים 1-2 לעיל כדי לגרוע מסמכויות שר האוצר, מקום שהוא נקבע כשר האחראי לענייני חברה לפי חוק החברות הממשלתיות, וסמכויותיו כשר הממונה על ענייני חברה יישארו ללא כל שינוי.
- ככל מקום שבו ניתנה בהחלטת ממשלה סמכות או תפקיד מפורשים לשר האוצר או האוצר מכוח היות שר האוצר אמן על שטח הפעולה של רשות החברות הממשלתיות, כגון מכוח סמכויות שנמנו בסעיף 2(ג) להחלטה זו, ולעניין אחזקת המדינה במניות מדינה

מיוחדות, יבוא במקומם השר לשיתוף פעולה אזורי או המשרד לשיתוף פעולה אזורי, לפי העניין, למעט כאשר מדובר בסמכויות או תפקידים שניתנו מכוח החלטות ממשלה בנוגע לקביעתו של שר האוצר כשר האחראי לענייני החברה, כמשמעות מונח זה בחוק החברות הממשלתיות.

לרשום את הודעת השר לשיתוף פעולה אזורי שלפיה בכוונתו להביא הצעה להחלטה שעניינה תיקון ההחלטות הרלוונטיות של ועדת השרים לענייני הפרטה, כמשמעה בסעיף 59א לחוק החברות הממשלתיות, לאישורה של ועדת השרים האמורה, ככל הנדרש.

5. בכל מקום שבו נקבע בהחלטת ממשלה כי דירקטור מטעם המדינה בחברה ממשלתית, בחברת בת ממשלתית או בחברה מעורבת ימונה מקרב עובדי משרד האוצר, ייקבע במקום כי ימונה דירקטור מקרב עובדי המדינה, למעט במקרים שבהם השר שנקבע כאחראי לענייני החברה לפי חוק החברות הממשלתיות הוא שר האוצר ובמקרה זה ייבחר דירקטור מקרב עובדי משרד האוצר. סעיף זה יחול על דירקטורים שימונו החל ממועד קבלת החלטה זו.

6. להנחות את השר לשיתוף פעולה אזורי לפעול מכוח סמכותו לפי תקנה 8 לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993 (להלן - תקנות חובת המכרזים), למינוי ועדת מכרזים לעניין מכירת מניות המדינה בהקדם האפשרי.

כמו כן, לרשום את הודעת השר לשיתוף פעולה אזורי שלפיה בכוונתו למנות ועדה לעניין זה בהרכב כדלהלן: מנהלת רשות החברות הממשלתיות (יו"ר), היועצת המשפטית של רשות החברות הממשלתיות, נציג נוסף מקרב עובדי רשות החברות הממשלתיות, החשב הכללי או נציגו ונציג שר האוצר; הכול בכפוף להוראות תקנה 8 לתקנות חובת המכרזים.

7. להורות לרשות החברות הממשלתיות לפעול, ככל שניתן וככל שנדרש על פי דין, לתיקון מסמכי ההתאגדות של התאגידים הרלוונטיים כך שישקפו את האמור בהחלטה זו.

8. לאצול לשר לשיתוף פעולה אזורי ביחד עם שר האוצר את סמכות הממשלה לפי הוראות סעיף 32(א)(4) לחוק החברות הממשלתיות, שהואצלה לשר האוצר בסעיף 1 להחלטת הממשלה מס' 237 מיום 1.8.2021, לעניין קביעת כללים לאישור מענקי סיום העסקה לפקידים בכירים כהגדרתם בחוק החברות הממשלתיות ולאישור מענקי סיום העסקה כאמור, בהתאם לעקרונות הקבועים בהחלטה האמורה.

9. להקים צוות בראשות נציגי השר לשיתוף פעולה אזורי ובהשתתפות נציגי המשרד לשיתוף פעולה אזורי, רשות החברות הממשלתיות, אגף תקציבים במשרד האוצר, אגף החשב הכללי במשרד האוצר ונציבות שירות המדינה. הצוות יגיש לראש הממשלה, לשר לשיתוף פעולה אזורי ולשר האוצר בתוך 45 ימים את המלצותיו ביחס לאופן ביצוע העברת שטח הפעולה והסמכויות כאמור לעיל, וכן בכל עניין נוסף ככל שנדרש, לרבות העברת כוח אדם, נלוות, תקציבים, אמצעים, הסכמים וכל נושא נוסף שיימצא לנכון וכן המלצות בדבר תיקוני חקיקה ותיקוני החלטות ממשלה, ככל שיידרשו.

10. למשרד לשיתוף פעולה אזורי יועברו רכיבי התקציב מתוך תקציב משרד האוצר אשר יוחדו בתקציבו ו/או שימשו אותו לשטח הפעולה ולסמכויות שיועברו וכן ההתקשרויות וכוח-האדם המשמש לכך. כמו כן, יועברו כוח האדם והתקציב הדרושים מיחידות המטה כמתחייב מהעברת שטח הפעולה והסמכויות כאמור.

11. עד להשלמת ההיערכות המנהלית לקליטת שטח הפעולה והסמכויות ולא יאוחר מתום התקופה שיקבע הצוות בסעיף 9 שלעיל, תמשיך רשות החברות הממשלתיות לקבל את מלוא השירותים הדרושים לפעילותה הסדירה ממשרד האוצר.

ההחלטה התקבלה בהתאם לסעיף 19(א) בתקנון לעבודת הממשלה.

הנוסח המחייב של החלטות הממשלה הינו הנוסח השמור במזכירות הממשלה. הנוסח המחייב של הצעות חוק ודברי חקיקה הנזכרים בהחלטות הינו הנוסח המתפרסם ברשומות.

החלטות תקציביות כפופות לחוק התקציב השנתי.

דף זה עודכן לאחרונה בתאריך 19.04.2023

מידע נוסף

אודות האתר
הצהרת נגישות
מפת האתר

תמיכה

התקשרו למוקד 1299
למענה אנושי בצ'אט - מוקד
1299
38

מידע שימושי

סיוע למפוני ולמתפני מלחמת חרבות ברזל - מערכת
"יחד"
חרבות ברזל - מידע לציבור ממשרדי הממשלה

נספח 7

העתק כתבתו של אורן דורי גלובס
מיום 18.06.2023

עמ' 40

שיחת הנזיפה והיועץ שגויס: מאחורי המאבק בין מנהלת רשות החברות לשר אמסלם

מינוי אחד בנמל אשדוד הצית ויכוח חריף בין מנהלת רשות החברות מיכל רוזנבוים לשר הממונה דוד אמסלם • העניינים הסלימו במהירות: אמסלם ביקש שינוי מהותי בנבחרת הדירקטורים ונדחה, ובתגובה זימן את היועץ המשפטי ברשות לנזיפה • כעת השניים לקראת פגישה מכרעת
אורן דורי 18/6/23

היחסים המתוחים בין מנהלת רשות החברות, מיכל רוזנבוים, לבין השר הממונה עליה, דוד אמסלם, הגיעו לנקודת רתיחה. אמסלם נכנס לתפקיד לפני פחות מחודשיים, וכבר הצטברו מחלוקות רבות בינו לבין רוזנבוים. בהן, כוונתו להיסוד את שיטת המינויים לדירקטוריונים בחברות הממשלתיות, הדחת יו"ר דואר ישראל, ומינוי יושב־ראש לחברת החשמל ולנמל אשדוד.

במקביל לתחלופת מכתבים חריפים בין השניים, אמסלם ורוזנבוים צפויים להיפגש ביום שני לפגישה דרוכה, שעשויה להיות גורלית להמשך הדרך של רשות החברות. הפגישה, שזומנה על־ידי אמסלם כדי "לבדוק מה התפקוש בדך", הייתה אמורה להתקיים כבר לפני מספר שבועות, אבל נדחתה מספר פעמים.

מנהלת רשות החברות לשרים: "למנות יו"ר לחברת חשמל בהקדם"
שר חדש נולד בליכוד, ויש לו תוכנית מסודרת בנוגע למינויים פוליטיים
השרים מחכים שנבחרת הדירקטורים תבוטל, וכ-20 חברות ממשלתיות תקועות
"שיקראו לי דורסנית": מנהלת רשות החברות מסכמת שנה בתפקיד

איך התחיל הסכסוך בין אמסלם לרוזנבוים?

הסיפור מאחורי הפגישה המתוחה התחיל בנמל אשדוד. יושבת־הראש הוותיקה של הנמל, אורנה הוזמן־בכור, סיימה את הקדנציה, ואמסלם ביקש להחליפה בשאול שניידר, החבר בדירקטוריון הנמל. כשהמינוי הגיע לטיפול הרשות, הם הצביעו על קושי - הוותק של שניידר עלול להיות קצר מכדי להתמנות כיו"ר לתקופה של 3 שנים. לכן, היועצים המשפטיים של הרשות פנו לייעוץ המשפטי לממשלה, כמקובל במקרים כאלה, מה שהוביל לעיכוב המינוי באופן שהכעיס מאוד את אמסלם.

קצפו של השר יצא בעיקר על כך שברשות החברות פנו למשרד המשפטים בעניין המינוי. בסביבת רשות החברות טוענים כי אמסלם דרש לזמן את עורך הדין ברשות, זה שפנה לייעוץ המשפטי, לשיחת נזיפה. רוזנבוים סירבה, ולאחר מכן אמסלם זימן אותה להגיע אל לשכתו ביחד עם היועץ המשפטי של הרשות. הפגישה היא בוטלה, ובמקביל לשכת אמסלם זימנה ישירות את היועצת המשפטית של הרשות להיפגש עמו ביחידות, ללא נוכחות רוזנבוים וללא ידיעתה, כדי לדון בנושא תיקון חוק החברות והמינויים לדירקטוריונים.

בסביבתו של אמסלם מכחישים בתוקף שהוא מעוניין להדיח את רוזנבוים, וגם ברשות החברות לא מכירים כוונה קונקרטית כזאת. אבל גורמים המצויים בפרטים סבורים כי לנוכח הקרע בין השניים, זה רק עניין של זמן עד שאמסלם ינסה להדיח את רוזנבוים. אך זו לא תהיה משימה פשוטה. אמסלם יידרש להליך משפטי סבוך כדי להדיח את רוזנבוים, שכולל בין השאר את הייעוץ המשפטי לממשלה, שצפויים להתנגד למהלך.

ברשות החברות רואים אחרת מאמסלם את הטריגר שהביא לשבר בין השר לרגולטורית הכפופה לו. לפי עמדה זו, אמסלם ביקש מרשות החברות שיכינו מסמך משפטי לקראת ביטול נבחרת הדירקטורים. רוזנבוים סירבה, וכעת ברשות חוששים כי אמסלם מנסה למצוא

מסלול עוקף לנבחרת, שהיא מאגר של דירקטורים פוטנציאליים ממנו רשאים השרים למנות נציגים בדירקטוריונים של החברות הממשלתיות.

אצל אמסלם מכחישים את הטענה, אבל לא מסתירים את כוונתם להוביל מהפכה בנבחרת הדירקטורים. לשיטתם, התוכנית לא תבטל את נבחרת הדירקטורים, אלא תרחיב אותה משמעותית. כמה משמעותית? אם לנבחרת הנוכחית התקבלו כ-1,400 מנהלים בכירים, כעת המחשבה היא להגדיל את המאגר לסדר גודל משוער של 10,000 איש. לשם המחשה, לנבחרת שנקבעה בשנה שעברה הגישו מועמדות כ-12 אלף איש. אצל אמסלם, על פניו, כמעט כולם היו מתקבלים.

הרציונל שמציג אמסלם הוא פתיחת אפשרויות הקבלה, כדי לגוון את הדירקטורים בחברות הממשלתיות. הגם שאין כל פסול בכך, וטענות באשר להרכב ההומוגני של הנבחרות נשמעו לאורך השנים גם מצד מנהלי הרשות עצמם, החשש של רוזנבוים וגורמים רבים אחרים בשירות המדינה הוא אחר. רשות החברות חולשת על מינויי מאות דירקטורים ויושבי-ראש בחברות כמו חברת החשמל, נמל אשדוד והחברות הביטחוניות. ללא בקרה ראויה, מדובר במאגר ג'ובים בלתי נדלה שחולש על כמה מהתפקידים החשובים והרגישים במשק.

אמסלם מכחיש את הטענות שבכוונתו לבטל את הוועדה לבדיקת מינויים, שתפקידה לוודא כי המועמדים לדירקטורים עומדים בקריטריונים מקצועיים ומשפטיים. בראש הוועדה עומדת כיום השופטת בדימוס בלה גילאור, שצפויה לפרוש בקרוב. היא תוחלף על-ידי השופטת החברה בוועדה, שולמית דותן. דותן תמונה תחילה כממלאת-מקום במשך שנה, לבקשת אמסלם. דותן זכתה לתמיכת רוזנבוים, אם כי ככל הנראה תמכה תחילה במועמד אחר.

המינויים שמסתבכים: מחברת חשמל ועד הדואר

מאז שר האוצר בצלאל סמוטריץ' העניק לאמסלם לפני מספר חודשים את האחריות על רשות החברות, אמסלם מתבקש לאשר כל מינוי לדירקטוריונים של חברות ממשלתיות. זו הסיבה שמתעכב, למשל, אישור יו"ר לחברת החשמל, שהדירקטוריון הסוער שלה נעדר יושבי-ראש כבר כמעט שנתיים. שר האנרגיה, ישראל כ"ץ, חתם על מינויה של אלונה שפר-קארו, אולם החתימה הסופית מתעכבת אצל אמסלם, והמינוי תקוע.

חזית נוספת בין אמסלם לרוזנבוים היא בשאלת הדחת יו"ר דואר ישראל, מישאל וקנין, על-ידי שר התקשורת, שלמה קרעי. רוזנבוים תומכת בוקנין, בעוד אמסלם תומך בקרעי. "אין בסיס לטענתכם כי מר וקנין אינו ממלא כראוי את תפקידו כיו"ר דירקטוריון החברה, ואין בסיס להדחתו מתפקידו", כתבה בשבוע שעבר רוזנבוים לשני השרים מהליכוד, והזהירה כי הדחתו של וקנין "עלולה לסכל את הפרטת הדואר". היא אף גייסה יועץ תקשורת שיסייע לה בכל הקשור להפרטה.

היחסים בין השניים לא תמיד היו עכורים

למרבה האירוניה, פחות משלוש שנים לפני שעלתה התהייה האם דוד אמסלם ידיח את רוזנבוים, היה זה לא אחר מאמסלם עצמו שניסה דווקא למנות את רוזנבוים לתפקיד מנהלת רשות החברות. באותה העת כיהן אמסלם כשר הדיגיטל והחזיק כמו היום בסמכות המינסטריאלית על הרשות. כבר אז הוא הצהיר על כוונתו לבטל את מוסד הנבחרת, באופן שלא הפריע אז לרוזנבוים לרצות את התפקיד תחתיו.

לבסוף המינוי לא יצא לפועל, הממשלה התפרקה, ורוזנבוים מונתה לאותו התפקיד בו חפצה על-ידי יריב הליכוד, שר האוצר לשעבר אביגדור ליברמן.

נספח 8

**העתק כתבתם של גולן חזני וצבי
זרחיה כלכליסט מיום 18.06.2023**

עמ' 43

דוד אמסלם ומיכל רוזנבוים. בסיבוב הקודם שלו הוא תמך במינוי שלה לתפקיד (צילומים: אביאור אבו אלעד מלכה)

אמסלם מקדם: חיסול ועדת גילאור והשתלטות על רשות החברות

השר דודי אמסלם מסרב למנות יו"ר קבוע לוועדה המאשרת את המינויים בחברות הממשלתיות, מתוך כוונה לבטלה בעתיד; במקביל הוא מפעיל לחץ כבד על מנהלת הרשות מיכל רוזנבוים, שביקשה גיבוי מהיועמ"שית כדי למנוע את הדחתה בידי השר

גולן חזני וצבי זרחיה 18.06.23, 06:00

תגיות: דודי אמסלם, מיכל רוזנבוים, רשות החברות, ועדת גילאור

קרע מוחלט קיים בין דודי אמסלם, השר האחראי על רשות החברות הממשלתיות, לבין מנהלת הרשות מיכל רוזנבוים, כך נודע ל"כלכליסט". הסיבה לקרע היא ניסיון ההשתלטות של אמסלם על המינויים בחברות הממשלתיות.

אמסלם פועל בשלב ראשון לביטולה של הוועדה לבדיקת מינויים בחברות הממשלתיות, בראשותה של השופטת המחוזית בדימוס בלה גילאור, שכפי שנחשף ב"כלכליסט" פורשת הוודש. חוק החברות מסמך את היועמ"שית גלי בהרב מיארה למנות יו"ר לוועדה לבדיקת מינויים, ואמסלם ושר האוצר בצלאל סמוטריץ' צריכים לאשר את המינוי. ל"כלכליסט" נודע כי בהרב מיארה ביקשה למנות את שולמית דותן, נשיאת בית משפט השלום בירושלים בדימוס, ליו"ר קבועה של הוועדה. דותן כבר חברה בוועדה, [ובשנה האחרונה שימשה כבר ממלאת המקום של גילאור](#).

[רק מה שמעניין - הצטרפו לערוץ כלכליסט בטלגרם](#)

אלא שאמסלם מתנגד למינויה של דותן כמינוי קבוע, ומסכים למנות את דותן רק על תקן ממלאת מקום זמנית, עד אפריל 2025 - ועל רקע זה הגיע לעימות ישיר מול בהרב מיארה. השר אמר בכמה הזדמנויות כי בכוונתו לבטל את הוועדה לבדיקת מינויים, אשר היום מהווה חסם כמעט יחיד בפני שרים שמבקשים למנות גורמים מטעמם לתפקיד מפתח של יו"ר, מנכ"ל או דירקטור בחברות הממשלתיות.

גורמים המעורים בנושא אמרו כי בהתקשורת על מינוי של ממלאת מקום בלבד, אמסלם מכוון לכך שיוכל לעקוב אחר פעילותה והחלטותיה של הוועדה תחת דותן ולוודא שהחלטותיה יהיו תואמות את רצונותיו. כמו כן ביטול הוועדה יהיה קל יותר כשהיא ללא יו"ר מכהן. את הוועדה ניתן לבטל בהחלטת ממשלה, ולפי הערכות, אמסלם ינסה להביא את הנושא לדיון כבר בשבועות הקרובים.

ביטול הוועדה לבדיקת מינויים יהיה צעד קיצוני וחסר תקדים, שיסלול את הדרך למינוי סיטוני של מקורבים לתפקידים בכירים בחברות הממשלתיות, בלי התחשבות בקריטריונים של מקצועיות, ניסיון, רקע בתחום ואפילו אתיקה, שכיום מועמדים נבחנים לפיהם.

מי שתומכת גם היא במינויה של דותן ליו"ר קבועה היא מנהלת רשות החברות הממשלתיות מיכל רוזנבוים. רוזנבוים, שמונתה בתקופתו של אביגדור ליברמן באוצר, מצויה בשבועיים האחרונים תחת לחץ אדיר מצד אמסלם. הרקע הוא ניסיונותיה לקדם את הפרת הדואר, מינוי יו"ר לחברת החשמל ובלוימת ניסיונות של אמסלם ושרים נוספים כמו מירי רגב ושלמה קרעי להתערב באופן פוליטי בפעולות מקצועיות ברשות החברות הממשלתיות.

ל"כלכליסט" נודע כי רוזנבוים פנתה בשבוע שעבר למשנה ליועמ"שית, עו"ד גיל לימון, שעמו יש לה היכרות מהעבר, וביקשה גיבוי של משרד היועצת המשפטית מול ניסיונות להדיחה שעשויים להגיע מצד אמסלם. בסיבוב אמסלם מכחישים כי בכוונתו להדיח את רוזנבוים, אבל לא מן הנמנע שההכחשה נובעת מהבנה שקיים קושי משפטי להדיח רגולטור שבולם התערבות פוליטית. הדחה כזו לא צפויה לקבל גיבוי משפטי, וספק אם תעמוד במבחן בג"ץ. לפיכך אמסלם עשוי להשתמש כנימוק אפשרי להדחה בטיעון של יחסי האנוש של רוזנבוים עם הכפופים לה, ול"כלכליסט" נודע כי בשבועות האחרונים השר קיים שיחות ישירות עם סמנכ"לים ברשות.

רוזנבוים לא שיתפה בינתיים פעולה עם אמסלם בכמה נושאים, שהראשון בהם הוא הדחת מנכ"ל הרכבת מיכאל מייקסנר על ידי השרה רגב. רוזנבוים טענה כי אין עילה להדחתו ואף שיגרה מכתב בעניין, אך בסופו של דבר לא הטילה את כל כובד משקלה, והמנכ"ל נאלץ לפרוש.

ל"כלכליסט" נודע כי אמסלם מבקש לעצור את המדיניות שעליה הכריזה רוזנבוים למשיכת דיבידנדים מחברות ממשלתיות. רוזנבוים הורתה כבר לפני שנה כי חברות ממשלתיות יחלקו כמדיניות נתח מרווחיהן. אלא שאמסלם אינו חותם על אישור אסיפות כלליות בחברות ממשלתיות שונות, אשר בלעדיתן לא ניתן לחלק את הדיבידנדים.

בנוסף לכך רוזנבוים פנתה בשבוע שעבר לאמסלם ולשר האנרגיה ישראל כ"ץ והזהירה מפני השלכות קשות שהיו להימנעות ממינוי יו"ר לחברת החשמל. גם כאן אמסלם מעכב את מינויה של אלונה שפר קארו שאותה כ"ץ מבקש למנות, בתמיכת רוזנבוים. וגם כאן, בסופו של דבר רוזנבוים לא מצליחה להוביל למינוי הנחוץ כל כך לחברת החשמל.

צעד נוסף של רוזנבוים היה אי-אישור עו"ד אלעד ברדוגו לתפקיד היועץ המשפטי של נתיבי ישראל. ברדוגו הוא אחיינו של הפרשן יעקב ברדוגו, המקורב לנתיניהו. יעקב ברדוגו ציץ בשבוע שעבר: "מיכל רוזנבוים אוהבת לראות את תמונתה מתנוססת יום-יום בתקשורת. כעת היא הפכה ממנהלת רשות החברות ליו"ר רשות החברות... מיכל מנסה למצוא חן בעיני מי שמינה אותה לתפקיד".

אבל קו פרשת המים מבחינת אמסלם היה [ההתנגדות של רוזנבוים להדחת יו"ר הדואר מישאל וקנין](#). שר התקשורת שלמה קרעי מבקש לפטר את וקנין, שמאז כניסתו לתפקיד, יחד עם [המנכ"ל דוד לרון](#), הוביל מהלך הבראה חד בדואר והביא אותו לרווחיות. בסוף החודש הייתה אמורה לצאת לדרך הפרטת החברה, והדחת היו"ר בעת הזו עלולה לפגוע בה אנושות. אף על פי כן אמסלם רצה שרוזנבוים לא תבלום את מהלך ההדחה שמוביל קרעי.

רוזנבוים מצידה הבהירה במכתב ששלחה כי מדובר בהדחה פוליטית שהיא מתנגדת לה, וכי מדובר ברצון של השרים לקדם מינויים פוליטיים. גם במשרד האוצר קיימת התנגדות נחרצת להדחה, בראשות המנכ"ל שלומי הייזלר וראש אגף תקציבים יוגב גרדוס.

לפי רוזנבוים במכתבה, הדחת יו"ר הדואר עלולה להכשיל את הליך ההפרטה. "אי ביצוע או עיכוב בהפרטה עלולים להוביל להידרדרות חוזרת במצב החברה ולפגיעה ביציבותה הכלכלית הן בטווח הקצר והן בטווח הארוך, לצורך בהמשך הזרמות תקציביות מקופת המדינה על חשבון משלם המסים ולפגיעה קשה בשירותים המוענקים על ידי החברה לכלל הציבור", נכתב במכתב ששלחה. בנוסף כתבה רוזנבוים לשרים אמסלם, יריב לוין ובצלאל סמוטריץ' כי יש לכנס בדחיפות את ועדת השרים לענייני הפרטה כדי לאשר את הפרטת הדואר.

בימים הקרובים צפויים אמסלם ורוזנבוים להיפגש בארבע עיניים, והפגישה צפויה להיות קשה. ל"כלכליסט" נודע כי ביום חמישי האחרון שלח אמסלם שלושה מכתבים חריפים לרוזנבוים, חלקם בתגובה לאמירות שלה, ובהם הבהיר כי פעולות שונות, ובעיקר כינוס ועדת שרים לענייני הפרטה, הן בסמכותו הבלעדית.

אמסלם כבר שימש בתפקיד השר האחראי על רשות החברות הממשלתיות ב-2020, אז הוא ביקש לשנות את דרך בחירת הדירקטורים בחברות הממשלתיות, ונתקל בהתנגדות מצד המשנה ליועמ"שית אז דינה זילבר ומצד מנהל רשות החברות אז ינקי קוינט. בתגובה תקף אמסלם את זילבר והאשים אותה בפוטש ובחציית גבולות וכל קו אדום אפשרי. באותה תקופה ביקש אמסלם למנות לתפקיד מנהלת רשות החברות את... מיכל רוזנבוים, אלא שהכנסת התפזרה לבחירות והוא לא הספיק.

מלשכת השר אמסלם נמסר: "השר אמסלם לא מנהל את השיחות עם הפקידים שנמצאים תחת אחריותו באמצעות התקשורת. השר דואג ראשית לכל לשמור על כבודם, ושנית לדבר איתם אישית ובארבע עיניים ולא באמצעות מסרים בתקשורת". ממשד המשפטים ומרשות החברות לא התקבלה תגובה.

נספח 9

העתק כתבתו של עידן ארץ גלובס
מיום 24.06.2023

עמ' 46

באופן חריג: אמסלם מבקש משרד ברשות החברות ליועץ הפוליטי שלו

השר רוצה להציב את עוז מלכה, שמכהן כראש המטה והיועץ הפוליטי שלו, בתוך משרד ברשות החברות • מדובר במהלך שהוא חלק מהניסיון להשתלט על הרשות ודרכה על מאגר המינויים והחברות עצמן ולכפות על הצוות בראשות מיכל רוזנבוים מהלכים שעומדים בניגוד לחוות הדעת המקצועיות • צפוי להיפגש עם נציב שירות המדינה כדי לקבל את אישורו
עידן ארץ 24/6/23

השר דודי אמסלם, האחראי בין היתר על רשות החברות, רוצה להציב את ראש המטה והיועץ הפוליטי שלו עוז מלכה במשרד בתוך רשות החברות, שבה הוא מעוניין לקדם שינויים משמעותיים.

על פי הערכות, אמסלם מעוניין להציב את מקורבו מלכה כדי שיוכל לנהל את העניינים "מבפנים" ולהיות מעודכן בלוח הזמנים ותהליכי העבודה של הרשות. בנוסף, הוא פנה למשרד האוצר בבקשה לעצור את המכרזים של רשות החברות, והוא אף הנחה לקבל פרטים של עובדי רשות ולהיפגש איתם.

מחר (א') השר אמסלם צפוי להיפגש עם נציב שירות המדינה פרופ' דניאל הרשקוביץ, כדי לשכנע אותו לאפשר לו את המהלכים האלו. בנוסף, הוא עלול להידרש גם לאישור היועצת המשפטית לממשלה, שתאלץ לקבל החלטה בנושא.

אמסלם רוצה להקים ועדה מייעצת על הראש של מנהלת רשות החברות
רפאל תחלק לעובדים בונסים של 60 מיליון שקל, יותר מהרווח הנקי השנתי

קרע ביחסים עם ראש רשות החברות

השר אמסלם הוא השר לשיתוף פעולה אזורי, שר במשרד המשפטים והשר המקשר בין הממשלה לכנסת. בין שאר תפקידיו, הוא אחראי על רשות החברות הממשלתית, המנהלת את כלל החברות בבעלות ממשלת ישראל, לרבות גדולות ומשמעותיות כמו חברת החשמל ונמל אשדוד, וכאלה שבעיצומם של תהליכי הפרטה כמו דואר ישראל.

כחלק מגישתו, אמסלם מעוניין לשנות מהיסוד את שיטת המינויים לדירקטוריונים בחברות הממשלתיות כך שתבוטל "נבחרת הדירקטורים" והוא יוכל להביא מועמדים שהיום אינם עומדים ברף שהיא מגדירה. הוא מעוניין גם להדיח את יו"ר דואר ישראל זמן קצר לפני ההפרטה, ולמנות יושבי-ראש מטעמו לחברת החשמל ולנמל אשדוד.

במסגרת כך, הוא נכנס למאבקים תכופים עם ראש רשות החברות מיכל רוזנבוים, והיחסים ביניהם מתוחים מאוד עד כדי קרע של ממש. ייתכן והיה רוצה להדיח אותה מתפקידה, אך הדבר ידרוש הליך משפטי סבוך הכולל את אישור היועצת המשפטית לממשלה, שצפויה להתנגד למהלך.

כעת, נראה שהוא מעוניין להשיג שליטה ברשות החברות בדרך שונה, על ידי הצבת מקורבו בתוך רשות החברות.

מאמסלם נמסר בתגובה: "השר ביקש לבחון את בעיות כוח אדם ברשות, בעיקר בנושא ההתקשרות והשימוש של הרשות ביועצים פרטיים. השר ביקש חדר ברשות החברות לראש המטה שלו, למנכ"ל משרדו וליועץ המשפטי של המשרד על מנת שיוכלו לבצע את עבודתם כהלכה".

נספח 10

העתק כתבתו של אורן דורי גלובס

מיום 19.06.2023

עמ' 48

לאחר פגישה מתוחה ביניהם: אמסלם רוצה להקים ועדה מייעצת על הראש של מנהלת רשות החברות

לפי החוק, לשר יש סמכות להקים ועדה שתוכל להתערב בהתנהלות של רשות החברות הממשלתיות • ברקע: הפגישה של השר דודי אמסלם ומנהלת הרשות מיכל רוזנבוים הוגדרה בסיומה כ"לא ידידותית"

אורן דורי 19/6/23

ברקע היחסים המתוחים ביניהם, השר דודי אמסלם ומנהלת רשות החברות הממשלתיות מיכל רוזנבוים נפגשו היום (ב') לפגישה שהוגדרה בסיומה כ"לא ידידותית", וכנראה שמדובר בלשון המעטה. כעת, אמסלם, שהסמכות על רשות החברות הועברה אליו ממשרד האוצר בממשלה הנוכחית, מתכנן את הסנקציות.

בדיקה של רשות החברות: התלונה מתוך הדירקטוריון שסיבכה את רפאל | בלעד'

בתוך תקופה קצרה הצטברו חזיתות רבות בין אמסלם, שהסמכות על רשות החברות הועברה אליו ממשרד האוצר בממשלה הנוכחית, לבין הרגולטורית האמונה על עשרות חברות ומאות מינויים לדירקטוריונים שלהם. בין המחלוקות: שאלת הדחת יו"ר דואר ישראל ומנכ"ל הרכבת, מינוי יו"ר לנמל אשדוד ולחברת החשמל, פסילת מינויו של אלעד ברדוגו (אחינו של יעקב ברדוגו) לתפקיד היועץ המשפטי של נתיבי ישראל, ושינוי מהיסוד של שיטת נבחרת הדירקטורים.

בפגישה שהתקיימה בין אמסלם לרוזנבוים לא נרשמו הסכמות באף אחד מהנושאים שעל הפרק והצדדים התבצרו בעמדותיהם. כעת עולה השאלה מה יקרה הלאה, כאשר הקרע בין השניים כבר עתה מוביל לפגיעה במינויים, בתהליך הפרטת הדואר ובמעמדה של הרשות.

כרגע אין כוונה מוצהרת מצד אמסלם לנסות ולהדיח את רוזנבוים. על מנת להדיח אותה, נדרשת הסכמת הייעוץ המשפטי לממשלה ונציבות שירות המדינה. במקום להיכנס לתהליך סבוך שכזה, נראה שאמסלם יעדיף להצר את רגליה של רוזנבוים ואולי לדחוק בה לעזוב בעצמה.

כך, אמסלם שוקל כעת להקים ועדה מייעצת לרשות. לפי חוק רשות החברות, לשר יש סמכות להקים ועדה שתוכל להתערב בהתנהלות של הרשות. לפי החוק, "מנהל הרשות ייוועץ עם הוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לכלל החברות הממשלתיות או לסוגי חברות". או במילים אחרות, אמסלם יוכל למנות לרוזנבוים ועדה "על הראש" שתתערב בפעילות שלה. יציין שהנושא לא עלה בין השניים בפגישה.

דבר נוסף שאמסלם עשוי לעשות הוא להנחות את המנכ"ל שלו במשרד לשיתוף פעולה אזורי, גלעד שדמון, להיות מעורב יותר ברשות החברות. בסביבתו של אמסלם טוענים שאנשי האוצר היו מעורבים באופן דומה העשייה של הרשות בימים שהיא הייתה כפופה לשר האוצר, ועל כן לדבריהם אין כל פסול שמנכ"ל המשרד יקח חלק בנעשה ברשות.

נספח 11

**העתק מכתבו של השר אמסלם
למנהלת הרשות מיום 6.7.2023**

עמ' 50

השר לשיתוף פעולה אזורי
דוד אמסלם

06/07/23

לכבוד:

מיכל רוזנבוים, מנהלת רשות החברות הממשלתית

שלום רב,

הנדון: מענה השר למכתבה של מנהלת הרשות מיום 06/07/23

גברתי הנכבדה, לאור ההתנהלות הקלוקלת שלך אני מבקש ממך לא לפנות אליי יותר, לא אהיה שותף למשחק הזה שאת משחקת בו.

בהמשך להתנהלותך השערורייתית, המעלה אף חשד חמור לעבירות על טוהר המידות- אני מסיר את

אחריותי ממך ולא מעוניין עוד במכתביך התכופים.

את מוזמנת כאמור, להמשיך לפנות למנהלך הישיר, חברך הטוב ושותפך לפוטש, גיל לימון.

בברכה,
דוד אמסלם
השר לשיתוף פעולה אזורי

העתיקים:

ח"כ בנימין נתניהו, ראש ממשלת ישראל

ח"כ יריב לוין, שר המשפטים

ח"כ בצלאל סמוטריץ, שר האוצר

עו"ד יוסי פוקס, מזכיר ממשלה

הרב פרופסור דניאל הרשקוביץ, נציב שירות המדינה

גלי בהרב- מיארה, היועצת המשפטית לממשלה

נספח 12

**העתק מכתבם של המשנים ליועצת
המשפטית לממשלה מיום**

25.07.2023

עמ' 52

מדינת ישראל¹ משרד המשפטים

ייעוץ וחקיקה

ירושלים: ז' אב תשפ"ג

25 יולי 2023

תיקנו: 803-04-2023-000601

סימוכין: 803-99-2023-040244

לכבוד

מר דוד אמסלם, השר לשיתוף פעולה אזורי

גב' מיכל רוזנבוים, מנהלת רשות החברות הממשלתיות

שלום רב,

הנדון: פעילות רשות החברות הממשלתיות במסגרת המשרד לשיתוף פעולה אזורי

סמך: מכתביו של רמ"ט השר לשיתוף פעולה אזורי מימים 14.6.23 (א), 14.6.23 (ב), 21.6.23 (א), 21.6.23 (ב), 21.6.23 (ג), מכתבי השר לשיתוף פעולה אזורי מימים 25.6.23, 28.6.23 (א), 28.6.23 (ב); מכתביה של מנהלת רשות החברות הממשלתיות מימים 9.6.23, 14.6.23, 16.6.23, 16.6.23, 17.6.23, 20.6.23, 23.6.23, 27.6.23; מכתביו של המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי-מינהלי) מימים 27.6.23 ו-29.6.23

ביום 9.7.2023 קיימנו דיון בנושא שבנדון בהשתתפות היועץ המשפטי למשרד לשיתוף פעולה אזורי, היועצת המשפטית (בפועל) לרשות החברות הממשלתיות, היועץ המשפטי לנציבות שירות המדינה ונציגים נוספים מטעם גופים אלה ומייעוץ וחקיקה.

רקע לדיון:

1. החלטת ממשלה מספר 460 מיום 19.04.2023, העבירה את שטח הפעולה של רשות החברות הממשלתיות (להלן: "הרשות") ממשרד האוצר למשרד לשיתוף פעולה אזורי, ובהתאמה העבירה סמכויות רבות מכוח חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן: "החוק"), באישור הכנסת, אל השר לשיתוף פעולה אזורי (להלן: "השר"). לצד זאת, וכמקובל במקרים של העברת שטחי פעולה בין משרדי ממשלה, הוחלט כחלק מהחלטת הממשלה על הקמת צוות בין-משרדי, אשר יגיש המלצותיו לרה"מ, לשר לשיתוף פעולה אזורי ולשר האוצר, ביחס לאופן ביצוע ההעברה ובכל עניין נוסף, לרבות בנושאי כוח אדם, נלוות, תקציבים, אמצעים, הסכמים ותיקוני חקיקה או החלטות ממשלה ככל שיידרשו. עוד נקבע במסגרת החלטת הממשלה, כי עד להשלמת ההיערכות המנהלית לקליטת שטח הפעולה והסמכויות, ולא יאוחר מתום התקופה שייקבע הצוות האמור, תמשיך הרשות לקבל את מלוא השירותים הדרושים לפעילותה הסדירה ממשרד האוצר.

2. בהמשך להעברת שטח הפעולה בין המשרדים, התגלעו מחלוקות שעיקרן ביחס לתחומי סמכותו של השר אל מול רשות החברות הממשלתיות ומנהלת הרשות ולממשקי העבודה הראויים

והנדרשים בהתאם לדין. בין היתר, מחלוקות אלה נוגעות למספר סוגיות פרטניות שעלו מחליפת המכתבים שבסמך ובהן: היחס בין סמכותו של השר להתוות מדיניות לרשות לבין מדיניות הרשות הנקבעת על ידי המנהלת ומעוגנת, בין היתר, בחוזרי הרשות המתפרסמים על ידה; סמכות השר ביחס למכרזי כוח אדם והתקשרויות של הרשות, ובקשתו להקפיד עד מיצוי הליכי העברת הרשות; אפשרותו של השר להנחות ולהפגש עם עובדי הרשות במישרין ולא בתיאום עם מנהלת הרשות או בנוכחותה; מתן הנחיות לרשות באמצעות מנכ"ל המשרד לשיתוף פעולה אזורי; מעמדו של השר ביחס לוועדה לבדיקת מינויים בחברות ממשלתיות; מעמדה של מנהלת הרשות אל מול ועדת השרים לענייני הפרטה; והשפעת המלצות הצוות הבין-משרדי על הסוגיות הנזכרות לעיל. בישיבה נידונו ההיבטים המשפטיים הנוגעים למחלוקות האמורות.

3. יובהר כי דיון זה, וממילא הסיכום שלהלן, איננו מתייחס לסמכויות המפורשות והפרטניות המוקנות בחוק החברות הממשלתיות לשר לשיתוף פעולה אזורי, לרבות סמכויות המוקנות לו יחד עם שרים אחרים, כדוגמת סמכויות מינוי והפסקת כהונה של דירקטורים, שאותן עליו להפעיל בהתאם לכללים המקובלים במשפט המנהלי. עניינו של הסיכום בממשקים בין השר כגורם המיניסטריאלי האחראי על רשות החברות הממשלתיות לבין פעולותיה של הרשות. סמכויותיו הפרטניות של השר בהקשר זה מוגדרות בעיקרן בסעיפים שונים בחוק החברות הממשלתיות.¹

לאחר שמיעת עמדותיהם של היועצים המשפטיים של המשרד לשיתוף פעולה אזורי, רשות החברות הממשלתיות ונציבות שירות המדינה, ולאחר שבחנו את הסוגיות אשר עלו במסגרת הדיון, להלן עמדתנו:

1. רשות החברות הממשלתיות כוננה בהתאם לחוק, ועל יסוד עבודת מטה מקיפה שנערכה בסיוע ועדות מומחים מיעצות, כגוף מטה מרכזי ומקצועי, אשר ירכז עבור הממשלה את ההיבטים הרלוונטיים לחברות הממשלתיות, לאור אתגריהן ואתגרי הממשלה ביחס אליהן. הקמתה של הרשות סייעה להביא למצב שבו החברות הממשלתיות יפעלו באופן עצמאי, על פי שיקולים עסקיים, בהתאם לדיני החברות והנורמות המיוחדות הקבועות לגביהן, לרבות כפי שנקבעו בחוק החברות הממשלתיות. בתוך כך, העניק המחוקק סמכויות מסוימות במישרין לרשות עצמה והעמיד בראשה מנהל האחראי על ביצוע תפקידה,² לצד סמכויות אחרות אשר ניתנו לממשלה, לוועדת השרים להפרטה ולשרים כמשמעותם בחוק (השר האחראי על החברה הממשלתית המסוימת יחד עם השר האחראי על רשות החברות הממשלתיות).

2. באמצעות מארג סמכויות וכללים זה, קבע החוק שתי נקודות איזון: האחת, בין חובתן של החברות להתנהל כחברות עצמאיות לפי שיקולים עסקיים למילוי מטרותיהן לבין הפיקוח הציבורי הנדרש נוכח אופיין המיוחד של חברות ממשלתיות; והשנייה, בין תפקידו של הדרג המיניסטריאלי המחזיק בסמכויות שונות כלפי החברות הממשלתיות – הממשלה, ועדת השרים לענייני הפרטה ושרי הממשלה הרלוונטיים, לבין תפקיד הרשות כלפי החברות הממשלתיות

¹ ר' למשל סעיף 32(א)(א3) לחוק.

² ר' סעיף 52 לחוק החברות הממשלתיות הקובע כי "תפקידי הרשות יבוצעו בידי מנהל הרשות".

וכלפי גורמי הממשלה הנ"ל כגורם מקצועי. מן האמור עולה כי ישנה חשיבות גדולה בשמירה על האיזונים האמורים שנקבעו בחוק, ולרשות החברות הממשלתיות תפקיד מרכזי בכך, כגורם מקצועי ועצמאי.

3. לנוכח תפקידיה של הרשות כפי שהועיד לה המחוקק, היחס בין השר כגורם הממונה על פעילות הרשות, לבין הרשות כגוף סטטוטורי עצמאי ומקצועי מכוח החוק, אינו זהה ליחס שבין השר לבין מרבית גורמי משרדו, שכן הדין העניק לרשות מידה משמעותית של עצמאות, הדרושה לה לשם מילוי תפקידיה המקצועי כנדרש על פי החוק. כך למשל, מנכ"ל המשרד הממשלתי אינו ממונה על הרשות, אלא בהיבטי מעטפת הנוגעים למשרד (להבדיל ממעמדו ביחס ליתר עובדי משרדו). אף היעוץ המשפטי של הרשות נהנה מעצמאות מקצועית בכל הקשור לתפקידיה של הרשות ולסמכויותיה, וככלל כפוף בהקשרים אלו במישרין ליועצת המשפטית לממשלה. זאת, בדומה ליחידות מקצועיות נוספות בממשלה המחזיקות בסמכויות עצמאיות, כדוגמת רשות התחרות, רשות המים או רשות האסדרה.

4. זאת ועוד, הקביעה האמורה בחוק בדבר ביצוע תפקידי הרשות על ידי מנהלת הרשות משמיעה גם היא את אחריותה של המנהלת על עובדי הרשות והאפשרות הנתונה בידה להנחותם ביחס לאופן מעורבותה הרצוי בעבודת הרשות אל מול השר או המשרד. על כן, בכל הקשור לפגישות של השר עם עובדי הרשות, הרי שמנהלת הרשות רשאית להנחות את עובדיה כי הפגישות יתקיימו בידיעתה ובמקרים המתאימים, בהשתתפותה, ובכל מקרה, אין בקיומן של פגישות כאמור כדי לעקוף את הסמכויות הנתונות לה.³

5. הממשקים העיקריים בין השר לבין רשות החברות בקשר לעבודת הרשות מתייחסים לסמכויות פרטניות שהוקנו לו כלפי הרשות והחלטותיה (בצד סמכויות פרטניות שהוקנו לממשלה, לוועדת השרים לענייני הפרטה או לשר האחראי על רשות החברות הממשלתיות בצד השר האחראי לענייני חברה ממשלתית מסוימת, וכיוצא באלה), וכן, לאחריותו הכוללת מטעם הממשלה על שטח הפעולה של רשות החברות הממשלתיות. אולם, מובן שאין באחריות כוללת זו כדי לאיין סמכויות שניתנו בדיון לרשות החברות ממשלתיות, או כדי לאיין את סמכויותיהם של שרים נוספים או אורגנים ממשלתיים אחרים להם ניתנו כאמור סמכויות על פי החוק.

6. קו הגבול בין סמכות השר כגורם המיניסטרילי הממונה על רשות החברות הממשלתיות לסמכותה המקצועית של הרשות על פי דין, אינו תמיד ברור, והוא מושפע מהוראות הדין הרלוונטיות לנסיבות הפרטניות בהן מתעוררת השאלה. עם זאת, ניתן להצביע על מספר עקרונות כלליים אשר מתוכם ניתן לגזור מענה לאותם מקרים פרטניים בהן נדרשת הכרעה בסוגיות מעין אלה.

7. ראשית, עיקרון ותיק של המשפט המינהלי המעוגן בפסיקת בית המשפט העליון הוא "כלל עצמאות שיקול הדעת", שקובע כי חזקה שהמחוקק התכוון כי הגורם לו הוענקה הסמכות, יפעילה על פי שיקול דעתו העצמאי והמקצועי.⁴ לפיכך, מקום בו הרשות מחזיקה בסמכות

³ ר' לעניין זה את מכתבה של מנהלת רשות החברות לשר לשיתוף פעולה אזורי, אשר בסמך מיום 14.6.2023.

⁴ ר' בג"ץ 70/50 מיכלין נ' שר הבריאות ד 319 (1950); דפנה ברק-ארז משפט מינהלי 173-158 (כרך א, 2010).

סטטוטורית מפורשת, הרי שעליה להפעילה בהתאם לשיקול דעתה. בתוך כך, רשות החברות הממשלתיות נדרשת להביא בחשבון במסגרת החלטתה גם את מדיניות השר הממונה עליה, מדיניותם של שני השרים האחראים על החברה הממשלתית הנוגעת בדבר או מדיניותה של הממשלה בכללותה באותו נושא, והכול לפי העניין,⁵ וודאי שכך ככל שמדובר בעניין שהוא בעל היבטים רוחביים-כלליים ועקרוניים יותר.

באופן דומה, גם ועדת המינויים המכהנת מכוח סעיף 18ב לחוק, מחויבת להפעיל את שיקול דעתה באופן עצמאי במסגרת פעילותה כגורם בעל סמכות על פי דין. בהתאמה, אף סדרי עבודתה ודיוניה של הוועדה נקבעים על ידה באופן עצמאי⁶ ומעת שקיבלה לידיה מועמדות לבדיקה, היא אינה כפופה בפעולתה להנחיות השרים הנוגעים בדבר, אשר מעורבותם תחומה ומובהרת בהוראות החוק. זאת, הגם שבאפשרותם כמובן להציף בפני הוועדה טעמי דחיפות כאלה ואחרים שיכולים לבוא בחשבון במסגרת פעילותה. טעמים כאמור ניתן להעביר למזכירות הוועדה במסגרת המקובלת של העברת מסמכי המועמדות לוועדה.⁷

8. **שנית**, במסגרת קביעת מדיניות מצד הדרג המיניסטרילי, נדרש להקפיד כי מדובר במדיניות כללית ועקרונית, וכי גיבושה נעשה בהתאם לכללי המשפט המינהלי הבסיסיים, על יסוד עבודת מטה מתאימה, לאחר שמיעת גורמים קשורים לעניין ובחינת השיקולים הרלוונטיים, לרבות לימוד התשתית העובדתית. על כן, לדוגמה, השר רשאי לשקף למנהלת הרשות מדיניות עקרונית שגיבש בנוגע לחלוקת דיווידנדים לבעלי המניות בחברה הממשלתית, או לחלוקת בונוסים לעובדי החברות הממשלתיות, לאחר קיומו של הליך מינהלי סדור ותקין, הכולל, בין היתר, גם שמיעת עמדת הרשות. מנהלת הרשות, בתורה, צריכה להתחשב במדיניות זו כשיקול רלוונטי במדיניות הרשות ולשקול אותה בכובד ראש. מנגד, גם השר נדרש לשקול את עמדת הרשות, שכן ברשותה ידע מקצועי מצטבר בענייני החברות הממשלתיות שיש בו כדי לסייע בראיית התמונה השלמה לגבי השלכות ומשמעויות של מדיניות חדשה או שונה שהשר שוקל לאמץ.

9. **שלישית**, קביעת מדיניות על-ידי השר איננה מונעת מהרשות להציג את עמדתה המקצועית, לרבות בפני הממשלה, ועדת השרים לענייני הפרטה או שר משרי הממשלה, בהתאם לתפקידה, כפי שנקבעו בחוק. כלומר – על מנת שתוכל הרשות לממש את תפקידה על פי חוק כגורם מייצג לממשלה⁸ או לוועדה לבדיקת מינויים⁹, אין מקום לחסום את הבאת עמדתה המקצועית בפני גורמי ממשלה הרלוונטיים לתחומי החברות הממשלתיות בהם היא פועלת. ודוק, אף במקרים בהם פועלת הרשות כגורם מייצג בלבד, ואף אם עמדתה אינה מתקבלת בסופו של דבר, הרי שבתחומים עליהם היא אמונה, עמדתה היא חלק משמעותי מן התשתית העובדתית והמקצועית הדרושה לצורך קבלת הכרעה. ברי שאם הרשות תונחה על ידי השרים כיצד לייעץ לגורמי הממשלה הרלוונטיים, במישרין או באמצעות הוועדה לבדיקת מינויים, לא יהיה זה ייעוץ במובן אליו כיוון הדין.

⁵ ר' לעניין זה בג"ץ 171/78 **אשכר בע"מ נ' שר העבודה והרווחה החברתית** פ"ד לו(3) 141 (1982).

⁶ ר' סעיף 18ב(ב) לחוק וכן סעיף 17(א) לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981.

⁷ ר' סעיפים 18-18ד לחוק.

⁸ ר' סעיף 54 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975.

⁹ ר' סעיף 18ב(ג) לחוק.

10. **רביעית**, היבטי המעטפת התומכים את פעילות הרשות נועדו לשרת את מילוי תפקידיה הקבועים בדין. מכאן, שאף אם יש מקום לפיקוח מטעם השר כגורם מדיניות ניהולי על היבטים אלה כמכלול, לרבות קבלת דיווחים רלוונטיים, הרי שיש להקפיד כי פעולותיו של השר לא יביאו לפגיעה בעצמאות שיקול הדעת המקצועי במקרים המתאימים או לפגיעה בתפקודה של הרשות. בנושא זה יודגש שככלל, מכרזים (ובתוכם מכרזי כוח אדם) הם הליכים מקצועיים ועצמאיים שלגביהם מקובל כי התערבות הדרג הפוליטי היא מצומצמת ביותר, ועל כן, ככלל, המעבר של הרשות למשרד לשיתוף פעולה אזורי איננו מקים עילה או הצדקה להפסיק אותם. חריג אפשרי לכך הוא כאשר מדובר במכרז שיכול להיות מושפע באופן מהותי מהמעבר למשרד הממשלתי החדש. אף במקרה שכזה נדרש לקחת בחשבון את מהותו של המכרז, השלב בו הוא נמצא ועצמאותה המקצועית של הרשות כשיקולים מרכזיים טרם קבלת החלטה בדבר הפסקתו של המכרז. טענות לפיהן בשל טיבו של המכרז מדובר במקרה חריג כאמור, יצטרכו להיבחן לגופן על ידי הגורמים המקצועיים האמונים על הנושא. בכל הקשור למכרזי כוח אדם המדובר בנציב שירות המדינה, ובהתקשרויות מדובר בגורמי הרכש המקצועיים, ובמקרים חריגים המצדיקים זאת – אף בחשב הכללי.

11. ככל שתתעוררנה מחלוקות ביחס ליישום העקרונות המפורטים בסיכום דיון זה, דלתנו פתוחה כמובן ונשמח לסייע בידי הייעוץ המשפטי למשרד לשיתוף פעולה אזורי והייעוץ המשפטי לרשות לברר וללבן את הדברים לפי הצורך.

בברכה,

עו"ד מאיר לוי
המשנה ליועצת המשפטית לממשלה
(משפט כלכלי)

ד"ר גיל לימון, עו"ד
המשנה ליועצת המשפטית לממשלה
(משפט ציבורי-מינהלי)

העתק:

עו"ד גלי בהרב-מיארה, היועצת המשפטית לממשלה
פרופ' דניאל הרשקוביץ, נציב שירות המדינה
רו"ח יהלי רוטנברג, החשב הכללי, משרד האוצר
עו"ד אביתר טסלר, היועץ המשפטי למשרד לשיתוף פעולה אזורי
עו"ד רון דול, היועץ המשפטי לנציבות שירות המדינה
ד"ר אביטל בירגר, היועצת המשפטית (בפועל) לרשות החברות הממשלתיות
עו"ד אסי מסינג, היועץ המשפטי למשרד האוצר
עו"ד אורן פונו, ראש אשכול טוהר המידות, ייעוץ וחקיקה (משפט ציבורי-מינהלי)
עו"ד ענת אסיף גיל, ראש אשכול עבודת הממשלה, ייעוץ וחקיקה (משפט ציבורי-מינהלי)
עו"ד רוני טלמור, ראש אשכול תאגידים ושוק ההון, ייעוץ וחקיקה (משפט כלכלי)

נספח 13

העתק מכתבו של השר אמסלם מיום

27.7.2023

עמ' 58

**המשרד לשיתוף פעולה אזורי
לשכת שר**

27/07/2023

לכבוד:

הגב' גלי בהרב מיארה
היועצת המשפטית לממשלה

מר גיל לימון

המשנה ליועצת המשפטית לממשלה [משפט ציבורי- מנהלי]

מר מאיר לוי

המשנה ליועצת המשפטית לממשלה [משפט כלכלי]

הנדון: פעילות רשות החברות במסגרת המשרד לשיתוף פעולה אזורי

סימוכין: מכתבכם מיום 25/7/23

רקע:

מאז העברת שטח הפעולה של רשות החברות הממשלתיות למשרד לשיתוף פעולה אזורי מנהלת הרשות עושה הכל אשר לאל ידה ואף מעבר לכך על מנת לחבל בעבודתי ובסמכויותי כשר הממונה על רשות החברות הממשלתיות.

מנהלת הרשות באופן קבוע עוברת עבירות משמעת חמורות, ומהאינפורמציה שמגיעה אליי באמצעות עובדי הרשות אף עוברת לכאורה עבירות של ניגוד עניינים, אלימות כלפי עובדים ואף עבירות שיכולות להגיע עד לפגיעה בטוהר המידות.

בעבר פניתי מספר פעמים בנושא לנציב שירות המדינה [ובחלקם אף אתם הייתם מכותבים] אולם לצערי לא נעשה דבר.

נהפוך הוא, אנוכי הפכתי לגורם המפריע והיא ל"יקירת האומה".

שימשי בעבר בתפקידים בכירים בשירות הציבורי, ניהלתי מערכות גדולות מעל לשלושים שנים ומעולם לא נתקלתי בהתנהלות מופקרת, חסרת אחריות וחסרת מקצועיות כפי שקורה במקרה של הגב' רוזנבוים. כך גם מעולם לא נתקלתי באדישות מצד הגורמים האמורים לבדוק את הנושאים שאותם העליתי בפניכם.

המשרד לשיתוף פעולה אזורי לשכת שר

הגב' רוזנבוים לא יכולה הייתה להרשות לעצמה לנהוג בצורה זו אילולא הגיבוי המלא והמוחלט של גיל לימון בכל פניה שלה אליו והוא "עיקם" והגמיש את הנוהלים והחוקים וכל זאת על מנת לסכל את פעולותיי כשר נבחר בתחום האחריות שהועבר אליי על ידי ממשלת ישראל.

גיל לימון לא טרח אף לא פעם אחת לשבת עימי ולשמוע את עמדתי לגבי הגב' רוזנבוים ולהבין מה האינפורמציה המצויה אצלי לגבי התנהלותה. לעומת זאת, עם הגב' רוזנבוים היה לגיל לימון זמן למכביר לצורך התייעצויות כיצד לעצור את פעילותי ולפגוע בסמכויות שניתנו לי על פי חוק.

לגופו של עניין:

1. אני מכיר את חוק החברות הממשלתיות לא פחות מכך **ואיני** מקבל את חוות דעתכם מכל וכל. כל מטרת חוות הדעת היא לנטרל את יכולותיי כשר לתפקד על פי הסמכויות החוקיות שנתונות לי לפי החוק.
2. גם במקרה של מינוי מנכ"ל למשרדי [המשרד לשיתוף פעולה אזורי] פעלתם באופן תמוה, חמור וחסר תקדים וזאת על מנת לסכל את מינויו של מר משה סויסה לתפקיד על אף שבידוע לכם מדובר במשרת אמן.

אני רואה בהתנהלותכם בשני המקרים המפורטים לעיל שימוש לרעה חמור בסמכויות שניתנו לכם העולה לכל הפחות עד לכדי הפרת אמונים.

3. את המוטיבציות שלכם לחבל בעבודתי ובעבודת הממשלה אני מבין וכך גם מבין הציבור.
4. היות ואיני רואה את עצמי כעצץ במשרד ובוודאי לא כחותמת גומי שלכם אזי אני מביא לידיעתכם כי במצב שנוצר איני יכול ואיני מעוניין לקחת אחריות על רשות החברות, הן על החלטותיה של מנהלת הרשות והן על מצבם הנפשי והפיזי של עובדי הרשות.
5. על בסיס החלטותיכם, התנהלותכם, חוות דעתכם והקשר ההדוק שלכם עם מנהלת הרשות אני למד שאתם מנהלים בפועל את הגב' רוזנבוים.
6. אשר על כן, אני מביא לידיעתכם שאיני מתכוון להתערב, לחתום, לקבל אף החלטה הנוגעת לרשות החברות.

את אלו אני משאיר לכם.

המשרד לשיתוף פעולה אזורי לשכת שר

7. אני שמח על היחסים הטובים שיש לכם עם מנהלת הרשות, דבר שבוודאי ישפיע לטובה על ניהולכם המשותף של רשות החברות. אבקשכם שלא לפנות אליי מכאן ולהבא בכל נושא הנוגע לרשות החברות.

8. אני מאחל לכם המון הצלחה.

בברכה,

דוד אמסלם

השר לשיתוף פעולה אזורי

העתקים:

ח"כ בנימין נתניהו, ראש הממשלה

שרי הממשלה

מר מתניהו אנגלמן, מבקר מדינה

פרופ' דניאל הרשקוף, נציב שירות המדינה

מר גלעד שדמון, מנכ"ל המשרד לשיתוף פעולה אזורי

עו"ד אביתר טסלר, היועץ המשפטי למשרד לשיתוף פעולה אזורי

נספח 14

העתק מכתבה של מנהלת הרשות

מיום 2.8.2023

עמ' 62

רשות החברות הממשלתיות מנהלת הרשות

ירושלים
2 באוגוסט 2023
ט"ו באב תשפ"ג

לכבוד
ראש ממשלת ישראל
מר בנימין נתניהו

כבוד ראש הממשלה,

הנדון: החברות הממשלתיות

1. אני פונה אלייך בעקבות הודעת השר לשיתוף פעולה אזורי, מר דוד אמסלם ("השר") מיום 27.7.2023 לפיה אינו יכול ואינו מעוניין לקחת על עצמו אחריות לרשות החברות הממשלתיות ("הרשות"), ואין בכוונתו לבצע כל פעולה הנוגעת לרשות או לחברות הממשלתיות עצמן:

"אני יכול ואני מעוניין לקחת אחריות על רשות החברות... אני מתכוון להתערב, לחתום, לקבל אף החלטה הנוגעת לרשות החברות. את אלו אני משאיר לכם. אבקשכם שלא לפנות אליי מכאן ולהבא בכל נושא הנוגע לרשות החברות".

העתק מכתבו של השר מיום 27.7.2023 מצורף נספח 1.

2. כפי שיפורט להלן, הודעת השר מייצרת ואקום שלטוני הגורם נזקים כבדים לחברות הממשלתיות, המשרתות אינטרסים חיוניים של אזרחי המדינה, מחזיקות בנכסים בהיקף של כ-254 מיליארד ₪ ומעסיקות עשרות אלפי עובדים. בנסיבות אלה, אבקש את התערבותו הדחופה של כבוד ראש הממשלה וכן אבקש להציג את הדברים בפני מליאת הממשלה.

3. בהחלטת ממשלה 460 שנכנסה לתוקפה ביום 19.4.2023 נקבע כי תחום הפעילות של הרשות יועבר משר האוצר לשר לשיתוף פעולה אזורי.

4. מאז החלטת הממשלה האמורה, נתקלתי בשורה של דרישות מפורשות ומשתמעות מצדו של השר ואנשי לשכתו לפעול בעניינים שונים המצויים בסמכות הרשות בניגוד לשיקול דעת הרשות, וחמור מכך - בניגוד לאינטרס הציבורי ותוך סטיה מכללי מנהל ציבורי תקין, בעיקר בתחומי המינויים לתפקידים בכירים בחברות ממשלתיות, בניגוד לקריטריונים ותנאי סף מחייבים או שלא על בסיס מנגנון פומבי, תחרותי ושוויוני; בדרישות ליתן יד למהלכים להדחת נושאי משרה בחברות ממשלתיות מבלי שיש לכך הצדקה עניינית ומקצועית ותוך פגיעה באינטרסים ציבוריים; בדרישות לאפשר חלוקת בונוסים לעובדים בחברות

בניין 23 המגדל, קומה 8, הגן הטכנולוגי מלחה, ירושלים 96951, טל': 02-5421500, פקס: 02-5695310

הממשלתיות בניגוד לחוזרי רשות ובניגוד לאינטרס ציבורי ולהתנהלות עסקית מקובלת; ועוד.

5. בנסיבות אלה, פניתי במכתב מיום 23.6.2023 וביקשתי לקבל את הנחיות היועצת המשפטית לממשלה ונציב שירות המדינה בעניין הדרישות וההנחיות של השר הפוגעות בעצמאות שיקול הדעת של הרשות ואף בכללי מנהל תקין.

6. בעקבות כך, השר חדל להשיב לפנייתי בנושאים מקצועיים ופתח במתקפה אישית עלי, לרבות דרישות להדחתי. ביום 6.7.2023 השר הודיע לי כי הוא "מסיר את אחריותי ממך ולא מעוניין עוד במכתביך התכופים", וכינה את פנייתי למשנה ליועצת המשפטית לממשלה כ"פוטש".

העתק מכתב השר מיום 6.7.2023 מצורף נספח 2.

7. ביום 25.7.2023 התקבלה חוות דעת היועצת המשפטית לממשלה, אשר בה הובהרו יחסי העבודה שבין השר לבין הרשות, ובכלל זה מעמדה של הרשות כגורם מקצועי, המחויבת בהפעלת שיקול דעת עצמאי בעניינים שבסמכותה.

העתק חוות הדעת מיום 25.7.2023 מצורף נספח 3.

8. בעקבות חוות הדעת, הבעתי תקווה כי הוצאת חוות הדעת תיתר את העיסוק במחלוקות ותאפשר להמשיך לעסוק בעניינים עליהם מופקדת הרשות באופן מקצועי ולטובת האינטרס הציבורי. למחרת, השר הוציא את ההודעה אליה הפניתי בפתח הדברים, לפיה אין בכוונתו לקחת על עצמו את האחריות (שהוטלה עליו בהחלטת הממשלה) לתחום פעילות החברות הממשלתיות.

9. הודעת השר כי יימנע מהפעלת סמכויותיו, חוזרת למעשה על הודעה שהוציא השר כבר בשנת 2020. באותה עת אישים אחרים כיהנו בתפקיד היועץ המשפטי לממשלה (והמשנים לו) ובתפקיד מנהל רשות החברות הממשלתיות. גם אז השר העלה טענות לפיהן חוות דעת של היועץ המשפטי לממשלה (המנוגדת לעמדת השר) בעניין מינויי דירקטורים בחברות הממשלתיות מהווה "פוטש" ועבירת משמעת. לאחר שרשות החברות הממשלתיות עמדה על כך שתפעל רק בהתאם לדין, השר נקט במעין "סנקציה" של סירוב להפעיל את סמכותו בקשר לחברות הממשלתיות. בעקבות כך, היועץ המשפטי לממשלה כתב לשר כי אי הפעלת סמכותו "עומדת בניגוד לחובות ולאחריות המוטלות עליך לפי חוק, ועלולה להביא לפגיעה באינטרסים של מדינת ישראל בחברות שבבעלותה ובתפקודן התקין".

העתקי מכתבי השר למנהל רשות החברות (דאז) מיום 26.12.2020 ומיום 28.12.2020 מצורפים נספח 4; העתק מכתב היועץ המשפטי לממשלה (דאז) לשר מיום 24.1.2021 מצורף נספח 5.

10. דברים אלה נכתבו על ידי היועץ המשפטי לממשלה ביחס להודעת השר משנת 2020 לפיה אין בכוונתו להפעיל סמכות ספציפית בקשר לחברות הממשלתיות. הודעת השר מהימים האחרונים לפיה אין בכוונתו לנקוט בשום פעולה ולהפעיל שום סמכות בקשר לחברות הממשלתיות באופן גורף ומוחלט - יוצרת וצפויה ליצור נזק חמור בהרבה.
11. בהתאם לחוק, שורה ארוכה של נושאים הנוגעים לחברות הממשלתיות מצויים בסמכות השר האחראי ומחייבים החלטות שוטפות שלו. הסיטואציה בה הממשלה החליטה להעביר את הסמכויות הנוגעות לחברות הציבוריות לשר, ואילו השר הודיע כי אינו מקבל על עצמו את הסמכויות שהועברו אליו ואינו מתכוון להפעיל אותן, כבר גורמת וצפויה לגרום בעתיד הקרוב נזקים קשים לחברות הממשלתיות ולאינטרס הציבורי.
12. כך למשל, בעניין משיכת דיבידנדים שהוכרזו על ידי החברות הממשלתיות - נכון להיום, סכום חסר תקדים של כ-2 מיליארד ₪ זמין למשיכת דיבידנדים מחברות ממשלתיות, לטובת תקציב המדינה. הותרת הכספים בקופת החברות עלולה להוות פתח לשימוש לא ראוי בכספים. השר הודיע (ללא הנמקה) כי על הרשות להימנע מקידום העברת הדיבידנדים לקופת המדינה, נמנע מלהשיב לפניו נושא וכעת הודיע כי לא יפעיל את סמכויותיו בנושא כלל, דבר המונע את משיכת הדיבידנדים.
13. דוגמא נוספת היא בעניין מינוי דירקטורים ואישור בחירת יו"ר דירקטוריון בחברות הממשלתיות. מדובר במינויים המצויים בסמכות השר, וכבר כיום בחברות ממשלתיות רבות קיימים חסרים משמעותיים מאד במצבת הדירקטורים וישנן חברות הפועלות ללא יו"ר דירקטוריון, ללא קוורום או ללא דירקטורים חיצוניים כנדרש. ככל שאמנם השר לא יפעיל את סמכויותיו, בחודשים הקרובים חברות ממשלתיות מרכזיות ביותר ייפגעו באופן קשה. כך למשל, עד סוף השנה לא יהיה קוורום חוקי לכינוס דירקטוריון בחברת החשמל, חברת נמל אשדוד, נתיבי ישראל, עמידר ועוד.
14. הפעלת סמכות השר נדרשת גם כדי למנות חברים לוועדה למינוי רואי חשבון מבקרים בחברות הממשלתיות וכך לעמוד בדרישות הדין. כמו כן, ללא הפעלת סמכויות השר לא ניתן יהיה להביא הצעות החלטה לאישור הממשלה, והדבר ימנע למשל מחברת מקורות לגייס הון הדרוש לפיתוח הכרחי של משק המים. נזקים נגרמים גם לחברות ממשלתיות ביטחוניות, לרבות בעקבות דרישת השר לעכב את המכרז למינוי סגן מנהלת רשות האחראי על החברות הביטחוניות, כמו גם תפקידים בכירים נוספים ברשות.
15. דוגמאות אלה (ונוספות) ממחישות כי המצב בו אין שר המפעיל את הסמכויות שהוקנו לשר על פי דין, פוגע באופן קשה באינטרס הציבורי, בשמירה על תפקודן של החברות הממשלתיות ובקופה הציבורית.

16. על רקע זה ובנסיבות בהן השר הודיע כי אין לפנות אליו שוב ביחס לחברות הממשלתיות, מצאתי לנכון מתוקף אחריותי כמי שאמונה על אינטרס המדינה בחברות הממשלתיות ומיעצת לממשלה (כולה) ביחס לנושאים הנוגעים לכלל החברות הממשלתיות, לפנות במישרין לכבוד ראש הממשלה, ולבקש את התערבותך הדחופה למניעת הנזק החמור לאינטרס הציבורי כתוצאה מהוואקום השלטוני בו אין שר המפעיל בפועל את הסמכויות הקבועות בחוק. בהתחשב בנסיבות העניין ובהשלכות המעשיות של הודעת השר, אבקש להרחיב אודות האמור במכתבי והצורך בקבלת החלטה דחופה בפני כל פורום רלוונטי, ובפרט מליאת הממשלה.

בכבוד רב,

מיכל רוזנבוים

מנהלת רשות החברות הממשלתיות

העתק:

מר דוד אמסלם, השר לשיתוף פעולה אזורי
 מר בצלאל סמוטריץ', שר האוצר
 גב' גלי בהרב-מיארה, היועצת המשפטית לממשלה
 פרופ' דניאל הרשקוביץ, נציב שירות המדינה
 מר מתניהו אנגלמן, מבקר המדינה
 מר יוסי פוקס, מזכיר הממשלה
 מר יוסי שלי, מנכ"ל משרד רה"מ
 מר שלומי הייזלר, מנכ"ל משרד האוצר
 מר גלעד שדמון, מנכ"ל המשרד לשיתוף פעולה אזורי
 מר גיל לימון, המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי-מנהלי)
 מר מאיר לוי, המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט כלכלי)
 מר רון דול, היועץ המשפטי לנציבות שירות המדינה
 מר אביתר טסלר, היועץ המשפטי למשרד לשיתוף פעולה אזורי
 גב' אביטל בירגר, היועצת המשפטית (בפועל) לרשות החברות הממשלתיות
הנהלת רשות החברות הממשלתיות

נספח 15

**העתק מכתבו של השר אמסלם
לנציב שירות המדינה מיום**

06.08.2023

עמ' 67

**השר לשיתוף פעולה אזורי
דוד אמסלם**

לכבוד

נציב שירות המדינה

פרופ' דניאל הרשקוביץ

הנדון: בקשה להפסקת כהונה - מנהלת רשות החברות

בהחלטת הממשלה 402 של הממשלה מיום 07.09.2008 בעניין קביעת תקופת כהונתם של נושאי משרה בכירים בשירות המדינה בסעיף 4 להחלטה נקבע כדלקמן:

"לא תופסק כהונתו של נושא משרה במהלך תקופת הכהונה שנקצבה למשרה, או בתקופת הפז"מ, אלא עפ"י המלצת הוועדה המייעצת למינויים בכירים, לפי החלטת הממשלה מס' 91 מיום 30.5.2006.

הוועדה רשאית להמליץ על סיום העסקה בתוך תקופת הכהונה שנקצבה למשרה או בתקופת הפז"מ, אם הוכח להנחת דעתה כי מתקיים אחד מאלה:

א. קיומה של אי התאמה מובהקת לתפקיד;

ב. קיומו של משבר אמון חריף ומתמשך, או קיומם של חילוקי דעות מהותיים ומושגים בין נושא המשרה הבכיר לבין הממונים עליו, היוצרים מצב המונע תפקוד יעיל ותקין.

בהמשך לפנייתי מיום 3 ביולי 2023 ובהמשך לשיחותיי עמך בנושא אני סבור שבעניינה של גב' מיכל רוזנבוים המשמשת כמנהלת רשות החברות קיים בסיס איתן להפסקת כהונתה משתי העילות האמורות בהחלטת הממשלה.

ברצוני לציין תחילה, לאורך השנים בהן כיהנתי בתפקידים ציבוריים מגוונים, לרבות נבחר ציבור, מעולם לא נדרשתי למצב של סיום כהונתו של עובד. יחד עם זאת, נסיבות המקרה שבפנינו, כפי שאפרט להלן, הן שהביאו אותי למצער, בפעם הראשונה במילוי תפקידי, לבקש את סיום כהונתו של עובד, ובמקרה דגן של גב' מיכל רוזנבוים הממלאת את תפקיד מנהל רשות החברות (להלן: מנהלת הרשות).

כפי שיובהר בהרחבה להלן, אין מדובר בעניין אישי כלפי מנהלת הרשות והדברים נובעים מטעמים מקצועיים גרידא, ולהלן הפירוט:

השר לשיתוף פעולה אזורי דוד אמסלם

סדרי עבודה בין לשכת השר למנהלת הרשות ובין המנהלת לעובדי הרשות

1. רשות החברות הממשלתיות הועברה מאחריות משרד האוצר למשרד לשיתוף פעולה אזורי וזאת מכוח החלטת ממשלה מס' 460 בדבר: "העברת שטח פעולה ממשרד האוצר למשרד לשיתוף פעולה אזורי והעברת סמכויות משר האוצר לשר לשיתוף פעולה אזורי".

2. הגם והרשות נמצאת תחת אחריות לתקופה קצרה יחסית, הרי שעד היום לא הצלחתי לקבוע סדרי עבודה תקינים עם מנהלת הרשות אלא להיפך, מנהלת הרשות עושה כל שביכולתה לסכל את יכולתי לבקר את עבודת רשות החברות ולהתוות את מדיניותי כפי שקובע החוק.

להמחשה, ביום 19.6.2023 נקבעה ישיבת עבודה יחד עם מנהלת הרשות בהשתתפות מנכ"ל המשרד לשיתוף פעולה אזורי, היועץ המשפטי של המשרד, גב' רוזנבוים וראשי המטה של השר (מצ"ב כנספח א'). מטרת הישיבה הייתה לקבוע סדרי עבודה ותיאום בין מטה השר, המשרד לשיתוף פעולה אזורי (שתחתיו אמורה לעבור ולפעול הרשות) לבין רשות החברות. בסוף הישיבה יצא סיכום דיון עם הנחיות לכל המשתתפים שכוללות, בין היתר, סדרי הדיווח לשר, אופן העברת הנתונים ותחילת החפפת נציגי המשרד עם נציגי רשות החברות. להבנתה של מנהלת הרשות, הנחיות אלו "אינן תואמות את הוראות הדין" (ראה ס' 52 למכתב שהעבירה לידיך ביום 23.7.2023 (מצ"ב כנספח ב')), בשיחה זו, לדעת כל הנוכחים בדיון, התנהגה מנהלת הרשות באופן שאינו מכבד את מעמדה ואת השר ומשתתפי הישיבה.

3. כפי שניתן לראות, השיח וסיכום הישיבה שיצא בסופו של יום אינן חורגות מהוראות הדין או מכללי מנהל תקין, ואין בהן כדי להתערב בסמכויות הרשות כפי שסברה לכאורה מנהלת הרשות. אולם, מנהלת הרשות בחרה להפנות את סיכום הדיון ביום 23.6.2023 למשנה ליועץ המשפטי לממשלה (מצ"ב כנספח ג') לקבלת הנחיותיו באופן לא ברור ואף צרפה סיכום מטעמה שממנו עולה לכאורה חשש שישיבה זו הוקלטה, כל זאת בנוסף לכך שחלקים נרחבים מישיבה זו הופצו לתקשורת באופן המטיב עם מנהלת הרשות תוך הטיית העובדות (מצ"ב כנספח ד').

4. בעניין זה חשוב לציין שמנהלת הרשות לא העלתה הסתייגויות קונקרטיות במהלך הישיבה זאת למרות בקשתי שתגיב בכתב באופן ענייני על בקשותיי כפי שעלו בסיכום הדיון שנשלח אליה ומצורף למכתב זה. אף לגבי סיכום הישיבה שהעבירה למשנה ליועצת המשפטית לממשלה, לא העלתה על איזה סעיפים היא מסתייגת. עוד חשוב לציין שעל פנייתה של מנהלת הרשות כמו גם על כל ההתכתבויות שלה מולי, התעדכנתי מכלי התקשורת עוד בטרם נשלחו אליי או בסמוך מאד

השר לשיתוף פעולה אזורי דוד אמסלם

למועד שליחתם אליי, דבר כשלעצמו דורש בחינה – האם זה הולם התנהלות של מנהלת כלל, ובפרט מנהלת בשירות המדינה שמטעמי כללי התקשי"ר והאתיקה צריכה להתנהל מול המנהלים שלה ישירות ולא בפומבי באמצעות כלי התקשורת כמעט על בסיס יומי.

אבהיר שוב, הישיבה מיום 19.6.2023 נועדה מלכתחילה ע"מ לקבוע סדרי עבודה ותו לא, כך גם הוסבר למנהלת הרשות בתהליך קביעת הישיבה. הופתעתי לגלות טרם לישיבה שצוין בעיתונות שמנהלת הרשות מוזמנת לישיבה לשקילת סיום העסקתה, מה שלא היה ולא נברא בתקופה הרלוונטית, כפי שניתן לראות, אין חריג בדברים שעלו במסגרת הישיבה או סיכום הישיבה, מלבד האווירה הלא נעימה שליוותה את מנהלת הרשות. כנראה הדבר נגרם עקב אמונתה המוטעית שבאותם ימים שקלתי את סיום העסקתה. דבר שלא היה נכון לאותו מועד. האווירה וחוסר הנימוס והזלזול הנלווה כמו גם היכולת של מנהלת הרשות לשקר במצח נחושה במסגרת הישיבה הם אלו שהביאו לקביעות שנקבעו בסיכום הישיבה. הניסיון לקשור את הדברים בכך שהיא עמדה על עצמאותה שיקול הדעת ושמירת האינטרס הציבורי היא לא **נכונה בנסיבות אלה אלא ניסיון להטות את העובדות – דבר המצביע שהיא אינה דוברת אמת.**

5. בכל הנוגע לסיכום הישיבה מיום 19.6.2023 אבהיר במסגרת העבודה שלי מול הרשות מלפני שנתיים, נקבעו סדרי עבודה דומים מול מנהל הרשות הקודם, מר ינקי קוינט. בהקשר זה, בקדנציה הקודמת בקשתי לפגוש ולהכיר את עובדי הרשות, וכך נעשה, עובדי הרשות נהנו ממדיניות "דלת פתוחה" בלשכתי והשיח בינינו הפרה את עבודת הרשות. עם כניסתי לתפקיד כיום בקשתי בדומה לפעם הקודמת להכיר את עובדי הרשות. אלא שכיום בקשה זו נענתה באופן תמוהה בידי מנהלת הרשות שהדבר אינו אפשרי ללא תיאום מולה או ללא נוכחותה. דברים תמוהים אלו העלו בי חשש שבסופו של דבר התאמת, שכן **במקביל נתקבלו לידי תלונות אנונימיות בדבר התנהלות של מנהלת הרשות ובפניות של עובדים מהדרג הבכיר, ביניים וזוטר על התעמרות והתערבות בשיקולים מקצועיים, בקשות לשינוי חוות דעת מקצועיות בניגוד לגורמי המקצוע ועוד שלל טענות שיפורטו בהמשך. מכאן, כבר תהיתי אם הבקשה שלה נובעת באמת מטעמי הגנה על העובדים שלה - הפרדה בין המיניסטריון לדרג המקצועי – או האם הדבר נובע משיקולים זרים – החשש שלה שמי מהעובדים יעלה טענות שליליות כלפיה.**

לטעמי, אין המדובר בצירוף מקרים. דברים אלו אומרים דרשני במיוחד לאור התלונות האנונימיות שהתקבלו לידי והועברו לידיך לבחינה בדבר התנהלותה של מנהלת הרשות כלפי עובדי הרשות, והכשלים והבעיות המתוארים שם.

השר לשיתוף פעולה אזורי דוד אמסלם

6. הגם ובסופו של יום התאפשר לי לפגוש חלק מהעובדים, הופתעתי לגלות שמאז כניסתה של מנהלת הרשות לתפקידה באפריל 2022, **כמעט כל צמרת הנהלת הרשות התחלפו**, סגני מנהלת הרשות לרבות הסגנית האחראית על הון אנושי והיועצת המשפטית. נוסף לכך, הובא לידיעתי שגם בתקופה **זו חלה פרישה של עובדי הרשות המקצועיים**, דבר אשר גרם לאבדן ידע מקצועי ונזק אדיר לרשות, שחלקם אף הוחלף בידי יועצים חיצוניים בסכומי עתק מכספי משלם המסים.
7. זאת ועוד, עוד בישיבה מיום 19.6.2023, ביקשתי לקבל לידי את כל הנתונים בדבר הון אנושי ורכש ואף ביקשתי שעד לבחינת החומר יש להקפיד את המכרזים. באשר לטענה בדבר הקפאת מכרזי כוח אדם והתקשרויות של הרשות, ככלל, המדובר בעניין מקובל וזמני בעת העברת יחידה בין משרדי הממשלה. הדבר נובע מטעמי תיאום וסדר בין המשרד המעביר למשרד הקולט יחד עם הרשות. לצערי, כחלק מאי סדרי עבודה תקינים לא התקבל עד למועד זה פירוט מפורט של הנושאים שביקשתי.
8. חשוב לציין, לעניין המידע שהתבקש מלשכת השר בנוגע להתקשרויות של הרשות, הדבר נובע מכתבות הביקורת המופנות כלפי הרשות הנוגעות לסכומי העתק שמעבירה הרשות לחברות חיצוניות ועל כן השר דרש מידע וסקירה על ההתקשרויות. למיטב הבנתי מידע אודות התקשרויות של רשות ציבורית אמור להיות מפורסם לציבור בהתאם להחלטת הממשלה והנחיות החשכ"ל שפורסמו בעניין זה. לטעמי, בנסיבות בהם מתפרסמות ביקורות אודות התקשרויות הרשות, מדובר במהלך לגיטימי למי שמכהן כשר הממונה והמפקח על עבודת הרשות.
- התנהלות בעייתית זו של מנהלת הרשות, עולה גם מניסיון העבודה בין מנהלת הרשות אל מול לשכת השר. התנהלות זו מול לשכת השר באה לידי ביטוי בכך שלכל נושא המועלה בינו לבין מנהלת הרשות - מוצא את דרכו לאמצעי התקשורת, והמענה של מנהלת הרשות נשלח לתקשורת עוד בטרם הוא מתקבל ללשכת השר. התנהלות זו אינה מתקבלת על הדעת ואינה עונה כדי סדרי מנהל תקין. מנהלת הרשות אף טענה מספר פעמים שביקשתי לפנות חדר ברשות ל"עוזרי הפוליטי" למרות שידעה היטב שתפקידו של אדם זה הוא ראש מטה השר ואינו מתפקד כעוזר פוליטי ואף התייחסה אליו כך במכתבים קודמים אך מהרגע שביקשתי להגביר את הפיקוח על הנעשה ברשות החלה לכנותו כ"עוזר פוליטי" וזאת על מנת לצייר תמונה שונה מהמציאות ולשמש את צרכיה התקשורתיים. בהדלפותיה לתקשורת לא ציינה מנהלת הרשות כי השר ביקש מקום בעיקר עבור היועץ המשפטי של המשרד ומנכ"ל משרדו כפי שמופיע בסיכום הדיון מיום 19/06/23, ככל הנראה כיוון שהדבר לא הסתדר עם הנרטיב שניסתה להעביר שאני מנסה להתערב פוליטית בפעילות רשות החברות.

השר לשיתוף פעולה אזורי דוד אמסלם

9. מכאן, אסכם שהתנהגות כוחנית ומזלזלת זו אינה הולמת את תפקידה של מנהלת הרשות, כעובדת מדינה כלל, וכמנהלת בשירות המדינה, בפרט, כמנהלת בכירה עליה לשמש דוגמא לעובדי הרשות. מהיקש של מ"קל וחומר" אם כך היא מתנהלת כלפי לשכת השר, אזי זה מביא אותי להניח שיש ממש בטענות בדבר אופי הניהול שלה כלפי עובדי הרשות עצמם, שמן הסתם נמצאים בנקודת כוח נחותה יחסית למנהלת שלהם ולא יכולים להתבטא או לבקר אותה, שכן לכך יהיו השלכות כלפיהם.

10. בעניין זה יודגש כי חדשות לבקרים אני וראש לשכתי מקבלים שיחות אין ספור. פניות של עובדים מפוחדים שאינם רוצים להיחשף מחשש פן יבולע להם, אשר חוזרים ומדגישים את ההתעללות של מנהלת הרשות בעובדים. בהקשר זה ציינתי במכתבי הקודם שמנהלת הרשות ציינה בפני עובדי הרשות בישיבה שלהבנתי התקיימה ביום ה-25/06/23 בה ביקשה מהם להוציא את מכשירי הטלפון שלהם. בישיבה זו ע"פ הנוכחים שפנו אליי נאמר לעובדים שבמידה והם יפעלו מול השר באופן ישיר או דומה לכך סופו של יום שיוזמנו לחקירה בנציבות או לחקירה במשטרה.

הכפשות בלתי פוסקות ובלתי מבוססות מצד מנהלת הרשות כלפי

11. בונוסים של עובדי חברת רפאל - למרות ההכפשות החוזרות ונשנות של מנהלת רשות החברות, המדובר בנושא שלשר לא היה נגיעה בכלל למהות הדברים, כפי שהדברים התפרסמו בתקשורת. עניין הבונוסים בנדון נקבע וסוכם בין חברת רפאל לבין רשות החברות הממשלתיות ומשרד האוצר עוד בטרם מינויי כשר או מינויה של מיכל כמנהלת הרשות.

נתבקשתי להתערב בעניין זה לאחר שיחה שקיבלתי מיור"ר דירקטוריון החברה מר יובל שטייניץ שפנה אלי ישירות לאחר שהפניות שלו החוזרות ונשנות לרשות החברות לא נענו. מר שטייניץ ציין שהפניה אלי היא חריגה וזאת מטעמים למנוע סכסוך עבודה בחברה ופתיחה בשביתה מידית על ידי עובדי החברה והתפטרות הדירקטוריון, בגין עיכוב תשלום הבונוסים שהובטחו, וזאת בעקבות הנחיית רשות החברות הממשלתיות.

לבקשתו של מר שטייניץ, פניתי למנהלת הרשות כדי לברר את העניין. ההסברים שהיא פרסה בפני לא היו מדויקים לא עובדתיים ולא מקצועיים. בעניין זה הבהרתי לה ברמה הכללית שהתנהלות הרשות אינה מתקבלת על הדעת, זאת מקום שהיה כבר סיכום בין כל הגורמים המקצועיים בעניין, קרי: הרשות, חברת רפאל ומשרד האוצר. באותה שיחה, ובלי קשר לנסיבות

השר לשיתוף פעולה אזורי דוד אמסלם

המקרה הקונקרטי הבעתי בפני מנהלת הרשות את המדיניות שלי ואת רצוני לקיים שיח עם גורמים בממשלה בנושא על מנת לגבש מדיניות מסודרת ביחס לחלוקת בונוסים ודיבידנדים. לא היה בכך הנחיה או בקשה לשנות מדיניות, אלא בהבעת עמדה מקצועית אגב שיחת הבירור אודות המקרה של חברת רפאל.

במסגרת הכתבות שפורסמו בעניין זה אני מגלה שמנהלת הרשות מכפישת אותי, וטוענת לכאורה שאני מתערב בעבודת הרשות, ומערבבת אל תוך דברי שאני מבקש שינוי מדיניות בזמן שמדובר בהחלטה שהתקבלה כאמור מלפני כניסתי לתפקיד. מיותר לציין שכל העיכוב בתשלום הבונוסים במקרה זה נובע משיקול הדעת המקצועי המוטעה של מנהלת הרשות, והנחייתה היא, של מנהלת הרשות, לעצור את חלוקת הבונוסים והתניית הדבר בביצוע רפורמה בחברה כמתואר במכתבה ובאמצעי התקשורת. בפרסום זה, לא עלה העניין **שהתנהלות רשות החברות כמעט הביא להתפטרות של יו"ר וחברי הדירקטוריון של החברה ופתיחה בסכסוך עבודה ושבייתה על ידי העובדים, דבר שיכול להעיד על מי עומד מאחורי פרסומים אלו.** מיותר לציין, שבסופו של יום שהבונוסים שולמו לעובדי החברה, וזאת על בסיס הסיכום שהיה זה מכבר בין החברה, הרשות ומשרד האוצר לפני כניסתי לתפקיד והדבר מקבל ביטוי גם בחלק מהכתבות שפורסמו בתקשורת.

12. מינוי יועמ"ש נתיבי ישראל (להלן - נת"י) – גם בעניין זה, מנהלת הרשות מכפישת אותי. במכתבה ללשכתך מיום 23.7.2023 היא מתארת שהפעלתי לחצים פסולים תוך ניסיון להתערב בעבודת הרשות. גם כאן, יובהר שבחירת היועמ"ש של נת"י התקבלה עוד לפני כניסתי לתפקיד בהליך שלווה לכל אורכו על ידי כבוד השופט בדימוס חיים ארמון. לאחר שהתקבלה החלטת ועדת האיתור בתאריך 07/02/23, (כחודשיים לפני לכניסתי לתפקיד השר הממונה על רשות החברות), רשות החברות קבעה שנפלו פגמים בהליך והנחתה לכנס הליך איתור חדש. השר פנה למנהלת הרשות לאחר שיו"ר נת"י פנה אליו כדי לברר איפה העניין עומד. בהתאם, באמצע חודש מאי במהלך פגישה עם מנהלת הרשות על ענייני הרשות השוטפים פניתי כמעט בשולי הדברים למנהלת הרשות לקבלת הסבר איפה הדברים עומדים. מנהלת הרשות הסבירה לי על ההליך שנפסל על ידם, ועל ההחלטה לכנס הליך חדש. קיבלתי את ההסברים והעדכון ובכך הסתיים העניין, ועדכנתי את יו"ר החברה על ההחלטה. מכאן, במקרה זה לא הייתי מעורב בשום שלב ובשום צורה בעניין זה. מיותר לציין שגם בנושא זה מנהלת הרשות לא העלתה שום טענה כלפיי אלא רק לאחר שהבינה שבכוונתי לפקח על פעולות רשות החברות הממשלתית ולהפסיק לאפשר לה לנהוג ברשות כבשלה כפי שתואר בסיכום הדיון מיום 19/06/23.

13. הדחת מנכ"ל הרכבת – גם כאן, מנהלת הרשות מעלה טענות והכפשות במכתבה ללשכתך כאמור וגם בתקשורת מציינת מנהלת הרשות שהייתה לי מעורבות בהדחה של מנכ"ל הרכבת. מסתבר, שלמרות האמור, המדובר במהלך שהתבצע על ידי דירקטוריון הרכבת עוד לפני שנכנסתי

השר לשיתוף פעולה אזורי דוד אמסלם

לתפקידי כשר. גם בעניין זה אבהיר גם שלא הייתה לי שום מעורבות ולראיה הצדדים הגיעו לסיכום על עזיבתו של מנכ"ל הרכבת את תפקידו בתיווך משרד האוצר, ברצוני להוסיף כי ביום 14.05.2023 פירסם מנכ"ל הרכבת איגרת לעובדים בו הוא מודה לשרים בניהם שרת התחבורה על התמיכה לאורך השנים, מודה לעובדים ומודיע על החלטתו לסיים את תפקידו. הטענות התמוהות של מנהלת הרשות על התערבותי בהליך זה לא הגיעו אלא רק חודשים לאחר מכן כאמור כשהבינה שבכוונתי לפקח על פעילות רשות החברות הממשלתית ולאחר שהבעתי בפניה את חוסר שביעות הרצון שלי מהתנהלותה המקצועית.

14. **העברת יו"ר דירקטוריון הדואר מתפקידו** – גם בעניין זה השר לא התערב בשיקול הדעת של הרשות או של מנהלת הרשות. כל השיח בעניין זה היה סביב מתן חוות הדעת המקצועית של הרשות בעניין העברת יו"ר הדירקטוריון מתפקידו, שכן הדבר נגרר לאורך זמן, והשר הבהיר למנהלת הרשות שהוא מבקש את החו"ד שלה בהתאם לחוק. השר לא התערב במהות חוות הדעת, ולא בקש להתערב בכך. בהקשר זה חשוב לציין שלמרות שהשר לא היה מעורב בהמלצת הרשות לגופה, מלבד השיחות לקדם ולקצר את לוחות הזמנים, נושא זה עלה גם בתקשורת תוך הכפשת השר. יתרה מכך ויעיד על אופייה של מנהלת הרשות היא העובדה שטענה בפני ראש מטה השר באשר לחתימה על מכתב השימוע ליו"ר הדואר ש"זה הזמן ללחוץ על אגף תקציבים ואגף החשב הכללי... הם לא רוצים שיחתום" באמירה זו הציעה מנהלת הרשות לסחוט את אגף תקציבים והחשב הכללי על מנת לקבל תקנים נוספים לרשות החברות.

בעניין זה יובהר, כי החלטת השרים בנדון מותנית בהיוועצות עם רשות החברות, כך שבסופו של יום, עמדת השרים הרלוונטיים היא הקובעת. במקרה זה, לקחה מנהלת הרשות סמכות לא לה, שכן סמכותה ע"פ חוק מסתכמת בייעוץ בלבד. לא ברור כיצד ובאיזה "כובע" עולה מנהלת הרשות על כל במה אפשרית, כולל עיתונות, על מנת להעביר בראש חוצות את עמדתה, עמדה שהיא כאמור בניגוד מוחלט לעמדת השר הממונה והממשלה.

15. עוד בהקשר זה, יצוין כי בעבר הבהירה מנהלת הרשות בפני ובפני ראש המטה שלי כי היא מבינה את הרצון של שר התקשורת להעביר מכהונה את יו"ר הדואר ואף העירה הערות שוליות על אופיו של יו"ר חברת הדואר. כמו כן, אמרה מנהלת הרשות כי אם המנכ"ל לא היה מודיע שיעזוב בעקבות היו"ר, לא הייתה מתנגדת להעברתו מכהונה. רק לאחר מכן, בראיונות לתקשורת ובמכתביה הביעה מנהלת הרשות עמדה שונה לחלוטין מזו שאמרה לי ולאנשי לשכתי בשיחות עבודה ודיברה בשבחו של יו"ר הדואר דבר המעיד על אמינותה.

השר לשיתוף פעולה אזורי דוד אמסלם

מנהלת הרשות לא מבחינה בין מדיניות לבין ניהול

16. סוגית נבחרת הדירקטורים היא בגדר נושא של מדיניות שעוגנה בהסכמים קואליציוניים. הקמת נבחרת הדירקטורים אינה מכוח חוק, ומובן שהגיוס של דירקטורים אמור להיות מוכפף להליך סדור שקוף ושוויוני. אם כי המדיניות בעניין זה אמורה להיות מוכתבת על ידי הדרג המיניסטריאלי לאחר שמיעה והיוועצות עם הדרג המקצועי, ולא להיפך.

17. עד היום טרם התקבלה כל החלטה או הנחיה קונקרטית לעריכת שינויים בעניין זה. נהפוך הוא, עם כניסתי לתפקיד, זימנתי את מנהלת הרשות לישיבה בעניין, בו היא הציגה את דו"ח הביניים של ועדת רוסק - עמינח, צוות שמנהלת הרשות מינתה לדון במיננויים של דירקטורים לחברות ממשלתיות. לאחר ששמעתי את הסקירה של חברי הצוות, בירכתי על עבודתם וההמלצות שגיבשו. לאחר הפגישה, עברתי על הדו"ח הכתוב של הוועדה והופתעתי לגלות שיש פערים בין הדברים כפי שהוצגו במסגרת הישיבה ובין הדברים שאמרה לי מנהלת הרשות בשיחות מקדימות לבין מה שנכתב בדו"ח בפועל. על כן, ביום 19.6.2023 בקשתי להקפיא את אימוץ הדו"ח עד לבחינה מחודשת. מקרה זה ממחיש פעם אחת את חוסר המקצועיות של מנהלת הרשות על ידי העברת המלצות הדו"ח תוך הטעיית השר, וניסיונה של מנהלת הרשות להוריד מסמכויות השרים ולהגדיל את מידת ההשפעה שלה על מינוי יושבי ראש חברות ממשלתיות, ופעם שנייה נסיבות אלו ממחישות הפרת אמון כלפי השר הממונה עליה. מיותר לציין שגם עניין זה לווה בהד תקשורתי ובהכפשות כנגדי בתקשורת.

18. בהקשר זה נציין שבמהלך ההתכתבות שניהלה בעניין זה ובעניין סיכום הפגישה שהופץ ביום 19.6.2023 התעקשה מנהלת הרשות לפנות לראש המטה שלי כעוזר הפוליטי. לא זו אף זו, היא פרסמה את מכתביה בעניין זה לתקשורת שציטטה את דבריה שמדובר ביועץ פוליטי כאשר בפועל הוא איננו כך, והתואר הרשמי שלו צוין במפורש בסיכום הדיון שהופץ כראש המטה. פרסום דבר ההתכתבות בין לשכת השר לבינה ולצד זאת הזנת התקשורת בעובדות לא נכונות מעלים חשש אודות התאמתה לתפקיד של מנהלת, שכן התנהלות כזו גובלת בחוסר אמינות כלפי השר מצד אחד וכלפי הציבור מהצד השני, ואינה הולמת עובדת במעמדה ותפקידה.

מנהלת הרשות אינה מקדמת מענה לצרכים של חברות ממשלתיות

19. השר, כמדיניות, מנסה לקדם מענה לחוסר בהרכבי חברי דירקטוריונים בחברות הממשלתיות, וזאת מתוך רשימת המועמדים שאושרו על ידי הרשות. גם פה השר גילה שקידום אישור המינויים מתעכב לאור התערבותה של מנהלת הרשות בעבודת ועדת המינויים שעושה בה כשלה – היא זו שלכאורה מקשרת בין השרים לוועדה ובכך בעצם "שולטת" על סדרי עדיפויות

השר לשיתוף פעולה אזורי דוד אמסלם

הוועדה. לדוגמא, היא זו שמחליטה שלא לאשר את העלאת השמות שהועברו לה על ידי השרים, היא מחליטה על סדר העדיפויות של הוועדה ועל קצב חוות הדעת - הגם ושמות המועמדים המועברים לידיה הם מתוך רשימת נבחרת הדירקטורים שעברו את תנאי הסף של הרשות עצמה. מעבר לכך, הדעת נותנת שהיא זו שמתערבת בעבודת הוועדה על ידי קידום שמות של מועמדים המקורבים אליה. מכאן, הטענה שמעלה מנהלת הרשות לכך שהעיכוב במינוי חברי דירקטורים נובעים מהשרים היא תמוהה.

כדוגמא, במכתב שהתקבל על ידי שר התקשורת הוא טען בפניי כי מנהלת הרשות מחבלת בהפרטת הדואר בכך שמקשה על מינוי דירקטורים זאת על אף שכל הדירקטורים שנחתמו על ידינו הם חברי נבחרת הדירקטורים, בעלי כישורים ברמה הגבוהה ביותר ובעלי ניסיון רב בחברות משמעותיות.

20. נוסף לאמור, כפי שצינתי במכתבי הקודם, בלשכתי נתקבלו תלונות מהם עולה שרשות החברות הפכה להיות גורם מכביד ולא מסייע, אמירה המשותפת גם לבכירי הרשות המשווים איתי וגם ליושבי ראש חברות ממשלתיות, וגם שרים שהם נציגי הממשלה. את חלקה של מנהלת הרשות ניתן לזהות בדפוס העבודה המכביד על לשכת השר, מהתיאורים כלפיה מהתלונות האנונימיות שהוגשו בידי העובדים ומהתוצאות בשטח:

א. ביום 21.6.2023 פנה רמ"ט השר למנהלת הרשות לפעול לקידום מנוי הוועדות למינוי רואי חשבון מבקרים ויועצים משפטיים בחברות ממשלתיות מצ"ב כנספח ה). למיטב הבנתי, עד עצם יום זה טרם נעשתה כל פעולה בעניין זה. נהפוך הוא, מנהלת הרשות מנסה במכתב שלה לידך לתאר שהיא פנתה לח"מ בעניין זה, ולכאורה לצייר עובדה שהדבר אינו מקודם בגללי. בעניין זה חשוב לציין שהוועדה לא התכנסה משנת 2018. ואבהיר, שבשנת 2018 התקבל דו"ח חמור מטעם מבקר המדינה על ליקויים דומים בעבודת רשות החברות במסגרת מינוי רואי חשבון. למיטב הבנתי מאז כניסתה לתפקיד מנהלת הרשות טרם נקטה כל פעולה כדי לקדם עניין זה מלבד הניסיון שוב, לקחת את סמכות השרים למנות את חברי הוועדה ולהצר אף עוד את צעדיהם של נבחר הציבור (החלטת ממשלה 238). גם על הליקויים וגם על תכנית זו לא סיפרה מנהלת הרשות באף פגישת עבודה שקיימה עם השר.

ב. ביום 28.6.2023 פניתי בעצמי למנהלת הרשות לקבלת סדר יום ועדת המינויים בראשות השופטת שלומית דותן (מצ"ב כנספח ו). השופטת דותן לא התנגדה להעברת סדר היום מבעד מועד. הדברים נובעים מטעמי שקיפות ושיתוף פעולה בדבר הנעשה לרבות התקדמות עבודת הוועדה. הגם ואין לשר סמכות

השר לשיתוף פעולה אזורי דוד אמסלם

להתערב בקביעת הלוי"ז או עבודת הוועדה לגופה, אם כי כידוע השר מקבל פניות בדבר התקדמות עבודת הוועדה, וזהות האנשים שאמורים לעלות לדיון בה, אם מטעם השרים הממנים או המועמדים או כל גורם אחר. על כן, השר מבקש להיות מעורה בעבודה זו. גם כאן, השר טרם נענה לבקשתו ואף גרוע מכך לאחרונה אני מעודכן משרים אחרים על כינוס הוועדה ועל תוצאותיה רק לאחר קיום הועדה ;

ג. פניות "קסם - החברה לניהול קרן השתלמות לביוכימאים ומיקרוביולוגים בע"מ" – המדובר בפניות החוזרות שלא מקבלות מענה מטעם רשות החברות. מדובר במהלך על העברה מרצון שהחל עוד בשנת 2019 וקיבל אישור את גורמי הממשלה השונים. להשלמת המהלך נדרש אישור של רשות החברות הממשלתיות שטרם התקבל עד היום, ועל כך לשכת השר קיבלה פניה בנדון. בפניה ציינה מנכ"לית החברה "... נתקלנו בקיפאון מצד רשות החברות , ללא הצדקה, לא ייתכן שבגלל בירוקרטיה פנימית ייגרמו נזקים כספיים לעמיתים בקרן השתלמות! שלא לדבר על הפרת חובת האמון והנאמנות לעמיתים, מצד המדינה וכבעלים בחברה". ההתייחסות של מנהלת הרשות לאחר שרמ"ט השר פניה אליה שאין הדבר נמצא בסדר העדיפויות שלה. מצ"ב התכתבות בנדון (מצ"ב כנספח ז').

כשלים נוספים בתפיסת הניהול

21. מאז הישיבה ביום 19.6.2023 ועד היום, לא הצליח השר להגיע לקביעת מתכונת עבודה מול מנהלת הרשות. מנהלת הרשות עודנה מנהלת את השיח בינה לבין לשכת השר באמצעות אמצעי התקשורת. להמחשת עניין זה, אציין שמכתבה האחרון של מנהלת הרשות מיום 2.8.2023 לראש הממשלה הגיע לדוא"ל לשכת השר כמה דקות ספורות לאחר שהתוכן שלו פורסם באמצעי התקשורת. התנהלות זו אינה מתקבלת על הדעת, אינה הולמת האתיקה לה מחויב עובד מדינה ומקל וחומר מנהל בשירות המדינה. זה מעיד על התפיסה המעוותת של מנהלת הרשות לתפקידה, ואי ההתאמה למילוי התפקיד.

22. עד היום טרם התקבל המידע שהתבקש מרשות החברות המפרט את ההתקשרויות של הרשות עם ספקים. מידע זה התבקש על ידי השר כממונה על הרשות והמנהלת של הרשות, וזאת בעקבות הביקורת שהועברה לשר ואף פורסמה בתקשורת אודות התנהלות הרשות והגידול שחל בהתקשרויות חוץ והעסקת יועצים חיצוניים, מאז כניסתה של מנהלת הרשות לתפקיד. כאמור, המדובר במידע שאמור להיות פתוח בפני הציבור. מקל וחומר, אין סיבה מוצדקת למה מידע זה טרם הועבר לידי כמי שאמון על עבודת הרשות, ובהתאם מנהלת הרשות.

השר לשיתוף פעולה אזורי דוד אמסלם

23. אי עדכון השר בהליך בג"צ 3975/23 בעניין בוגרי ביה"ס לקציני ים ואחרים נגד רשות החברות הממשלתיות – ראה מצ"ב מכתבי מיום 2.8.2023 למנהלת הרשות בעניין זה (נספח ח'). המדובר בתקלת ניהול משני טעמים. פעם אחת המנהלת לא עדכנה את השר אודות הבג"צ. פעם שנייה המדובר גרירת רגלים ביישום החלטת בית המשפט והחלטת הממשלה. בעניין זה יש לשים לב עניין זה אף מופיע בדו"ח חופש המידע של הרשות שפורסם בנובמבר 2022 כחלק מהנושאים שהיו בטיפול יחידת נדל"ן, סביבה, פיננסים וחינוך עוד במהלך שנת 2021. יש לציין שעד מועד זה לא קיבלתי שום תשובות והבהרות באשר לטענות שהעליתי במכתבי בנושא למנהלת הרשות.

24. עד התקופה האחרונה שרר במדינת ישראל "משבר הדרכונים". אדם מן היישוב צריך היה לחכות חצי שנה ולעתים יותר מרגע קביעת התור עד התור עצמו. ביום 16.05.23 מנהלת הרשות ביקשה מראש המטה שלי למנות כדירקטור בחברת נמל אשדוד את מר יואל ליפובצקי ראש מנהל האוכלוסין. מנהלת הרשות חזרה שוב ושוב על בקשה זו בפניו ולאחר שלא נענה פנתה אליי בפגישה שקיימנו והסבירה כמה מינוי זה חשוב לה ברמה האישית.

במכתב האנונימי שקיבל הנציב ואני קיבלתי עותק ממנו מצוין כי ביום 17.05.23 (יום לאחר שמנהלת הרשות שלחה את קורות החיים של מר ליפובצקי וביקשה למנותו לתפקיד בנמל אשדוד) נפגשה מנהלת הרשות עם מר ליפובצקי וביקשה ממנו להקדים את התור לחידוש הדרכון עבודה ועבור אדם נוסף המקורב מאוד אליה.

בהקשר זה אציין שמקריאה בכלי התקשורת מר ליפובצקי כיהן כדירקטור עד לא מזמן השנה בחברת נת"י, ספג ביקורת משמעותית מרשות החברות הממשלתיות על התנהלותו כיו"ר ועדת הביקורת של הדירקטוריון ואף זומן לשימוע על ידי רשות החברות. מכאן, שתמונה התנהלות מנהלת הרשות בנסיבות אלה, כמי שאמורה לשמש כשומרת סף. הפער בין חוות הדעת של הרשות כלפי מר ליפובצקי והביקורת שספג בנוסף לתאריכים בהם ביקשה תחילה מנהלת הרשות למנותו וזאת ביחס לתאריך בו ביקשה ממנו לעקוף את עמך ישראל בקיצור התור לדרכון, אין כל ספק שגם אירוע זה מעלה חשש להתנהלותה של מנהלת הרשות בנסיבות אלו והמניעים לכך. מה שברור שהדבר מעלה לכאורה חשש לפגיעה בטוהר המידות או לכל הפחות ניצול מעמדה כמנהלת הרשות לצרכיהם האישיים שלה ושל מקורביה.

התנהלות כלפי עובדי הרשות

25. מבלי להכביר במילים, מהמכתבים האנונימיים שהתקבלו לידי ולידי עולים חששות ממשים לתפקוד לקוי בניהול עובדי הרשות. דבר זה בא לידי ביטוי בקצב הפרישה של עובדי הרשות,

השר לשיתוף פעולה אזורי דוד אמסלם

גם סגנים וגם עובדים מקצועיים מאז כניסתה של המנהלת לתפקידה. הגם והיא מנסה להתגונן בעניין זה שדבר גובל בסגנון ניהול וקביעת רף גבוהה לעובדי הרשות, אם כי לא ניתן להתעלם מכך, שכן אין מדובר בעובד אחד או שניים אלא בעשרות עובדים בתקופה קצרה, והדברים אומרים דרשני.

בהקשר זה חשוב לציין שחלק מהתלונות שהתקבלו נגד מנהלת הרשות מעלות טענות חמורות לכאורה בדבר התערבות בעבודה של גורמי המקצוע ברשות. יתכן והדברים נובעים מחוסר הידע, הניסיון וההבנה שלה בתחומי העיסוק של הרשות. למיטב הבנתי, בבקשות אלו היא פנתה לעובדי הרשות לשנות עמדות מקצועיות (עמדות כלכליות ולא בתחום הידע שיש לה כעורכת דין) שלא תואמות לעמדות שלה.

26. סגנון הניהול של מנהלת הרשות מכביד על התנהלות הרשות בשוטף ומצר את צעדיהם של הגורמים המקצועיים, ואבהיר. מהתלונות שהגיעו לפתחי עולה לכאורה טענה לפיה מנהלת הרשות אינה מאפשרת לסגנים שלה לעבוד מול מנהלי ונציגי החברות הממשלתיות עליהם הם מפקחים ללא אישורה. התנהלות זו מסרבלת את עבודת הרשות וגורמת לעיכובי תהליכים קריטיים לחברות הממשלתיות. למיטב הבנתי, אין מדובר במצב של אישור עמדות עקרוניות מולה, אלא שהיא לא מרשה לסגניה להיפגש כאמור, ללא קשר לאישור תהליכים.

27. כפי שצינתי גם במכתבי הקודם, מנהלת הרשות דרשה מגורמי המקצוע לייצר פרופילים על פוליטיקאים בכירים, עובדי מדינה בדרגים הגבוהים ביותר ואף אנשים בעלי דרגת סיווג הכי גבוה שניתנת. פרופילים אלו כללו הדגשה שלא יעשו "העתק הדבק" מוויקיפדיה וכוללים התבטאויות ועמדות פוליטיות, פרטים אישיים ומשפחתיים ועוד... אותם פרופילים לא נמחקו ונשמרים במערכת רשות החברות כמעין "מסמך יצחקי" של רשות החברות. מיותר לציין שעל פי תקנות שירות המדינה מדובר בדבר אסור בתכלית האיסור, בטח שהבקשה לייצר את הפרופילים הנ"ל מגיעה ממנהלת הרשות לגורמי המקצוע ברשות.

חשש לפעולה בניגוד להסדר ניגוד העניינים עליו חתמה מנהלת הרשות

28. נוסף לטענות שהעליתי במכתבי הקודם מיום 3.7.2023 בדבר התנהלותה של מנהלת הרשות תוך חשש להפרה של הסדר ניגוד העניינים עליו חתמה, דברים שהתפרסמו ברבים באמצעי התקשורת, אוסיף כי ממידע שהתקבל אצלי, מסתבר כי מנהלת הרשות פעלה לא אחת תוך הפרת הסדר ניגוד העניינים עליו חתמה, לצערי, **העובדים שצינו זאת בכתב "מפחדים" על עבודתם וביקשו בשלב זה שלא לפרסם את העניינים החמורים בהם מעורבת מנהלת הרשות אך גם אומרים שלו תיפתח בדיקה או חקירה בנושא "לא ישקרו למענה".**

השר לשיתוף פעולה אזורי דוד אמסלם

מצב דברים זה מעיד על חוסר האמינות של מנהלת הרשות, וחוסר המודעות שלה על ההגבלות והזהירות שהיא צריכה לנקוט במסגרת מילוי תפקידה.

סוף דבר

29. לאורך עשרות שנים בהם מילאתי תפקידים מגוונים במהלך הקריירה שלי, ניהלתי מאות ואף אלפי עובדים, מעולם לא נזקקתי לפטר ולו עובד אחד, למעט מקרה בודד וחריג. באשר למנהלת רשות החברות, אציין שלפני שנתיים, אני הייתי הראשון שהעלה את ההצעה למנותה לתפקיד מנהלת הרשות, כך שאין ולא הייתה לי עד עתה כל כוונה לפטר אותה. עוד אבהיר שכבר אז, ידעה היטב מנהלת הרשות על עמדותיי העקרוניות הנובעות ממשנה סדורה באשר לסוגיות כמו סוגיית נבחרת הדירקטורים אך לא השמיעה קול זעקה ולו הקטן ביותר בנושא לא אז ולא בקדנציה הנוכחית שלי כשר הממונה על רשות החברות, כל זאת עד הרגע בו ביקשתי לבחון את התנהלותה בנושאים שצינתי במכתב זה ובמכתבים קודמים לכבודו, למבקר המדינה, ליועמ"שית ולמשניה. לצערי, וככל הנראה מסתבר שהאנשים שהתריעו אז שהיא לא כשירה לתפקיד התבררו כצודקים.

30. לא ברור לי ממה נבעו החששות של מנהלת הרשות בדבר סיום כהונתה, עת כניסתי לתפקיד. בהקשר זה, לא ניתן להתעלם שסמוך לכניסתי לתפקיד עולים פרסומים בתקשורת שאני שוקל לפטר אותה – דבר שלא היה על הפרק כאמור. לאורך החודשים האחרונים ניתן לראות שיש דפוס עבודה תוקפני מצד מנהלת הרשות כלפי, דבר שלכאורה מתוכנן מראש ומלווה בהדלפות מגמתיות לתקשורת על תהליכי העבודה, תוך כוונה ליצור תודעה שהיא מותקפת לכאורה נוכח היותה שומרת סף. מצב דברים זה מצביע על עומק המשבר שהיא יצרה בעצמה, וכתוצאה מכך יצר את משבר האמון בינה לביני. חשוב להדגיש שגם מנהלת הרשות סבורה שיש משבר אמון עמוק ומתמשך ביני כשר הממונה על רשות החברות לבינה כמנהלת רשות החברות הממשלתית וכך גם עולה ממכתב לראש הממשלה מיום 2.8.2023. דברים אלה עולים גם ממכתבה לרה"מ.

זאת ועוד, גם כעולה ממכתבה מיום ה- 02/08/23 לראש הממשלה ומהתבטאויותיה כלפיי במכתב זה, כמו גם האשמותיה המכפישות וחסרות הבסיס כלפיי וכלפי אנשי לשכתי שלא שוות את הנייר עליו הן כתובות וסילופי העובדות כהרגלה שכל מטרתן היא לייצר יש מאין תדמית שקרית של "שומרת סף", איני יכול אלא להבין שגם שכמוני גם מנהלת הרשות עצמה סבורה שקיים חוסר אמון בינה לבין השר.

השר לשיתוף פעולה אזורי דוד אמסלם

31. גם כשבחנתי את עבודת הרשות לגופה, לרבות הביקורות שעלו כנגד הרשות מהתלונות שהתקבלו מצד החברות הממשלתיות, שרים, עובדים, הכתבות בתקשורת, הופתעתי לגלות שתלונות אלו מצביעות על בעיות רציניות בעבודת הרשות. מעבר לכך, הופתעתי לגלות שכנגד מנהלת הרשות הוגשה לאחרונה קובלנה בלשכת עורכי הדין. למיטב הבנתי עיקר נושא הקובלנה גם קשור לעניין המהימנות של העובדת בנדון.

32. כפי שצוין בפתיחת מכתב זה, ככל שמסתבר שיש אי התאמה מובהקת לתפקיד או ככל שמתקיים משבר אמון חריף בצד חילוקי דעות מהותיים, הרי שהכף נוטה לסיום העסקת העובד.

33. במכתב זה פורטו עובדות רבות המתארות נסיבות חמורות אודות אי התאמת מנהלת הרשות לתפקיד: הן בפן הניהולי והן בפן המקצועי והבין אישי. המדובר במנהלת שנוטלת לעצמה את סמכויות השר, ולא מאפשרת להעביר כל מידע, לא מקיימת את הנחיות השר, מעבירה מידע חלקי ומטעה.

34. לצד זה אחדד את חוסר האמון המוחלט שמנהלת הרשות הביאה בעצמה אל תוך מערכת יחסי העבודה תוך ניסיון להנדס תודעה שהתקפות השר עליה נובעים מתוקף מילוי תפקידה כ"שומרת סף" ותוך הקדמת תרופה למכה. בנקודה זו חשוב לחדד שמשבר אמון זה אינו בא לידי ביטוי רק כלפי השר, אלא גם כלפי עובדי הרשות עצמם, אשר טוענים שלא רק שהיא לא שומרת סף אלא שהם צריכים להיות שומרי סף מפניה.

לא ניתן להתעלם שכמעט כל הסגנים של המנהלת התחלפו עם כניסתה לתפקיד, ליד מספר לא קטן של עובדים מקצועיים. הופתעתי לגלות מנהלת רשות שאינה מבינה נכונה את מעמדה ותפקידה ולא מבחינה בין מדיניות לניהול כמתואר לעיל. מנהלת שמתייחסת באופן לא ראוי כלפי הממונים ועובדיה ומתנהלת בצורה שאינה מכבדת אותם (לא אכביר שבעניין זה אף התקבלו תלונות בדבר צעקות כלפי עובדי הרשות). לצד כל זה, היא מפגינה חוסר אמון כלפי הממונה עליה והעובדים, דבר שבא לידי ביטוי גם בסגנון הניהול שלה כמתואר.

35. נוכח כלל הנסיבות המתוארות לעיל, אין אלא לקבוע שמתגלה אי התאמה מובהקת לתפקיד לצד משבר אמון חריף ומתמשך: חוסר המקצועיות של מנהלת הרשות הבא לידי ביטוי בין היתר גם בסגנון הניהול שלה כלפי לשכת השר, עובדי הרשות והחברות הממשלתיות, ונוסף לכך העובדה שרשות החברות אינה מתנהלת באופן תקין והפכה לגורם מפריע ולא מסייע לעבודת הממשלה והחברות הממשלתיות, לצד חוסר האמינות של מנהלת הרשות כמתואר לעיל. דברים אלה ממחישים את אי ההתאמה לתפקיד, ולחוסר האמינות שהיא מגלה במסגרת

השר לשיתוף פעולה אזורי דוד אמסלם

מילוי תפקידה. מכאן, לצערי אין לי אלא לבקש להפסיק את כהונתה של מנהלת הרשות החברות לאלתר.

36. מצ"ב גם נספחים בדבר חומרים נוספים שעמדו בפני השר. ככל שידרש, אין לי כל התנגדות להופיע בפני הוועדה המייעצת כדי להביא בפניה את עמדתי והמידע שהתקבל לידי.

37. ובנימה אישית, אבקש להוסיף בסוף דברי את הדברים הבאים :

כבוד הנציב אני מעריך ומכיר אותך כאדם ישר דרך. ומשום כך דברי מקבלים משנה תוקף.

אני לא ישן בלילות מסוגיית ההתעללות בעובדים, שתחת אחריותי (בסופו של יום אני אחראי עליהם). פניתי מספר אליך בעבר בכתב ובעל פה לבדוק את הסוגיה בכללותה, אולם : "נשיאים ורוח וגשם איין" (משלי כה').

אני תוהה איך כבוד הנציב ישן בלילות כשישנם עשרות עובדים העוברים לכאורה התעללות נפשית וחלקם אף מעבר לכך.

קיבלת תלונות אנונימיות מהעובדים (כפי שאני קיבלתי), שאינם מוכנים להזדהות מחשש פן יבולע להם וזאת עקב פגיעה והתעללות בהם, וזה מבחינתי פגיעה בקודש הקודשים.

פיטורים ועזיבה של כמעט מחצית מהעובדים, בתקופה כה קצרה של שנה וחצי, חיסלו את כל הדרג המקצועי ברשות שנבנה בעמל רב לאורך שנים (הישג מרשים של מנהלת הרשות) היה צריך להדליק אצל כבודו נורה אדומה. אולם הנציבות העדיפה לפעול בשב ואל תעשה.

מדובר בדברים שלפי הבנתי יכולים להגיע לפגיעה, בפיקוח נפש ובבריאותם של העובדים, דבר שאני לא מקבל ולא אקבל לעולם.

אבקש את פעילותך הדחופה והמהירה ולאלתר.

בברכה,

דוד אמסלם
השר לשיתוף פעולה אזורי

העתקים
ראש הממשלה, ח"כ בנימין נתניהו
שרי הממשלה
עו"ד גלי בהרב-מאירה היועצת המשפטית לממשלה
מר גלעד שדמון, מנכ"ל המשרד לשיוף פעולה אזורי
עו"ד אביתר טסלר, היועץ המשפטי למשרד לשיתוף פעולה אזורי

נספח 16

**העתק מכתבה של עו"ד רוזנבוים
מיום 9.11.2023**

עמ' 83

רשות החברות הממשלתיות מנהלת הרשות

כ"ה בחשוון התשפ"ד
9 בנובמבר 2023

לכבוד
מר דוד אמסלם
השר לשיתוף פעולה אזורי

נכבדי,

הנדון: החברות הממשלתיות במדינת ישראל

כבוד השר, מדינת ישראל נמצאת בשעות גורליות. חיילי צה"ל פועלים באומץ בתוך שטח עזה, מגנים ונערכים בגבול הצפון, העורף עומד במבחן יומיומי, 240 נשים, ילדים, קשישים וחיילים מוחזקים במנהרות טחובות, והמשק הישראלי ניצב בפני אתגר מורכב, מהקשים שידע בשנים האחרונות.

מציאות זו לא פסחה גם על החברות הממשלתיות. כ-100 חברות ששייכות לציבור ישראלי, מגלמות בתוכן את המשאבים המרכזיים שבליבת החיים של מדינת ישראל ומנהלות את המשאבים הגדולים והמרכזיים של אזרחי ישראל.

אם בימי שיגרה זכאים אזרחי ישראל לפעילות מקצועית, עניינית, יעילה ושוטפת של החברות הממשלתיות, הרי שקל וחומר בימי חרום.

כדי לעמוד בשליחות זו, נרתמנו כולנו. הוקמו חמ"לים, חודדו נהלים, הודקו שיתופי פעולה וחלוקת משאבים. כך, למשל, הובלנו בימים אלה את הקמתו של חמ"ל מיוחד, אליו נרתמו החברות הממשלתיות במטרה לסייע לקהילת המפונים בעוטף ובצפון, ולחברה האזרחית כולה.

עובדי רשות החברות, והחברות עצמן, עובדים סביב השעון. דואגים לתחזוקה ואספקה שוטפת של משאבים לאומיים כמו חשמל, מים, תחבורה, תקינות הכבישים, חינוך, דואר, שרותי נמל, וכמובן פעילות קריטית של התעשייה הביטחונית שכל כך חיונית בעת הזו.

אנו פועלים יום יום כדי להבטיח את היציבות הפיננסית של החברות, להאיץ את תכניות העבודה, שוקדים על ליווי וסיוע של עסקאות בינלאומיות של החברות הביטחוניות, עוסקים בטיפול בסוגיות של רכש ומלאי חרום, הבטחת מוכנותן של החברות להמשך הלחימה ועוד שורה ארוכה של נושאים.

כמי שעוסקת לילות כימים באתגרי המאמץ הלאומי, בישיבות דחופות של הדירקטוריונים של החברות, ובסיוורים במתקני החברות, אני יכולה להעיד שרוח ההתגייסות, המחויבות למשימה, הבנת גודל וצורך השעה מורגשים ומרגשים.

מסע האלונקות הזה מתחלק בין כולם, וברגעים רבים אני חשה שאלה הן שעותיהן היפות של החברות הממשלתיות.

לצד זה, ואני כותבת את הדברים בכאב ובצער גדול, מציאות זו כאילו פסחה על כבוד השר ועובדי לשכתו. ה-6 באוקטובר וה-8 באוקטובר - חד הם. הדרך אותה דרך. הסטנדרטים אותם סטנדרטים, תוכנת ההפעלה היא אותה תוכנת הפעלה.

כבוד השר, אנא ממך, אין זו העת לפוליטיקה.

זו העת, לפחות עכשיו, לניקיון דעת, להתנהלות עניינית, אחראית, מקצועית ויעילה.

בניין 23 המגדל, קומה 8, הגן הטכנולוגי מלחה, ירושלים 96951, טל': 02-5421500, פקס: 02-5695310

שער הממשלה: www.gov.il

כתובתנו באינטרנט: www.gca.gov.il

שמחתי על החלטתך להתחיל סוף סוף לסייר בחברות, כמו גם להאיץ איושם של דירקטוריונים שבמשך חודשים משכת ידך מטיפול בהם.

הנה כי כן, סיור וירידה לשטח הם חשובים, אבל כל עוד הם באים מתוך רצון להכיר את אתגרי החברות מקרוב, ללמוד את הבעיות, לתמוך בעובדים ולייצר להם בשטח ארגז כלים מקצועי ויעיל.

התאכזבנו כולנו, כבוד השר, להיווכח שכל אלה אינם באים לידי ביטוי בסיורך בשטח, ולכן, לצערי, גם לא אוכל לקחת בזה חלק יותר.

אם ניקח, לדוגמא, את סיורך השבוע בחברת נמלי ישראל כמשל. את גסות הרוח שהפגנת בישיבת העבודה, אי ההתמצאות בפעילות השוטפת של החברה, באתגריה וצרכיה בשעה זו, שלא לדבר על מתן הוראות המנוגדות לדין ולתקנות, מה שהותיר רבים מאיתנו נבוכים ופעורי פה. וכאמור, חברת נמלי ישראל היא רק דוגמה קטנה. יש עוד רבות כאלה.

חשוב לי להבהיר. אני מכבדת את החלטתך להיות נוכח בחברות. אני אפילו יכולה להבין מדוע חשוב לך להיראות בסיורים אלה כשאני לצדך. אלא שצרכי השעה מכתיבים חלוקת משאבי הזמן באופן מושכל, וודאי שעה שאלו מתנגשים עם ישיבות דירקטוריון או ישיבות אחרות בהן נוכחותי נדרשת ולנצל כל דקה משעות היממה לעשייה ולקידום הצרכים של האתגרים הלאומיים.

כל אלה אינם היוצאים מן הכלל המעידים על הכלל, אלא ההיפך הוא הנכון. הנה, ביום פרוץ המלחמה, כבר בשעות הבוקר, פניתי אליך עם עדכונים על מצב החברות ועל אתגרים חשובים שרובצים לפתחן בשעה קשה זו. לתדהמתי, בחרת להתעלם לחלוטין. המשכתי לעדכןך, ואתה בשלך - התעלמות מוחלטת. אם לא די בכך, ביקשת למנוע ממני השתתפות בישיבות תאום חשובות בהנהלת האוצר, והקשר היחיד, והאינטנסיבי יש לומר, עם לשכתך כולל בעיקר שיחות סרק, ודרישות בלתי פוסקות שוב ושוב לקידום מינויים שחשובים לך.

אנא ממך, כבוד השר, לפחות לעת עתה, הנח לזה. הנח מהלחץ של לשכתך עלי ועל עובדי הרשות לבזבז שעות עבודה קריטיות בעניינים שאינם נמצאים בליבת האינטרס המקצועי או הלאומי;

אנא ממך, שחרר כבר את מיליארדי השקלים שממתינים בקופות החברות לטובת צרכיה של החברה כולה בשעה זו;

אנא ממך, סיים כבר את סאגת מינוי יו"ר לחברת חשמל, החברה הגדולה ביותר במשק שכבר שנתיים משוועת ליו"ר ורק סירוב עיקש שלך לשתף פעולה עם שר האנרגיה, מונע זאת;

אנא ממך, הסר את הווטו שהטלת על גיוס סגן לענייני התעשיות הביטחוניות שכל כך נחוץ בשעות אלה;

אנא ממך, אפשר לנו לגייס יועצת או יועץ משפטי לרשות;

אנא ממך, קרא והתעדכן בחומר שאנו מעבירים לך באופן שוטף על המתרחש בחברות כדי שניתן יהיה לקיים סוף סוף ישיבות ענייניות ויעילות;

אנא ממך, אפשר לנו, עובדי רשות החברות, לבצע את מלאכתנו באופן ובסנדרטים להם זכאית המדינה, להם זכאי כל הציבור שאנו מייצגים, במיוחד בימים אלה;

אני מכירה בזכותך, כבוד השר, לדבוק בדרכך. לצד זה אני מכירה, לא פחות, בחובה שהטיל עלי הציבור עת קיבלתי את המנדט לנהל את רשות החברות הממשלתיות, ועל פי ציווי זה, וזה בלבד, אמשיך ואפעל;

בכבוד רב,

מיכל רוזנבוים

מנהלת רשות החברות הממשלתיות

העתקים:

מר בנימין נתניהו, ראש הממשלה

גב' גלי בהרב-מיארה, היועצת המשפטית לממשלה
פרופ' דניאל הרשקוביץ, נציב שירות המדינה
מר גיל לימון, המשנה ליועצת המשפטית לממשלה
מר מאיר לוי, המשנה ליועצת המשפטית לממשלה

נספח 17

העתק חוזר רשות החברות הממשלה

2018-5-2 מיום 12.11.2018

עמ' 87

מדינת ישראל רשות החברות הממשלתיות

ירושלים
ג' בטבת התשע"ט
11 בדצמבר 2018
חוזר חשבונאות וכספים יעוד
רווחים
2018-5-2

הנדון: חוזר חלוקה וייעוד רווחים בחברות הממשלתיות

מטרות החוזר

- א. להבהיר את הוראותיו של סעיף 33(ג) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 ודרך יישומו;
- ב. להבהיר את מדיניות הרשות ביחס לחלוקה וייעוד רווחים בחברות הממשלתיות;
- ג. להבהיר את האופן שעל החברה לתת גילוי ביחס לחלוקה וייעוד הרווחים בדוחות הכספיים.

הגדרות

- "החוק" – חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה – 1975;
- "הרשות" – רשות החברות הממשלתיות, כהגדרתה בחוק;
- "חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט-1999;
- "חלוקה" – כהגדרתה בחוק החברות; למען הסר ספק, מובהר כי פעולת החברה הממשלתית לפי הוראות הרגולציה החלות עליה, כגון רשיון, כתב הסמכה או כד', אינו מהווה חלוקה.
- "עודפים", "דיבידנד" – כהגדרתם בחוק החברות;
- "רווחים שוטפים" – עודפים שנצברו החל מתחילת שנת הדיווח הכספי ועד מועד הדוחות הכספיים המבוקרים או הסקורים האחרונים שערכה החברה הממשלתית לפי כללי חשבונאות מקובלים באותה שנה, בהתחשב בהחלטות חלוקה קודמות באותה התקופה. לענין זה, בחברה העורכת דוחות כספיים מאוחדים, "הדוחות הכספיים" – דוחות כספיים מאוחדים;
- "רווחים צבורים" – יתרת העודפים לפי הדוחות הכספיים המבוקרים או הסקורים האחרונים שערכה החברה הממשלתית לפי כללי חשבונאות מקובלים, למעט רווחים שוטפים. לענין זה, בחברה העורכת דוחות כספיים מאוחדים, "הדוחות הכספיים" – דוחות כספיים מאוחדים;
- "ייעוד הרווחים" – חלוקה או ייעוד רווחי החברה בכל דרך אחרת, כגון העברת עודפים לקרנות, או לכל מטרה אחרת;
- "היום הקובע" – היום הקובע לזכאות לדיבידנד ו/או למניות הטבה לפי העניין;
- "יום ביצוע החלוקה" – היום שבו החברה תבצע את החלוקה בפועל.

בניין 23 המגדל, קומה 8, הגן הטכנולוגי מלחה, ירושלים 96951, טל': 02-5421500, פקס: 02-5695310

מדיניות החלוקה וייעוד הרווחים

1. מדיניות החלוקה וייעוד הרווחים של הרשות הינה כדלקמן:
 - א. ככלל, על החברה הממשלתית לייעד מדי שנה לפחות 50% מהרווחים השוטפים, לפני תשלום בונוס מתוך הרווחים לעובדים, לצורך חלוקת דיבידנד במזומן.
 - ב. על אף האמור בסעיף א, בהתאם לדין, הרשות רשאית לקבוע מדיניות חלוקה שונה לחברה ממשלתית מסוימת או לקבוצה של חברות ממשלתיות ביחס לרווחים השוטפים שלה, וכן רשאית הרשות לקבל החלטה לגבי חברה מסוימת או קבוצת חברות כאמור החורגת מהמדיניות האמורה, והכל נוכח נסיבותיה הפרטניות של החברה או של קבוצת החברות כאמור ומנימוקים שיפורטו.
 - ג. ביחס לרווחים הצבורים, בהתאם לדין, הרשות רשאית לקבוע מדיניות ייעוד רווחים לחברה ממשלתית מסוימת או לקבוצה של חברות ממשלתיות, או לקבל החלטה פרטנית בדבר חלוקה מתוך רווחים צבורים בחברה מסוימת או בקבוצת חברות.
 - קבעה הרשות מדיניות או קיבלה החלטה כאמור, יובא הדבר לידיעת החברה ויחולו על ההודעה כללי הדיווח והגילוי המפורטים להלן.
 - ד. הרשות, ככלל, לא תאשר החלטת דירקטוריון בדבר ייעוד רווחים שאינו בגדר חלוקה.
 - ה. הוראות סעיף זה לא יחולו על חברה שנקבע בתקנונה איסור על חלוקת רווחים.

הנחיות והוראות ביצוע

2. סעיפים 33(ג) ו-33(ד) לחוק קובעים כדלקמן:

"(ג) החלטת הדירקטוריון בדבר ייעוד הרווחים של החברה או בדבר חלוקה כהגדרתה בחוק החברות טעונה אישור הרשות; ואולם, חלקה הרשות על החלטת הדירקטוריון יחולו הוראות אלה:

 - (1) בחברה שפסקאות (2) או (3) אינן חלות עליה – תפעל החברה על פי החלטת הרשות כפי שאישרה אותה הממשלה;
 - (2) בחברה בהפרטה – תפעל החברה על פי החלטת הרשות כפי שאישר אותה שר האוצר;
 - (3) בחברה לפי סעיף 61(א)(2) שאינה חברה בהפרטה – תובא המחלוקת להכרעת השרים.

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות שבדין אחר בדבר עריכתם של דוחות כספיים או אחרים."
3. על דירקטוריון החברה הממשלתית לקיים דיון ולקבל החלטה בדבר חלוקה או ייעוד הרווחים השוטפים והצבורים של החברה לפחות אחת לשנה ולכל המאוחר במועד אישור הדוחות הכספיים השנתיים.
4. על יו"ר דירקטוריון החברה לפנות לרשות בכתב לקבלת אישור הרשות להחלטת דירקטוריון החברה הנוגעת לחלוקה או ייעוד רווחים, לרבות להחלטה שלא לחלק או שלא לייעד רווחים, וזאת תוך 21 ימים ממועד קבלת ההחלטה על ידי דירקטוריון החברה בנושאים אלה.
5. יו"ר הדירקטוריון בפנייתו לרשות ינמק את החלטת הדירקטוריון ויכלול את הנתונים הבאים:
 - א. הסכום שיועד לחלוקה מתוך הרווחים השוטפים והסכום שיועד לחלוקה מתוך הרווחים הצבורים, או מכל מקור אחר, לרבות היום הקובע ויום

בניין 23 המגדל, קומה 8, הגן הטכנולוגי מלחה, ירושלים 96951, טל': 02-5421500, פקס: 02-5695310

- ביצוע החלוקה.
- ב. נייר עמדה של החברה המראה עמידה במבחני חלוקה כהגדרתם בסעיף 302 לחוק החברות.
- ג. הגבלות מיוחדות בדבר החלוקה או אופן יעוד רווחים שחלות על החברה בהתאם למסמכי התאגדות של החברה, הוראות דין או על פי התחייבות שהחברה נטלה על עצמה.
- בהקשר זה תשומת לב מופנית לכך שהתחייבות שנטלה על עצמה חברה ממשלתית אשר יכול שיהיה בה כדי להגביל, במישרין או בעקיפין, את הממשלה לרבות בקשר עם ביצוע החלוקה או ייעוד רווחים עלולה להיחשב כהתחייבות הטעונה אישור הממשלה לפי סעיף 11(א)(9) לחוק; לענין זה, "התחייבות" – לרבות התחייבות ולפיה מעשה או מחדל של הממשלה, שאינו בשליטת החברה, יקנה לצד שלישי סעדים ותרופות נגד החברה.
- ד. נימוקים להחלטת הדירקטוריון על יעוד רווחי החברה שלא בדרך חלוקה, אם התקבלה.
- ה. נימוקים להחלטת הדירקטוריון שלא לחלק או שלא לייעד רווחים, אם התקבלה.
- ו. אם החלטת הדירקטוריון סטתה ממדיניות הרשות המפורטת בחוזר זה, יש להעביר פרוטוקול ישיבת דירקטוריון ונימוקים לסטייה ממדיניות הרשות, לרבות ניתוח ביחס לצרכי המזומנים של החברה בעתיד הנראה לעין (מפעילות שוטפת, השקעות ומימון), מינוף החברה וניתוח הכולל השלכות על מצבה הפיננסי, התפעולי והמשפטי של החברה אם הדירקטוריון היה מקבל החלטה על ייעוד רווחים בהתאם למדיניות הרשות.
- ז. תשלומים צפויים לעובדים שיתהוו לחברה בעקבות החלטתה על החלוקה. את הסכומים יש לערוך באבחנה בין עובדים בכירים לאלה שאינם בכירים. ככל שאין נתונים למועד הפניה ינתן אומדן מנומק של התשלומים הצפויים לפי חלוקה בין סוגי העובדים כאמור לעיל.
6. הרשות תהיה רשאית לבקש מידע נוסף מהחברה לצורך גיבוש החלטתה בנושא זה.
7. על מנת להאיץ, ככל הניתן, את הליך אישור ההחלטה בדבר ייעוד רווחים של החברה, רשאית החברה הממשלתית לפנות בכתב לרשות זמן סביר לפני ישיבת הדירקטוריון בה עומד לדון הדירקטוריון בייעוד הרווחים או בחלוקה, ובלבד שלפניה יצורף כל המידע הנדרש לגיבוש עמדת הרשות, כמפורט בסעיף 5 לעיל (אם החברה מבקשת לקבל את עמדת הרשות על בסיס דוח כספי שטרם אושר, תצורף לפניה טיוטה של הדוח הכספי הרלבנטי).
8. אישרה הרשות את החלטת הדירקטוריון, תודיע הרשות בכתב ליו"ר דירקטוריון החברה על החלטתה לאשר את החלטת הדירקטוריון בדבר ייעוד רווחים, אישור ביחס ליום הקובע ויום ביצוע החלוקה.
9. הודיעה הרשות, לאחר עיון בפניית יו"ר דירקטוריון, כי היא חולקת על החלטת הדירקטוריון תודיע על המחלוקת, תפרט את עמדתה ותעביר את עמדתה לאישור הגורמים המוסמכים על פי הוראות סעיף 33(ג) לחוק.
10. התקבלה הכרעה לפי סעיף 33(ג) לחוק בקשר למחלוקת שבין הרשות לבין החברה, לרבות מחלוקת ביחס ליום הקובע או יום ביצוע החלוקה ("ההכרעה"), תודיע הרשות על ההכרעה ליו"ר דירקטוריון החברה לצורך ביצועה.
11. במועד קבלת אישור הרשות להחלטת הדירקטוריון על פי סעיף 8 לעיל, או, ככל שחלוקה הרשות על עמדת הדירקטוריון, במועד קבלת ההכרעה על פי סעיף 10 לעיל, לפי הענין, תמסור החברה לרשות ולחשב הכללי במשרד האוצר את הפרטים הבאים:

בניין 23 המגדל, קומה 8, הגן הטכנולוגי מלחה, ירושלים 96951, טל': 02-5421500, פקס: 02-5695310

א. ביחס לחלוקה של דיבידנד: היום הקובע, יום ביצוע החלוקה, אופן התשלום (מזומן או כל דרך אחרת), אחוז הדיבידנד ו/או אחוז ההטבה שניתן למדינה ביחס לסך כל הדיבידנד/ההטבה, סכום מס ההכנסה שנוכה במקור, סכום התשלום נטו (לאחר ניכוי מס הכנסה במקור) וכל פרט אחר הרלבנטי לביצוע ההוראה;

ב. ביחס לחלוקה של מניות הטבה: סוג המניות, ערך הנקוב של המניות הקיימות ליום הקובע, אופן הקצאת המניות, סה"כ ערך הנקוב של המניות המוקצות לסוגיהן וסה"כ ערך הנקוב של המניות בידי בעלי המניות לאחר הקצאת מניות ההטבה;

והכל בהתאם לאישור הרשות או להכרעה, כמפורט לעיל, לפי הענין.

12. דיבידנד במזומן שיש לשלמו למדינת ישראל כבעלת מניות ישולם לחשבון הבנק שעליו יורה החשב הכללי במשרד האוצר. יובהר כי על פי אישור נציבות מס הכנסה ומס רכוש מיום 4.4.90, המצ"ב, התשלומים המשולמים לחשב הכללי עבור מדינת ישראל בגין ריבית ודיבידנד פטורים מחובת ניכוי מס במקור.

13. אסמכתא על ביצוע תשלום תשלח לבעלי המניות, ככל הנדרש לפי הדין. האסמכתא למדינת ישראל כבעלת מניות, תשלח לרשות ולחשב הכללי במשרד האוצר.

14. אופן הדיווח על חלוקה או ייעוד רווחים בדוחות הכספיים לפי כללי חשבונאות מקובלים:

א. דוח הכספי השנתי או הרבעוני, לפי הענין, יובא גילוי בדבר החלטת הדירקטוריון בדבר יעוד הרווחים של החברה שהתקבלה במהלך תקופת הדיווח או לאחר תקופת הדיווח ועד מועד אישור הדוחות הכספיים. בנוסף, יינתן גילוי למדיניות הרשות ביחס לייעוד רווחים של החברה. לא התקבלו החלטות כאמור בתקופת הדיווח, תצוין עובדה זו במפורש בדוחות הכספיים.

ב. אם התקבל אישור הרשות להחלטת הדירקטוריון בדבר יעוד הרווחים של החברה יש לתת גילוי על כך בדוחות הכספיים לצד האמור בסעיף א. החלטה על ייעוד רווחים שאושרה על ידי הרשות תקבל ביטוי בדוח על המצב הכספי של החברה, בכפוף לכך שאם החלטת הדירקטוריון מחייבת אישורים נוספים (כגון אישור האסיפה הכללית, ככל שנדרש) – ניתנו גם אותם אישורים. בנוסף, יש לתת גילוי לכלל האישורים הנדרשים לצורך ביצוע החלוקה או ייעוד הרווחים (לרבות אישור האסיפה הכללית, ככל שנדרש).

ג. אם לא ניתן אישור הרשות להחלטת הדירקטוריון בדבר יעוד הרווחים של החברה, יש לתת גילוי בדוחות הכספיים לצד האמור בסעיף א. לעיל, כי ההחלטה טעונה אישור הרשות וכן גילוי להוראות החוק החלות במקרה של מחלוקת בין הרשות לבין החברה.

ד. אם הודיעה הרשות שהיא חולקת על החלטת הדירקטוריון בדבר יעוד הרווחים של החברה יש לתת גילוי בדוחות הכספיים לצד האמור בסעיף א. לקיומה של המחלוקת, לרבות החלטת הדירקטוריון, עמדת הרשות בנושא זה והוראות החוק החלות במקרה של מחלוקת בין הרשות לבין החברה.

15. יודגש כי אישור הרשות לפניית יו"ר הדירקטוריון יינתן במפורש ובכתב, ואין לראות בהשתתפות נציג הרשות בישיבת הדירקטוריון, בהעברת פרוטוקולים של הישיבה או מסירת זימון לישיבה לרשות כתחליף לפניית יו"ר הדירקטוריון לרשות בהתאם לסעיף 4 בחוזר זה או כתחליף לתשובת הרשות לפנייה זאת. כמו כן, אין לראות באמור לעיל או בפניה לרשות לפי סעיף 4 לעיל, אישור הרשות

להחלטת דירקטוריון.

16. אין בהוראות חוזר זה כדי לגרוע מהוראות שבדין אחר.

תחולה

הוראות חוזר זה יחולו על כל החברות הממשלתיות וחברות בת ממשלתיות כהגדרתן בחוק.

חברה אשר מנועה מחלוקה מכוח דין רשאית לפנות לרשות בבקשה מנומקת, בצירוף אסמכתאות, לקבלת פטור מיישום הוראות חוזר זה או חלקו, בקשר להחלטת החלוקה. אין באמור לפטור חברה ממשלתית מלפעול לפי החוזר בקשר להחלטה על ייעוד הרווחים שלא באמצעות חלוקה.

תחילה

הוראות חוזר זה חלות מיום פרסומו

ביטול תוקף

חוזר זה מבטל את חוזר מס' ג-2/85 מיום 12.12.85 (מבלי לגרוע מתוקפה של חוות הדעת המשפטית שצורפה לחוזר זה), את חוזר מס' ש-19/90 מיום 17.4.90 ואת חוזר ג-2/97 מיום 9.2.97.

נספחים

נספח א – אישור פטור מניכוי מס במקור מיום 4.4.90

נספח 18

העתק מכתבה של מנהלת הרשות

מיום 26.07.2023

עמ' 93

רשות החברות הממשלתיות מנהלת הרשות

בירושלים
ח' באב, תשפ"ג
26 ביולי 2023

לכבוד
מר דוד אמסלם
השר לשיתוף פעולה אזורי

שלום רב,

הנדון: הימנעות ממשיכת דיבידנדים בחברות ממשלתיות

אני פונה אליך שוב בנושא שבנדון, בהמשך לשיחות ופניות קודמות שלא נענו.

רשות החברות הממשלתיות ("הרשות") פועלת, מכוח סמכויותיה ותפקידיה על פי חוק, לפקח על החברות הממשלתיות ולהבטיח כי יפעלו לפי שיקולים עסקיים, להשאת ערך לבעלי מניותיהן ובראשם מדינת ישראל.

במסגרת זו, וכמתחייב על פי חוק, הרשות פועלת לממש מדיניות ייעוד וחלוקת דיבידנדים בחברות ממשלתיות מתוך רווחים שוטפים ומתוך רווחים צבורים.

נכון לימים אלה, הסכום הזמין למשיכת דיבידנדים מחברות ממשלתיות הוא כ- 2 מיליארד ₪ (מתוכו כ- 1.4 מיליארד ₪ הוכרזו כדיבידנד בשנת 2022 וכ- 0.5 מיליארד ₪ הוכרזו כדיבידנד במהלך שנת 2023).

מדובר בהישג חסר תקדים, לאחר מאמצים רבים, לרבות מצד רשות החברות הממשלתיות, אשר תוצאתו העמדת סכום משמעותי ביותר לטובת תקציב המדינה. סכום זה ישרת את הציבור במדינת ישראל ויתמוך בפעילות ובמדיניות הממשלה.

עד כה, כל פניותי אליך לקבלת אישורך על מנת שניתן יהיה לפעול מול החברות הממשלתיות ולבצע את משיכת סכומי הדיבידנד שכבר הוכרזו - לא הועילו. אדרבא, הורית לי שלא לפעול למימוש ההכרזות וביקשת כי לא אשוב ואפנה אליך, בקשה שלהבנתי אינה תואמת את הוראות הדין.

למיטב שיקול דעתי, אין כל הצדקה מקצועית להימנעות ממשיכת כספי הדיבידנד.

בניין 23 המגדל, קומה 8, הגן הטכנולוגי מלחה, ירושלים 96951, טל': 02-5421500, פקס: 02-5695310

יתר על כן, הותרת הכספים שהוכרזו כדיבדנד בקופתן של החברות הציבוריות עלולה להיות פתח לשימוש לא ראוי בכספים, למטרות זרות, חלף שימוש לטובת האינטרס הציבורי במסגרת הקופה הציבורית.

חשש זה מתעצם בשל מהלכים נוספים שננקטים ביחס לחברות ממשלתיות ועובדיהן. בעניין זה אציין את הניסיונות התכופים להכשיר מינויים בלתי ראויים בחברות ממשלתיות; סירוב לאיש בגורמי מקצוע משרות פנויות בקרב עובדים בכירים, הנהלה וחברי דירקטוריון, דבר המותיר את המשרות פנויות למינוים לא מקצועיים; התערבות בפעולות הרשות למניעת חלוקת בונסים לעובדים בניגוד למדיניות הרשות וחוזריה ובניגוד לכללים עסקיים מקובלים ועוד.

מתוקף תפקידי וסמכויותי, אני רואה זאת מחובתי להבטיח שכספי הדיבדנד שהוכרזו ישמשו למטרתם, כלומר - לטובת הקופה הציבורית בלבד.

לנוכח האינטרס הציבורי הרחב במשיכת הדיבדנדים וההשפעה הישירה שתהיה לכך על הקופה הציבורית ובהתחשב בהיקפו של הסכום המדובר - אני מביאה נושא זה לידיעת כלל המכותבים, ובראשם כבוד ראש הממשלה, על מנת לסייע בקידום הנושא.

בכבוד רב,
מיכל רוזנבוים

מנהלת רשות החברות הממשלתיות

העתק:

ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו
שר האוצר, מר בצלאל סמוטריץ'
היועצת המשפטית לממשלה, גב' גלי בהרב מיארה
נציב שירות המדינה, הרב פרופסור דניאל הרשקוביץ
מבקר המדינה, מר מתניהו אנגלמן
הממונה על התקציבים במשרד האוצר, מר יוגב גרדוס
החשב הכללי במשרד האוצר, מר יהלי רוטנברג
המשנה ליועצת המשפטית לממשלה, ד"ר גיל לימון

נספח 19

העתק הכרזת שר הביטחון על מצב מיוחד

עמ' 96

מזכיר הממשלה

ירושלים, כ"ג תשרי תשפ"ד
08 אוקטובר 2023

לכבוד
חה"כ יולי אדלשטיין
יושב ראש ועדת החוץ והביטחון
הכנסת

שלום רב,

אני מתכבד להודיע, כי הממשלה החליטה היום, 8.10.2023, בהתאם לסמכותה לפי סעיף 9(ב)(3) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, להאריך את תוקף הכרזת שר הביטחון מיום 7.10.2023 בשעה 21:00 על מצב מיוחד בעורף בשטח המדינה כולה.

בהתאם לסעיף 9(א)(2) לחוק האמור, מודיעה על כך הממשלה לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת אשר בראשותך ומבקשת את אישורה להארכת תוקפה של הכרזה זו.

נודה על קיום דיון דחוף בבקשת הממשלה בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

מצורפת בזה החלטת הממשלה מס' 941 מיום 8.10.2023 שלה נלווית הכרזת שר הביטחון על מצב מיוחד בעורף בשטח המדינה כולה וכן ההודעה על הארכת ההכרזה האמורה.

בברכה,

יוסי פוקס

מזכיר הממשלה

העתק: שר הביטחון
השר לביטחון לאומי
היועצת המשפטית לממשלה
מזכיר הכנסת
היועצת המשפטית, הכנסת
היועץ המשפטי של מערכת הביטחון
היועץ המשפטי, המשרד לביטחון לאומי
מנהל ועדת החוץ והביטחון של הכנסת
יועץ ראש הממשלה לענייני כנסת

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 941 של הממשלה מיום 08.10.2023 .

941.

הארכת תוקפה של הכרזת שר הביטחון על מצב מיוחד בעורף

דברי פתיחה

(32 קולות בעד)

מ ח ל י ט י ס :

א. מכוח הסמכות לפי סעיף 9(ב)(3) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951 (להלן – החוק), להאריך את תוקפה של הכרזת שר הביטחון על מצב מיוחד בעורף, שניתנה ביום 7 באוקטובר 2023 בשעה 08:00 ביחס לשטח המסומן במפה שצורפה להכרזה האמורה, ואשר הורחבה בשעה 21:00 לשטח המדינה כולה.

מצורפת הכרזת שר הביטחון על שטח המדינה כולה.

ב. בהתאם לסעיף 9(א)(2) לחוק, להודיע על ההחלטה מיד לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ולבקש את אישורה להארכת תוקפה של ההכרזה כאמור.

ג. בהתאם להוראות סעיף 9(ו)(1) לחוק, הארכת ההכרזה תפורסם באופן מיידי ברדיו ובטלוויזיה וכן תפורסם בהקדם האפשרי ברשומות ובעיתונות.

ההחלטה התקבלה בהתאם לסעיף 19(א) בתקנון לעבודת הממשלה.

מדינת ישראל
משרד הביטחון

MINISTER OF DEFENCE BUREAU

לשכת שר הביטחון

הכרזה על מצב מיוחד בעורף
לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א – 1951

בתוקף סמכותי לפי סעיף 9(ג)(ב) (1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א – 1951, ומששוכנעתי כי קיימת סבירות גבוהה שתרחש התקפה על האוכלוסייה האזרחית ובהמשך להכרזתי מהיום בשעה 8:00, אני מרחיב את ההכרזה כך שהמצב המיוחד יחול על שטח המדינה כולה.

ההכרזה תקפה למשך 48 שעות החל משעה 21:00 ביום 7 באוקטובר 2023.

כ"ב בתשרי התשפ"ד
(7 באוקטובר 2023)

יואב גלנט
שר הביטחון

הודעה על הארכת תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף

לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951

מודיעים בזה, כי בתוקף סמכותה לפי סעיף 9(ג)(3) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951,¹ האריכה הממשלה ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023) את תוקפה של הכרזת שר הביטחון על מצב מיוחד בעורף, אשר ניתנה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) בשעה 21:00 בשטח המדינה כולה.

יוסי פוקס

מזכיר הממשלה

כ"ג תשרי תשפ"ד
08 אוקטובר 2023

¹ ס"ח התשי"א, עמ' 78; התשנ"ח, עמ' 42.

נספח 20

העתק כתבתו של נתי טוקר דה

מרקר מיום 01.11.2023

עמ' 101

האוצר חושף: העלות של המלחמה עד כה מגיעה ל-30 מיליארד שקל

ראש אגף התקציבים באוצר מעריך כי הוצאות הלחימה יעמדו על 20 מיליארד שקל: "צריך לנהוג באחריות" ■ שר האוצר, שהציג במסיבת העיתונאים את טל בסכס פרויקטור מרכז השליטה האזרחי, טען כי הגירעון ב-2024 לא יעלה על 5%, והודיע שימשיך לשלם את תוספות אופק חדש למורים ברשתות החינוך החרדיות

נתי טוקר | TheMarker01 בנובמבר 2023

ראש אגף התקציבים במשרד האוצר, יוגב גרדוס, חשף הערב (ד') במסיבת עיתונאים את ההערכות של האוצר לגבי הנזק האדיר של המלחמה על תקציב המדינה. לפי גרדוס, כבר כעת, אחרי שלושה שבועות בלבד, הנזק לתקציב המדינה מסתכם ב-30 מיליארד שקל.

גרדוס מתכוון להשפעות של הלחימה על תקציב המדינה הן בשל הגידול בהוצאות הלחימה ותוכניות הסיוע, והן בשל הירידה בהכנסות המדינה בשל ההאטה בפעילות במשק.

לפי גרדוס, הוצאות הלחימה בלבד עד כה מסתכמות ב-20 מיליארד שקל. המשמעות היא שכל יום לחימה עולה כמיליארד שקל, וההוצאה הכוללת תגדל ככל שהלחימה תימשך.

מלבד ההוצאות הביטחוניות, לפי גרדוס, יש הוצאות רבות אחרות. כך, העלות של פינוי יותר מ-100 אלף תושבים ונפגעים מגיעה ל-1.7 מיליארד שקל. גרדוס אמר כי כבר כעת העביר משרד האוצר 5 מיליארד שקל, בין השאר להצטיידות בנשק, לסיוע לרשויות המקומיות ולפינוי התושבים.

עוד העריך גרדוס כי הנזק לתוצר במשק מגיע לכ-10 מיליארד שקל בחודש לחימה. המשמעות היא שהצמיחה בישראל תואט משמעותית ב-2023. "עלויות הלחימה הן דרמטיות לעומת סבבים קודמים. צריך נהוג באחריות", אמר גרדוס. "זה יימשך זמן רב ואנחנו לא רוצים לקבל גם מכה כלכלית. אם נעשה את זה נכון זה לא יקרה".

גרדוס קרא לציבור להמשיך בפעילות עסקית כבשגרה ככל האפשר. "לציבור יש תפקיד במיתון ההשפעה הכלכלית. רוב העסקים יכולים להמשיך לייצר ולצרוך", אמר

"בונים תקציב חדש"

שר האוצר בצלאל סמוטריץ' אמר כי הכוונה של הממשלה היא להציג יעד גירעון של 4% ב-2023 ואילו ב-2025, לדבריו, הממשלה לא תפרוץ את הגירעון והוא לא יעלה יותר מ-5%. סמוטריץ' אמר את הדברים לאחר פרסום הערכות בין השאר של חברת מודיס על זינוק חד לגירעון של 7% ב-2025.

"אנחנו בונים תקציב חדש ל-2024 ונביא שורה רפורמות מבניות תומכות צמיחה, במטרה לקדם את הכלכלה תוך כדי הלחימה ובוודאי לאחריה", אמר סמוטריץ'. "הגירעון יהיה גדול יותר, אבל הוא חד פעמי. אני אומר למשקיעים – זה הזמן להשקיע בכלכלה הישראלית. אתם תרוויחו הון". הוא הוסיף וקרא לציבור לצאת לעבוד: "המשק חייב לעבוד. צאו לעבוד, קנו בגדים, צאו לקנות. שלא נשלם אחר כל מחירים כבדים שגרה, שגרה, שגרה, זה חלק בלתי נפרד מהניצחון".

סמוטריץ' סירב להתייחס בדבריו לדרישה להסיט את הכספים הקואליציוניים לטובת מימון הלחימה, ואמר כי האוצר יציג בהמשך אילו סעיפים יוסטו לטובת מימון הלחימה. בכוונת האוצר להביא לאישור הממשלה מסגרת של 11 מיליארד שקל למימון הוצאות הלחימה והסיוע עד כה, מתוכם כ-5 מיליארד שקל באמצעות הסטה מתקציבים אחרים.

מסיבת העיתונאים כונסה לרגל מינויו של פרויקטור מרכז השליטה האזרחי, טל בסכס – וזאת לאחר שמינויים של שני הפרויקטורים הקודמים ירד מהפרק עקב עימותים ומחלוקות, בעיקר מול מנכ"ל משרד ראש הממשלה יוסי שלי. "טל הוא בחור צנוע שלא ידרוך על הרגליים של אף אחד", אמר סמוטריץ'. "יש לי הרבה מה לומר בשש אחרי המלחמה על הביורוקרטיה והמכשולים במדינת ישראל. אנחנו חייבים ממשלה שיש לה יכולות ביצוע יותר טובות. אנחנו משלמים מחירים גבוהים כשזה לא יעיל בשגרה, וזה גובה מאיתנו מחירים גבוהים בחירום".

סמוטריץ' התייחס גם לדיווח ב-TheMarker על הכוונה להעביר מאות מיליוני שקלים לטובת יהודה ושומרון. "למדנו על בשרנו את החשיבות של כיתות כוננות ורבשצ"רים ביישובים. הקצנו חצי מיליארד שקל לכיתות כוננות בכל רחבי הארץ. גם ביהודה ושומרון יש מצב ביטחוני מורכב. נצייד אותם בקסדות ובאפודים ובגדרות. נשלם את זה שם כמו שמשלמים את זה בשדרות וביישובים נוספים. בלי פופוליזם. יש דברים שהחטיבה להתיישבות תעשה כי היא יודעת לעשות את זה ביישובים הצעירים. אני

לא אוהב החלטות ממשלה ייעודיות ליהודה ושומרון, אבל כך כרגע אנחנו צריכים לנהל את זה".

בכל הנוגע להסכמים סמוטריץ' הודיע כי ימשיך לשלם את תוספות השכר של אופק חדש גם לרשתות החינוך החרדיות הפרטיות. "זה ימשך, זו החלטה שלי. אין סיבה שמורה בחינוך הממלכתי יקבל את תוספות השכר, ומורה בחינוך החרדי לא יקבל את תוספות השכר שלו", אמר סמוטריץ'. "אופק חדש זה משהו שקרה. המורים כבר קיבלו אותו, אז אני לא לוקח להם אותו".

לחצו על הפעמון לעדכונים בנושא:

🔔 בצלאל סמוטריץ' 🔔 מלחמת חרבות ברזל 🔔 משרד האוצר

נספח 21

העתק הודעת מבקר המדינה מיום

09.11.2023

עמ' 105

דף הבית > פרסומים > הודעות וחדשות > המבקר אנגלמן לשרי הממשלה: "לצורך הוצאות המלחמה והטיפול בעורף – מישכו לקופת המדינה דיבידנד מהחברות הממשלתיות בסך 2 מיליארד ש"ח" (9.11.23)

המבקר אנגלמן לשרי הממשלה: "לצורך הוצאות המלחמה והטיפול בעורף – מישכו לקופת המדינה דיבידנד מהחברות הממשלתיות בסך 2 מיליארד ש"ח" (9.11.23)

עוד אמר: "זה לא הזמן למאבקי כוחות - הקפיאו חילופי בכירים בחברות ממשלתיות ומנו דירקטורים לחברות הביטחוניות ויו"ר לחברת החשמל - בהתאם לכללי מנהל תקין. בחנו הארכת כהונת הדירקטורים עד לתום המלחמה"

מבקר המדינה מתניהו אנגלמן פנה היום (9.11.23) לשרי הממשלה ולמנהלת רשות החברות הממשלתיות בדרישה למשוך מחברות ממשלתיות דיבידנדים שכבר הוכרזו בסך 2 מיליארד ש"ח, כדי להשתמש בהם להוצאות המלחמה ועבור תושבי עוטף עזה ויתר המפונים מהדרום ומהצפון.

בימים אלו צריך היה להתפרסם דוח בסוגית משיכת דיבידנדים ובנושא מינוי דירקטורים בחברות ממשלתיות. בשל המלחמה הדוח לא מפורסם כעת ואולם המבקר אנגלמן רואה חשיבות בפרסום ביקורת ספציפית הרלוונטית לתקופת המלחמה. זאת על מנת ששרי הממשלה ומנהלת רשות החברות יפעלו לתקן את הליקויים באופן מיידי.

במכתב לשרים ולמנהלת רשות החברות, כתב המבקר כי "בשנת 2022 הכריזו 11 חברות ממשלתיות על חלוקת דיבידנדים בסך של 1.4 מיליארד ש"ח והודיעו על כוונתן לחלק 600 מיליון ש"ח נוספים בשנת 2023, קרי, חלוקת דיבידנד בסך כ-2 מיליארד ש"ח במצטבר. למרות זאת, בביקורת האמורה עלה כי מתוך סך זה חולקו 85 מיליון ש"ח בלבד מחברה אחת בלבד. מבדיקת משרד מבקר המדינה עולה כי נכון ליום 08.11.2023 חלוקת הדיבידנד מהחברות הממשלתיות טרם הושלמה, כך שיתרת הדיבידנד עליה הכריזו החברות הממשלתיות העומדת על קרוב ל-2 מיליארד ש"ח טרם נכנסה לקופת המדינה".

במקביל לסוגיית משיכת הדיבידנדים בסך 2 מיליארדי ₪ לקופת המדינה, המבקר התייחס במכתבו גם לסוגיות של איוש בעלי תפקידים בעת הזו.

המבקר דרש להקפיא חילופי בכירים בחברות הממשלתיות עד תום מצב החירום. "ראוי להימנע בתקופת המלחמה מזעזועים בשדרת הניהול הבכירה ולשמור על היציבות הניהולית הקיימת בחברות הממשלתיות שפעילותן משפיעה באופן נרחב על המשק הישראלי", כתב המבקר אנגלמן.

דברים אלו נכתבו על רקע ידיעות שפורסמו בעת האחרונה המתייחסות לכוונה להחליף בכירים בדגרי ניהול בכמה מן החברות הממשלתיות דוגמת החלפת יו"ר הדירקטוריון של חברת דואר ישראל.

מהצד השני הבהיר המבקר כי המציאות המלחמתית מדגישה את הצורך במינוי דירקטורים לחברות הביטחוניות רפאל, תעשייה אווירית ואלתא. זאת נוכח החשיבות המיוחדת לתפקוד רציף ותקין בחברות אלו החיוניות בהיבט המבצעי-ביטחוני בתקופת המלחמה.

מבדיקה עדכנית של משרד מבקר המדינה עולה כי נכון ליום 31.10.2023 מינוי דירקטורים מטעם המדינה בחברות רפאל, תעשייה אווירית ואלתא לא הושלם: ברפאל מונו 7 מתוך 12 דירקטורים; בתע"א מונו 8 מתוך 12 דירקטורים ובאלתא מונו 5 מתוך 13.

פערים באיוש הדירקטוריון עלו בדוח האמור גם לגבי חברות נוספות שפעילותן משמעותית בפן האזרחי בתקופת המלחמה דוגמת חברת החשמל לישראל בע"מ, חברת מקורות בע"מ, נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ, חברת נמל אשדוד בע"מ ועוד. ככל הנוגע לדירקטורים מכהנים שמינויים עתיד לפקוע בקרוב, מומלץ לבחון הארכת כהונתם בעת הזו עד לתום המלחמה.

בנוסף, קבע המבקר, כי יש לפעול באופן מיידי למינוי יו"ר דירקטוריון לחברת החשמל ולמינוי דירקטורים חסרים ודירקטורים שיחליפו את אלה שיסיימו את תפקידם בחודש וחצי הקרובים. לאחר סיום תפקידם של הדירקטורים המכהנים כיום יותר הדירקטוריון עם דירקטור חיצוני אחד בלבד.

לדברי המבקר, "לצד הסכנה בשיתוק פעילות דירקטוריון חח", בשנה האחרונה מרבית שדרת הניהול של החברה התחלפה ובכלל זאת התחלפו בעלי התפקידים הבאים: מנכ"ל, סמנכ"ל תפעול ולוגיסטיקה, סמנכ"ל ייצור, סמנכ"ל כספים, יועץ משפטי, דובר, סמנכ"ל פרויקטים הנדסיים (התפקיד האחרון טרם אויש ובמקומו פועל מ"מ). כמו כן, בינואר 2024 יסיים את תפקידו סמנכ"ל שירות, שיווק ורגולציה ובתום הרבעון הראשון של 2024 עתיד לסיים את תפקידו גם המשנה למנכ"ל וסמנכ"ל שירותי רשת. תחלופה מסיבית זו של שדרת הניהול בחברה מחדדת את הצורך והחשיבות בפעילות תקינה של דירקטוריון החברה ואיושן המלא.

חברת חשמל היא החברה הממשלתית הגדולה ביותר בישראל המחזיקה בנכסים בלתי שוטפים בסך של כ-86 מיליארד ש"ח, ומחזור הכנסותיה השנתי עומד על כ-22 מיליארד ש"ח והיא מעסיקה כ-10,000 עובדים. העיכוב במינוי יו"ר דירקטוריון קבוע ופעיל פוגע בתפקוד התקין של החברה וחושף אותה למחדל שעולה כדי הפרת חוק וכתוצאה ממנו לעיצומים כספיים".

את מכתבו סיים המבקר בכך ש"נוכח כל האמור לעיל, בראי הוצאות המדינה הנוגעות למלחמה ולטיפול בעורף האזרחי, קיימת דחיפות כי השר הממונה על הרשות, השר האחראי לחברה בכל אחת מהחברות הממשלתיות, שר האוצר ורשות החברות הממשלתיות יפעלו לחלוקת הדיבידנדים שהוכרזו בחברות הממשלתיות.

כמו כן, קיימת חשיבות לאיוש דירקטורים בחברות הממשלתיות שפעילותן בעלת חשיבות לתפקוד המשק הישראלי בתקופת המלחמה, הן בפן הביטחוני והן בפן האזרחי, זאת לצורך הבטחת קבלת החלטות איכותיות ואחראיות, בתנאי אי-ודאות ותוך שמירה, ככל הניתן, על יציבותן הפיננסית.

הדבר מקבל משנה תוקף באיוש דירקטורים בחברת רפאל מערכות לחימה מתקדמות, בתעשייה האווירית לישראל ובאלתא מערכות שהן חברות הנותנות מענה בתחום המבצעי בתקופת המלחמה ובאיוש דירקטורים בחברת החשמל לישראל, שכן היא אחראית על אספקת חשמל ומתן שירות למיליוני אזרחים בעורף, וביניהם תושבים המתגוררים בסמיכות לגבולות, ועל הבטחת יכולת המשק לפעול באופן תקין.

ללא איוש מלא של דירקטוריון החברות ושל שדרת הניהול בחברות קיים חשש מהותי כי החברות לא יוכלו לעמוד במילוי ראוי של המשימות העומדות לפתחן.

משכך, עליכם לפעול מיידית לאיוש מלא של אורגני החברות בהתאם לדין ולכללי מנהל תקין, בין היתר באמצעות בחינת הכהונה של דירקטורים קיימים בחברות הרלוונטיות.

בנוסף, מן הראוי שבתקופת המלחמה תישמר היציבות הניהולית הקיימת בחברות הממשלתיות שפעילותן משפיעה באופן נרחב על המשק הישראלי, וזאת מבלי לגרום לעזעזועים בשדרת הניהול הבכירה בעת הזו".

נספח 22

העתק מכתבה של העותרת מיום

17.10.2023

עמ' 107

17 אוקטובר 2023, ב' חשוון תשפ"ד

לכבוד :

מר בנימין נתניהו	מר בצלאל סמוטריץ'	מר דוד אמסלם	עו"ד גלי בהרב מיארה
ראש הממשלה	שר האוצר	השר לשיתוף פעולה אזורי	היועצת המשפטית לממשלה
משרד ראש הממשלה	משרד האוצר	המשרד לשיתוף פעולה אזורי	משרד המשפטים
<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>

שלום רב,

הנדון: הצורך המיידי במשיכת דיבידנדים מחברות ממשלתיות

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), הרינו מתכבדים לפנות אליכם כלהלן:

- ביום 7.10.2023 החלה מתקפת פתע על ישראל על ידי ארגון הטרור "חמאס", ובעקבותיה הוכרזה מלחמת "חרבות ברזל". מתקפת הטרור גרמה לפגיעה אנושה ביישובי העוטף ואוכלוסייתה. **מלבד האסון שפקד את אותם תושבים, עומד בפניהם כעת אסון כלכלי כבד, ועל רקע זה לא ניתן להגזים בחשיבות הסיוע הכלכלי של המדינה בעת הזו.**
- אין ספק שלפנינו מערכה קשה וממושכת. לאחר גיוס רחב היקף של אנשי מילואים שלא נראה כמותו במשך עשרות שנים, צה"ל נלחם בגזרות השונות ומגן בחירוף נפש על אזרחי ישראל. במשך כ-10 ימים, הציבור הישראלי התגייס לסייע למאמץ המלחמתי, באמצעות תרומות של כספים, מזון, ציוד, ושינוע. אולם, **הסיוע האזרחי אינו יכול לעמוד לבדו, ויש לאפשר העברת כספים על מנת להבטיח את תפקודו התקין של צה"ל במערכה הנוכחית.**
- כפי שוודאי ידוע לכם, כבר ביום 26.07.23, פנתה מנהלת רשות החברות הממשלתיות, גב' מיכל רוזנבוים (להלן: "מנהלת הרשות"), לשר דוד אמסלם (להלן: "השר"), על מנת שיפעיל סמכותו למשיכת דיבידנדים מחברות ממשלתיות בסכום המוערך בכשני מיליארד שקלים (!), אשר יועברו לקופת המדינה וישרתו את הציבור הישראלי. בפנייתה, ציינה כי פניותיה הקודמות לקבלת האישור מהשר על ביצוע משיכות סכומי הדיבידנד לא נענו, ואף כי היא התבקשה לא לפנות שוב אליו, חרף תפקידה וסמכויותיה כדין.
- פנייתה של מנהלת הרשות אף גובתה על ידי המשנים ליועצת המשפטית לממשלה, אשר ניסחו חוות דעת ביחס לחלוקת העבודה בין מנהלת רשות החברות הממשלתיות לבין השר הממונה עליה, ובה כתבו בין היתר כי השר נדרש לשקול את עמדתה המקצועית של רשות החברות, שכן בידה הידע הנחוץ על מנת לסייע בראיית התמונה השלמה לגבי השלכות ומשמעויות של מדיניות כזו או אחרת.
- ביום 30.07.23 פורסמה בתקשורת תגובתו של השר לפנייה זו, אשר בחר לתקוף את מנהלת הרשות

- והמשנים ליועמ"שית, וכלל לא התייחס למשיכת הדיבידנדים לטובת קופת המדינה והציבור.¹
6. התנהלותו של השר אמסלם ביחס לחובותיו ולאחריותו בקשר עם החברות הממשלתיות היא בעיה אחת, עליה עמדנו במספר הזדמנויות קודמות. לא נרחיב מעבר לכך, אך נזכיר שהבהרנו כי התנהלותו הכללית מטרידה במיוחד נוכח הפגיעה הישירה בשירות הציבורי וביכולתה של הרשות לפעול באופן מקצועי. אולם כעת, סירובו של השר למשיכת הדיבידנדים במציאות הנוכחית ולנוכח הצרכים המיידיים העולים על פני השטח, היא בבחינת העמדת שיקוליו האישיים קודם לטובת המדינה והציבור.
7. יש להדגיש, כי כספים אלו שנאגרו לאחר מאמצים רבים הם הכרחיים בעת הזו, הן לטובת סיוע לתושבי העוטף, הן לטובת תפקודו התקין של צה"ל במלחמה. לא ייתכן כי במציאות הנוכחית, עדיין לא יימשכו הדיבידנדים – כ-2 מיליארד שקלים (!!) – כפי שביקשה מנהלת הרשות. כמו כן, לא ייתכן כי מערכת היחסים בין השר למנהלת הרשות, תהווה כמכשול להעברת הסיוע הכספי הנחוץ בעת הזו.
8. על כן, אנו פונים אליכם, בדרישה שתוודאו באופן מידי את משיכת הדיבידנדים אל הקופה הציבורית, ולהקצות באופן דחוף את הכספים לטובת סיוע לתושבי העוטף ולחיילי צה"ל.
9. שעת חירום זו – איננה העת למאבקי כוחות. טובת המדינה מעל לכל. כספים הניתנים לשימוש זמין ומידי הם בבחינת הצלת נפשות ומשפחות בישראל.
10. עקב הדברים החמורים העולים מתמונת מצב זו, נודה לתגובתכם בהקדם.

בכבוד רב,

ענבר שמאי

האגף הכלכלי

התנועה למען איכות השלטון

אריאל ברזילי, עו"ד

מנהל האגף הכלכלי

התנועה למען איכות השלטון

העתקים:

עו"ד מיכל רוזנבוים, מנהלת רשות החברות הממשלתיות.
רו"ח יהלי רוטנברג, החשב הכללי.
מר יוגב גרדוס, ראש אגף התקציבים.
ח"כ משה גפני, יו"ר ועדת הכספים, הכנסת
ח"כ דוד ביטון, יו"ר ועדת הכלכלה, הכנסת

¹ ביני אשכנזי, "אמסלם התבקש להעביר סכום עתק מהחברות הממשלתיות לקופת המדינה. תגובתו: "אל תפנו אליי יותר", וואלה!, 30.07.23, <https://news.walla.co.il/item>

נספח 23

העתק מכתב תזכורת של העותרת

מיום 12.11.2023

עמ' 110

12 נובמבר 2023, כ"ח חשוון תשפ"ד

לכבוד :

מר בנימין נתניהו ראש הממשלה משרד ראש הממשלה ירושלים	מר בצלאל סמוטריץ' שר האוצר משרד האוצר ירושלים	מר דוד אמסלם השר לשיתוף פעולה אזורי המשרד לשיתוף פעולה אזורי ירושלים	עו"ד גלי בהרב מיארה היועצת המשפטית לממשלה משרד המשפטים ירושלים
---	---	--	--

שלום רב,

הנדון : הצורך המיידי במשיכת דיבידנדים מחברות ממשלתיות- תזכורת

סימוכין: מכתבינו מיום 17.10.2023.

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), הרינו מתכבדים לפנות אליכם כלהלן :

1. ביום 17.10.2023 פנינו במכתבנו שבסימוכין בדרישה לפעול באופן מידי לטובת משיכת דיבידנדים מהחברות הממשלתיות אל הקופה הציבורית, ולהקצות באופן דחוף את הכספים לטובת סיוע לתושבי העוטף ולחיילי צה"ל. טרם נתקבל כל מענה בנדון, ובפרט מהשר הממונה על הרשות לחברות ממשלתיות, מר דוד אמסלם (להלן: "השר").

2. במכתבנו שבסימוכין עמדנו על הצורך המיידי בהעברת הכספים, לאור האסון הכלכלי הכבד הפוקד את תושבי עוטף עזה, ולטובת תפקודו התקין של צה"ל במלחמת "חרבות ברזל" שפרצה ביום 07.10.2023. עוד עמדנו שם על המצב הנוכחי, בו מנהלת רשות החברות הממשלתיות, גב' מיכל רוזנבוים (להלן: "מנהלת הרשות"), פנתה מספר פעמים לשר על מנת שיפעיל סמכותו למשיכת דיבידנדים מהרשות לחברות ממשלתיות, סכום המוערך בכשני מיליארד שקלים (!!!), על מנת שיועברו לקופת המדינה וישרתו את הציבור הישראלי. חרף זאת, השר בחר לתקוף את מנהלת הרשות והמשנים ליועצת המשפטית לממשלה, והתעלם מהבקשה למשיכת דיבידנדים לטובת קופת המדינה והציבור.¹

3. בנוסף לכל אלה, מבקר המדינה, מר מתניהו אנגלמן (להלן: "מבקר המדינה"), פנה ביום 09.11.2023 לשרי הממשלה ולמנהלת הרשות בדרישה למשוך את סכום הדיבידנדים, כדי להשתמש בהם להוצאות המלחמה ועבור תושבי עוטף עזה ויתר המפונים מהדרום ומהצפון. מבקר המדינה מדגיש כי על שרי הממשלה ומנהלת רשות החברות לפעול באופן מידי כדי לתקן את הליקויים. כמו כן, מבקר המדינה מצהיר בפנייתו, וכפי שכתבנו במכתבנו שבסימוכין- "זה לא הזמן למאבקי כוחות".²

4. ונזכיר - אמנם התנהלות השר ביחס לחובותיו ולאחריותו בקשר עם החברות הממשלתיות הינה בעיה העומדת בפני עצמה, אך כעת סירובו של השר למשיכת דיבידנדים במציאות הנוכחית ונוכח הצרכים

¹ בני אשכנזי, "אמסלם התבקש להעביר סכום עתק מהחברות הממשלתיות לקופת המדינה. תגובתו: "אל תפנו אליי יותר", וואלה! 30.07.23. <https://news.walla.co.il/item>

² "המבקר אנגלמן לשרי הממשלה: "לצורך הוצאות המלחמה והטיפול בעורף- מישכו לקופת המדינה דיבידנד מהחברות הממשלתיות בסך 2 מיליארד ש"ח" מבקר המדינה ונציג תלונות הציבור (09.11.2023)

<https://www.mevaker.gov.il/he/publication/Articles/Pages/2023.11.09-Mevaker.aspx>

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

המיידיים העולים על פני השטח, היא בבחינת העמדת שיקוליו האישיים קודם לטובת המדינה והציבור.

5. על כן, אנו פונים אליכם שוב, בדרישה לוודא באופן מידי את משיכת הדיבידנדים אל הקופה הציבורית, ולהקצות באופן דחוף את הכספים לטובת סיוע לתושבי העוטף ולחיילי צה"ל.

6. עקב הדברים החמורים העולים מתמונת מצב זו, ולאור כך שלא נתקבל עוד מענה עד ליום זה, נודה לתגובתכם בהקדם, על מנת שנוכל להמשיך לשקול את צעדינו, לרבות המשפטיים, בנושא.

בכבוד רב,

ענבר שמאי

האגף הכלכלי

התנועה למען איכות השלטון

אריאל ברזילי, עו"ד

מנהל האגף הכלכלי

התנועה למען איכות השלטון

העתקים :

עו"ד מיכל רוזנבוים, מנהלת רשות החברות הממשלתיות.
רו"ח מתניהו אנגלמן, מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור.

רו"ח יהלי רוטנברג, החשב הכללי.

מר יוגב גרדוס, ראש אגף התקציבים.

ח"כ משה גפני, יו"ר ועדת הכספים, הכנסת.

ח"כ דוד ביטן, יו"ר ועדת הכלכלה, הכנסת.